The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA

AMERIKĀ

WEDNESDAY, DECEMBER 11, 1957. 99./636. n-rs. TREŠDIEN, 1957. G. 11. DECEMBRĪ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vītsna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; $2.80—$5.60 par vienu collas slejas telpu.

AN MEKLĒ KOMPROMISU

ĀZIJAS - AFRIKAS BLOKA VALSTIS PIEPRASA NEATKARĪBU ALŽĪRIJAI

Apvienoto Nāciju politiskā komiteja nespēj vienoties Alžīrijas jautājumā un nodod lietas caurskatīšanu pilnsapulcei.

Ņujorkā. Jau vairāk par 3 gadiem ilgst franču cīņas ar Alžīrijas nacionālistu nemiernieku karaspēku Ziemeļafrikā. Un gandrīz tikpat ilgi pasaule ir mēģinājusi iejaukties, mēģinot apstādināt asinsizliešanu un salabināt cīnītāju puses.

Stāvokļa uzlabošanai resp. normālizēšanai Francija ir vairākkārt izteikusi gatavību uzsākt pamiera sarunas ar nemierniekiem, lai pēc uguns darbības pārtraukšanas uzsāktu sarunas ar nemiernieku vadoņiem. Bet pēdējie par to ņegrib ne dzirdēt. Viņu prasītā cena par pamieru ir suverēnitātes piešķiršana Alžīrijai. Un par to, protams, Francija negrib ne dzirdēt.

Sav. Valstis Ziemeļafrikas konfliktā ir centušās būt neitrālas franču koloniālisma un nacionālistu brīvības cīņās. Šādā situācijā izvairīties no arabu un franču naida iemantošanas nav viegla lieta, bet līdz šim amerikāņu politika to bija spējusi.

Šī gada novembrī, īsi pirms Alžīrijas jautājuma ierosināšanas Apvienoto Nāciju pilnsapulcē Francijas parlaments pieņēma 2 likumus reformu uzsākšanai Alžīrijā. Nemiernieki abus likumus tik asi nopēla, ka gaidīto ceļu uz sarunām ar nemierniekiem likumi nespēja sagatavot, un tiem tagad vairs nav nekādas praktiskas nozīmes. Pirms 2 nedēļām, kad Apvienoto Nāciju politiskā komiteja uzsāka debates Alžīrijas jautājumā, Marokas un Francijas valdību galvas piedāvājās uzņemties starpnieku lomu, lai atrastu kompromisu Francijas un Alžīrijas starpā. Kā jau to varēja sagaidīt, Francija piedāvāto starpniecību noraidīja.

Pagājušās nedēļas vidū savu nostāju Alžīrijas jautājumā deklarēja Sav. Valstis. Veikli izvairīdamies nostāties vienā vai otrā pusē, Sav. Valstu delegāts Apvienotajās Nācijās Lodžs aicināja visas ieinteresētās puses atturēties Apvienotās Nācijās no darbības, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt Ziemeļafrikas problēmas atrisināšanu. Sav. Valstis, acīmredzot Francijai par lielu nepatiku, teica atzinīgus vārdus Marokas un Tunisijas piedāvājumam un izteica cerību, ka nebūs ilgi jāgaida, kad arī Francija atzīs piedāvāto starpniecību par pieņemamu sarunu uzsākšanai ar Alžīrijas nacionālistu nemierniekiem.

Politiskās komitejas aizkulisēs tai pašā laikā notika drudžaina darbošanās. Afrikas un Āzijas bloka valstis no vienas un Dienvidamerikas un Eiropas valstis no otras puses meklēja kompromisa rezolūciju, kas būtu pieņemama abām karojošām pusēm. Nedēļas nogalē augšminētie valstu bloki katrs nāca ar savu priekšlikumu. Un, proti, 17 Āzijas - Afrikas bloka valstis pieprasīja nekavējoties dot Alžīrijai neatkarību.

Ar kādu citu, daudz mierīgāku priekšlikumu nāca Spānija, Itālija un 4 Latīņu Amerikas valstis, kas apmierinājās ar cerības izteikšanu, ka Apvienotām Nācijām izdosies atrast taisnīgu atrisinājumu, sakarā ar Apvienoto Nāciju chartu. Bet, politiskā komiteja neatzina ne vienu, nedz arī otru priekšlikumu, un politiskā komiteja lietu nodeva Apvienoto Nāciju pilnsapulcei tālākai caurskatīšanai. Tā kā pilnsapulcē un politiskajā komitejā piedalās tās pašas valstis, tad var sagaidīt, ka kompromisa meklēšana turpināsies.

„VANGARDS" SADEDZIS

Satelita raķete paceļas divas pēdas virs zemes un sadeg, atstājot pelnus un neveiksmīgos amerikāņu zinātniekus

Vašingtonā. „Kādēļ mums par to vajadzēja tik daudz runāt un lielīties", tagad žēlojas amerikāņu prese, pēc tam, kad plaši izpublicētā satelita izšaušana pēc divu sekunžu ilgā katastrofā. Ziņas, kas saņemtas no Vašingtonas un no raķešu izmēģinājumu centra Floridā, liecina, ka Vangara „lidojums" ildzis tieši divas sekundes, kuņu laikā raķete pacēlusies apmēram divas pēdas no zemes, pēc kam Vangards ietinies biezā liesmu un dūmu mākonī un dažos acumirkļos sadedzis. Mazais satelits, kas atradies Vangarda trešās pakāpes raķetē, katastrofas brīdī izsviests un nebojāts nokritis uz zemes, kur vēl stundām ilgi pēc Vangarda eksplozijas turpinājis sūtīt radiosignālus. Kaut gan satelits palicis nebojāts, zinātnieki paskaidro, ka to otrreiz lietot vairs nevarēs.

Kā amerikāņu zinātnei, tā arī ASV prestižam Vangarda eksplozija nozīmēja melno dienu. Kāds angļu diplomāts pat atzina par savu pienākumu izteikt amerikāņu kollēgām līdzjūtību ar piezīmi, ka Denkrika esot bijusi vēl lielāks trieciens.

Sav. Valstu aizsardzības ministrija par Vangarda eksploziju tuvākas ziņas vēl līdz šim nav sniegusi. Valdības ziņojuma oficiālā daļā teikts, ka „izšaušana nav sekmējusies" un „raķete eksplodējusi", pie kam eksplozija, atskaitot raketes iznīcināšanu, citus zaudējumus nav nodarījusi.

Kā jau iepriekš minēts, raķetes eksplozija vissmagākos zaudējumus nodarījusi Sav. Valstu prestižam. So neveiksmi ar vislielāko ātrumu steidzās izmantot padomju ziņu aģentūra Tass. Rietumu lietpratēji domā, ka Tass, paziņojot krievu tautai par amerikāņu neveiksmi, pārspējis visus savus ātruma rekordus. Otrkārt, apzinoties ziņas ārkārtīgo propagandas vērtību ziņa par Vangarda sadegšanu noraidīta pa daļām, nenogaidot visu notikuma informāciju. Tā pirmo ziņu par amerikāņu neizdošanos krievi dabūjuši dzirdēt jau deviņdesmit minūtes pēc Vangarda eksplozijas.

NEPATĪKAMAS ATSKAŅAS BRĪVAJĀ PASAULĒ

Vangarda neizdošanās uztrauc Eiropas sabiedrotos un iepriecina Maskavu

Vašingtonā. Kamēr Padomju Savienība savus satelitu pētījumus izdara visā klusībā (neviens nezina, cik neveiksmīgu mēģinājumu bija krievu zinātniekiem pirms pirmā panākuma), Sav. Valstis izlielījās daudz par skaļu. Tā domā zinātnieki Anglijā, Rietumvācijā, Francijā un pat Japānā. Savā ārkārtīgā vēlmē nostāties uz viena līmeņa ar Padomju Savienību, amerikāņu zinātnieki izlielījās par ātru, savu raķetes izšaušanas priekšdarbus un rezultātā piedzīvoja smagu prestiža zaudējumu. Līdz ar labi domātu līdzjūtību, draugi Sav. Valstīm ieteic turpmāk ar iecerētiem sasniegumiem nelielīties, bet runāt tad, kad kaut kas jau ir paveikts. To, domājams, arī ievēros, un turpmāk reklāma būs daudz mazāka, kaut gan Vangarda zinātnieki tam nekāda nopietna iemesla nesaredz. No militārā un raķetes attīstības viedokļa raugoties, paskaidro vairāki zinātnieki, Vangarda eksplozija nenozīmē absolūti neko, jo tas ir tikai viens atsevišķs gadījums, kam nav nekāda tieša sakara ar vispārējo zinātnes progresu šai virzienā.

Bretano Anglijā

Anglijas premjērs Mekmillens pieņēmis Bonnas ārlietu ministru Bretano. Abi valstsvīri atzinuši, ka visām Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm jāatsakās no daļas savas suverenitātes, kas dos iespēju saglabāt šīs organizācijas locekļu vienprātību un solidāritāti.

JORDĀNAI DRAUD KĀ DRAUGI, TĀ IENAIDNIEKI

Jordānai draud kā draugi, tā ienaidnieki

ARABU KAIMIŅI PĀRMET KARALIM HUSEINAM PĀRĀK MĪKSTU IZTURĒŠANOS PRET IZRAĒLU.

Ammanā. Jordānu atkal sagaida grūtas dienas. Pēc Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra vizītes Ammanā un Jeruzālemē sāka likties, ka Vidējie Austrumi var sākt sapņot par kāda klusākā brītiņa iestāšanos.

Ja tas no vienas puses atnesa kaut ko līdzīgu mieram, tad no otras puses tas radīja jaunu saspīlējumu, šoreiz pašu arabu starpā. Kā Ēģipte, tā Sīrija nekavējās pārmest Jordānai mīkstčaulību, padodoties izraēļu prasībai. Rietumu diplomāti baidās, ka kādu jauku dienu Ēģipte un Sīrija varētu izprovocēt Huseina valdības krišanu un pēc tam mēģināt salasīt Jordānas paliekas un tās pievienot sev. Šāda rīcība savukārt varētu izraisīt vispārēju Vidējo Austrumu kaŗu. Tā redzams, ka Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršilds no vienas puses gan ir novērsis draudīgās briesmas, bet no otras puses ir radušās jaunas briesmas.

CHRUŠČEVS ATPRASA KRIEVU SPUTŅIKA RAĶETI

Padomju Savienības varas vīrs Chruščevs apgalvo, ka padomju raķetes trešā daļa, ar kuŗu pirmais satelits iecēļoja starpplanētu telpā, nokritusi Sav. Valstu territorijā.

Maskavā. Pagājušās nedēļas nogalē Chruščevs pārsteidza pasauli ar apgalvojumu, ka Sav. Valstis liedzas atdot padomju raķetes daļas, kas pēc ilgas joņošanas ap zemes lodi nokritušas kaut kur Sav. Valstu territorijā. „Mēs paļāvāmies uz viņiem", sacīja Chruščevs, „ticējām viņu godīgumam, bet viņi nav mūsu uzticības cienīgi." Runādams kādā somu sūtniecības pieņemšanā Chruščevs vēl aizrādīja, ka līdzīgā gadījumā, ja kādreiz gadītos, ka amerikāņu satelits nokristu uz padomju zemes, tas nekavējoties tiktu atdots tā likumīgajiem īpašniekiem. Kad pēc Chruščeva apvainojumiem tika informēts Sav. Valstu sūtnis Maskavā, pēdējais tikai noplātīja rokas un atzinās, ka viņam tā pirmā dzirdēšana. Tādu pašu nostāju ieņem arī Sav. Valstu valdība, kas oficiāli noliedz, ka padomju raķetes daļas, ja tās arī būtu nonākušas Sav. Valstu territorijā, būtu atrastas un ka amerikāņi tās liegtos atdot. Pie Vangarda strādājošie zinātnieki apgalvo, ka vēl nav nekādu pierādījumu, kas liecinātu, ka padomju raķete vai tās daļas nokritušas Sav. Valstu robežās. kāda cita zinātnieku grupa Kembridžā, Masačuzetā, paskaidro, ka pēc visām zīmēm spriežot, padomju raķete nokritusi pagājušās sestdienas naktī (pēc padomju z,inātnieku domām tai laikā raķete vēl joņojusi ap zemes lodi) un, domājams, iegāzusies Klusā okeana udeņos, tālu no krasta.

Jau kopš tās dienas, kad pirmais padomju satelits uzsāka savu fantastisko joņošanu ap zemes lodi, Sav. Valstu valdības un zinātnieku aprindas rēķinājās ar iespēju, ka raķetes daļas, kas nogādāja satelitu starpplanētu telpā, varētu nokrist Sav. Valstu territorijā. Tāpēc arī ierīkoja novērošanas punktus, kas sekoja padomju raķetes lidojumiem ap zemes lodi; tika nodibinātas „meklētāju grupas", kas pēc ziņojumiem par ugunīgu ķermeņu drāšanos zemes virzienā, nekavējoties pārmeklēja minēto vietu. Aizsardzības ministrija katēgoriski noliedz, ka būtu kaut kas atrasts. To noliedz arī valdība.

Amerikāņu zinātnieki, noliedzot Chruščeva apgalvojumus, ka Padomju raķetes daļas būtu nokritušas Sav. Valstu territorijā, domā, ka padomju raķete būs bijusi apgādāta ar pašiznīcināšanas ierīcēm, lai nebūtu jābaidās, ka nokrišanas gadījumā tā varētu nonākt nevēlamās rokās. Bez tam taču pastāv varbūtība, ka Padomju Savienībai vēl nav izdevies atrast, kas, atgriežoties zemes atmosfairas spiediena varā, varētu pārciest ārkārtīgo berzi nesadezis. Zinātnieki lēš, ka raķete, pārtraukusi joņot ap zemes lodi, kristu zemes virzienā ar 12.000 — 15.000 jūdžu ātrumu stundā. Ja arī nerēķinātos ar divām iepriekšējām varbūtībām: ka raķetei varētu būt automatiskas pašiznīcināšanas ierīces un ka tā varētu sadegt zemes atmosfairā, drausmīgais ātrums un līdz ar to milzīgais trieciens, ar kādu tā atsistos pret zemi, pilnīgi pietiktu, lai raķeti deformētu līdz nepazīšanai.

NEDIENAS AR RAĶETĒM

VANGARDS EKSPLODĒ, TORS NESASNIEDZ SAVU MĒRĶI UN ATLASS JAU DIVI LĀGI PASPĒJIS SADEGT GAISĀ.

Vašingtonā. Lai gan amerikāņu raķešizmēģinājumi līdz šim Sav. Valstīm nekādu slavu nav atnesuši, darbi tomēr turpinās tikpat publiskā gaismā kā līdz šim. Labi apzinādamies stāvokļa nopietnību un situāciju, kurā ar katru jaunu neizdošanos Sav. Valstu zinātnes prestižs tiek likts uz spēles novērtēšanai visā pasaulē, amerikāņu preses ziņas par gaidāmiem mēģinājumiem nav izdevies apklusināt.

Pagājušās nedēļas nogalē Sav. Valstu aizsardzības ministrija ziņoja, ka sekmīgi izmēģināta vidējo distanču rakete Tors. Diemžēl, raķete nespēja sasniegt paredzēto mērķi.

Kā nākamo Sav. Valstis, vai pareizāki sakot, Sav. Valstu gaisaspēki, gatavojas izmēģināt savu milzu Atlasu, kas, teorētiski, ieskaitāms starpkontinentālo raķešu klasē, ar teorētisku radiju pārsniedzot 5.500 jūdžu. Līdz šim izmēģinātas divas šāda tipa raķetes, bet abi mēģinājumi beigušies nesekmīgi.

Prese kārie amerikāņi tagad atrodas neparastas dilemmas priekšā. Ja Atlasa izšaušana izdodas, tad ziņa par notikumu momentāni stiprinātu Sav. Valstu prestižu visā pasaulē. Bet jauna neizdošanās . . . Lai kā tas arī būtu, Atlasa mēģinājuma brīdi neizdosies noslēpt. Raķešu izmēģinājumu stacijas apkārtnē jau visiem ir sen zināms, ka jauns Atlass tiek gatavots savam tālajam ceļam. Amatieŗu fotografi tikai gaidīt gaida izdevību Atlasu nofotografēt — vai nu lidojot, vai arī uzsprāgstot gaisā, tā ka pasaulei mēģinājuma rezultātus neizdosies noslēpt. (Izdošanās gadījumā tas arī nebūs vajadzīgs). Pēdējo reizi Atlass tika izšauts šī gada 25. septembrī, tas gan pacēlās gaisā, bet tūliņ aizdegās un nogāzās liesmās. Sav. Valstu gaisa spēku Atlass ir 70 pēdu gaŗš, 8½ pēdu apkārtmērā un sveŗ ap 15 tonnu. Ideālos apstākļos raķetei būtu jāveic 5.500 jūdžu distance, ceļojot 15 reizes ātrāk nekā skaņa

PĀRBĒGUŠI DIVI KRIEVU KAŖAFLOTES VIRSNIEKI

Padomju zemūdenes apbruņo ar raķetēm

ASV jūŗas spēku stāba virsnieks H. Vebsters Bristoles Rotari klubā izteicās, ka nesen 2 augstāki Padomju Savienības kaŗa flotes virsnieki pārbēguši uz Rietumiem un lūguši patvēruma tiesības, pašlaik viņi atrodoties Vašingtonā.

Šī sensācionālo ziņu Vebsters pateicis kā stingri konfidenciālu, piebilzdams: „Es ceru, ka teiktais paliks starp mums." (Oficiāla apstiprinājuma ziņai nav).

Viens no pārbēdzējiem esot pirmā ranga kapteinis (armijā pulkvedis) un otrs — otrā ranga kapteinis (pulkv. leitn.). Pārbēdzēji paskaidrojuši, ka Padomijai pašlaik esot 500 zemūdeņu, no kurām dažas apgādātas ar raķetēm un dažas darbinot ar atomenerģiju.

Par zemūdeņu apbruņojumu raksta arī „Sovetskij Flot": ballistiskie šāviņi un raķetes esot jaunākie padomju zinātnes sasniegumi — tie kalpošot kā uzbrukuma un atvaires ieroči. Armija, flote un gaisa spēki tikšot apbruņoti ar starpkontinentāliem šāviņiem, kas pilnīgi pārveidos kaujas taktiku. Padomju bruņotie spēki šinī ziņā esot citiem aizgājuši tik tālu priekšā, ka tos panākt vairs neesot iespējams, arī ASV ne.

Drednauti un aviācijas bazes kuģi jau zaudējuši savu nozīmi, jo zemūdenes tiek apbruņotas ar raķetēm, kuŗām darbības radijs ir 750 jūdžu. Atrodoties šādā attālumā no ienaidnieka, zemūdenes varot iznīcināt katru objektu pretinieka territorijā.

Padomju armijai un aviācijai būšot arī tādas raķetes, kas spēs gaisā iznīcināt veselas ienaidnieka eksadriļas. Starpkontinentālās raķetes ātrums esot 12,500 — 15.000 jūdžu stundā.

DZIESMU SVĒTIEM PIETEIKUŠIES 1.000 DZIEDĀTĀJU

Dziesmu svētku rīcības komiteja savā pēdējā sēdē 2. decembrī pārrunāja jautājumu par garīgo koncertu, kā dziesmu svētku ievadījumu. Sākumā bija doma to rīkot kādā no Ņujorkas lielajām katedrālēm. Komiteja tomēr atzina, ka šāda dziesmu svētku sadalīšana divās daļās nebūtu vēlama. Tāpēc nolēma lūgt atsevišķo konfesiju latviešu draudzes sarīkot dziesmu svētku dienā, 5. jūlijā svētku dievkalpojumus. Ir paredzēts, ka ev-lut. baznīcā dziedās Jurjāna kantāti „Tēvijai" Toronto latviešu koris E. Freimanes vadībā. Ņujorkas koŗi būs stipri noslogoti ar iestudējumiem jaundarbu koncertam, kādēļ aicināts Toronto koris dziedāt šo kantāti, ko koris jau ir iestudējis. Dziesmu svētkos, kas sāksies pl. 4 p. p., dziedās divas kantātes — P. Barisona „Dzimtenei" (to arī skaņoja valsts svētkos Ņujorkā) un J. Vītola „Dziesma".

Tuvākā laikā uzsāks biļešu pārdošanu dziesmu svētkiem. Ņujorkā biļešu pārdošanas centrs būs mākslas galerija „French Art Center", 2 King St., Manhatenā. Biļetes izsūtīs pārdošanai arī uz citiem latviešu centriem.

ALA's sporta biroja vadītājs Zāģers ierosinājis, lai dziesmu svētku laikā ierādītu vietu arī kādam sporta sarīkojumam. Jautājums vēl nav izlemts. Kā juridiskais padomnieks rīcības komitejai piesaistīts Eižens Kerno, kas darbojas Ņujorkā par advokātu.

Līdz šim jau pieteikušies 27 koŗi ar pāri par 1.000 dziedātājiem.

Chruščevs valkā Romā šūtas drēbes

Par Romā Ņikitam Chruščevam pašūto uzvalku un mēteli Padomju Savienības sūtniecība samaksājusi 690 dolarus.

Pēc pašūtajām drēbēm pie drēbnieka Andželo Liriko ieradušies 2 vīrieši, kas uzdevušies par krievu sūtniecības darbiniekiem. Viņi iemaksājuši 128 dol. un apģērba gabalus aiznesuši.

Pēc tam, kad svešie aizgājuši, Liriko nobijies, jo nu bijis drošs, ka Chruščeva drēbes nodevis padomju sūtniecības darbiniekiem. Taču viņa bailes bijušas nepamatotas, jo nākošajā dienā no Padomju Savienības sūtniecības saņēma pārējo summu — 562 dol.

Tautas deju kopa Kamoliņš 18. novembrī viesojās Keislejā, Anglijā

No kr.: A. Zolts, E. Eberšteine, B. Balode, J. Šmits, M. Dūne, T. Orbidāns, E. Endzeliņa, V. Avotiņš. Keithley News and Bingsley Chronicle uzņēm.

IVARS KALME UZVAR

Pateicības dienas nogalē ASV karaliskās spēles „lielkungi" sastapās sīvās sacensībās Milvokos, un atkal, kā parasti, latvieši bija iejaukti šais izdarībās. Šoreiz 93 spēlētāju vidū bija 9 latvieši, tātad 10% no kopīgā sastāva. Pateicoties DV atbalstam, sacīkstēs piedalījās latviešu ASV meistars Ivars Kalme no Filadelfijas. Čikāga bija pārstāvēta ar brāļiem Tumiem un E. Gūtmani, bet Milvokus reprezentēja N. Kampars, L. Gaigals, E. Oliņš, J. Erkmanis un J. Tupesis.

Turnīrā piedalījās šādi pazīstami spēlētāji: ASV atklātā turnīra čempions Bobs Fišers, bij. Parīzes meistars S. A. Popels, Birne, Braskets, Ungārijas meistars Lajošs Szedlacseks, Lietuvas bij. meistars Tautvaišis un citi ASV pazīstami šachisti.

Divu gaŗu dienu nogurdinošās sacensībās latvieši pastāvēja godam. Ivars Kalme pierādīja, ka viņa Čikāgā iegūtais latviešu šacha meistara tituls nav bijis gadījuma rakstura panākums, jo Milvoku sacensībās sīvā konkurencē Ivars dalīja pirmo un otro vietu ar bij. Parīzes meistaru S. A. Popeli. Spēlē Ivars uzvarēja Amerikas jauno cerību, 15 gadīgo Fišeru, kam tas bija pirmais zaudējums

Negaidīti labus rezultātus sasniedza L. Gaigals, iegūstot 5 p., un tā ierindojoties ar 15. vietu godalgoto vidū. N. Kampars ar 4,5 p. panāca respektējamu stāvokli, lai gan šis sasniegums vēl ne tuvu nesniedzas N. Kampara spējām. E. Oliņš panāca 4 p., bet J. Tums, kam jau aiz muguras krietna šacha spēles rutīna, dabūja 5 p.

Ja spēles rezultātus vērtētu pēc tautību panākumiem, tad latviešu komanda būtu priekšgalā ar itin respektējamu punktu skaitu, jo arī jaunākās paaudzes spēlētāji, kā, piem., J. Tupesis, turējās itin braši.

Milvoku šachisti, kas sev siltu paspārni atraduši vietējās DV apvienības aizvējā, veic lielu un nozīmīgu latviešu vārda populārizēšanas darbu amerikāņu šacha draugu sabiedrībā, un latviešu atsevišķo spēlētāju vārdi jau tālu pazīstami arī ārpus Milvoku robežām. Var tikai vēlēties, lai viņu spars un cīņas gars nemazinātos.

Egus.

JAUNS GUBERNĀTORS KIPRAS SALAI

Londonā. Pēc gubernātora Hārdinga aizbraukšanas Kipras salā ieradies jaunais angļu gubernātors Futs, kas stājoties amatā saņēma brīdinājumu no grieķu nacionālistu organizācijas EOKA — nepārsteigties ar saviem spriedumiem.

Lai gan gubernātora Hārdinga aizbraukšana salā uzņemta ar vispārēju apmierinājumu, Anglijas koloniju ministra Lenoksa-Boida lēmums neļaut archibīskapam Makariosam atgriezties Kipras salā saspīlējumu manāmi paasināja. Jaunais gubernātors brīdināts, ka Kipras sala ir „dzīvs vulkāns" un ka viņa izturēšanās būs noteicošā, vai vulkāns nomierināsies vai uzsāks savus izvirdumus.

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

ZIEMASSVĒTKU APRŪPES NOZĪME

P. DREIMANIS

Ziemas saulgriežos daba sāk mosties, atdzīvoties jaunam ražīgam periodam. Kristīgo cilvēku tad iepriecina vēstījums: „Miers virs zemes, un cilvēkiem labs prāts."

Vērojot atsevišķu cilvēku un tautu attieksmes pagātnē, grūti konstatēt šī vēstījuma ietekmi sabiedriskajā dzīvē. Pirmajos gadu simteņos pēc Kristus dzimšanas Viņa mācības sekotājus vajāja un nežēlīgi iznīcināja. Mūsu dienu komūnisti arī neatzīst Kristus mācību un nelabvēlīgi izturas pret Viņa pielūdzējiem. Visā pasaulē nav mierīgas sadzīves, un maz ir tādu cilvēku, kuŗu attieksmes ir īsti draudzīgas. Tāpēc minētais vēstījums jāatzīst par ideālu, kuŗam cilvēcei jātuvojas.

Tomēr netrūkst cilvēku, kas, uzupurējoties citu, īpaši tautas labā, bojā savu veselību, kāpēc nespēj sevi uzturēt. Viņi ir aprūpējami.

Vecie tēvi un mātes, kas cīnījušies un daudz darījuši vispārības labā, sava mūža beigās bieži vien nespēj vairs par sevi rūpēties; viņi ir apgādājami.

Arī iedzimtība vai slimības kavē dažu individu normālu attīstību. Viņi daļēji vai pilnīgi ir nespējnieki, kas aprūpējami.

Ir vēl citi cilvēki, kam nepieciešama tuvinieku vai sabiedrības palīdzība ilgāku vai īsāku laiku. Arī viņi nav pametami savam liktenim.

Ziemassvētku vēstījums un pagrieziens visā dabā aicināt aicina ikvienu cilvēku palīdzēt grūtdieņiem un iepriecināt viņus, kā arī bērnus, kam vēl jāaug, jāmācās un jāgatavojas darbam, ar kādu uzmanības zīmi, kas var viņus pārliecināt, ka viņi nav aizmirsti, nav pamesti savam liktenim, nav izstumti no cilvēku sabiedrības, kuŗā katram individam, kādas arī būtu viņa darba spējas vai gadi, ir sava vērtība un cieņa. Viņš ir cilvēks, bieži pat personība, ar tādām pašām tiesībām dzīvot kā visi citi un savos pārdzīvojumos dalīties ar sabiedrības locekļiem, īpaši savu tautu un reizēm arī ar visu cilvēci, tās priekos un bēdās.

Šī uzmanības zīme, lai kāda un cik liela tā būtu, Ziemassvētkos katru nomierina un iepriecina. Kas gan nav vērojis, kā bērni priecājas par katru dāvaniņu, ko viņi saņem šajos svētkos. Līdzīgu pārdzīvojumu pauž arī aprūpējamie. Tāpēc jāsecina, ka aprūpe viņus zināmā mērā nomierina un iepriecina. Viņi jūt, ka citiem sabiedrības locekļiem pret viņiem ir labs prāts.

Īpašu labsajūtu pārdzīvo ne tikai aprūpējamie, bet arī aprūpētāji. Izdarījuši labu darbu, viņi jūtas tā apskaidroti; tas viņus iekšēji silda un iepriecina. Tātad viņu psīchē arī ir miers un labs prāts pret citiem cilvēkiem. Vispāri Ziemassvētku aprūpe veicina sabiedrības censānos īstenot minēto vēstījumu.

Dažs aprūpētājs gan sevī nodomā, ka viņa piedalīšanās grūtdieņu apgādāšanā ir pārāk niecīga, bet vairāk viņš nespēj dot. Viņam jāatgādina Kristus norādījums, ka nozīme ir labai gribai un iespējai, bet ne ziedojuma lielumam. Ja ikviens ziedotu proporcionāli savām iespējām, tad aprūpējamo stāvoklis, bez šaubām būtu daudz labāks. Diemžēl, tie, kas apzinās sava ziedojuma niecīgumu, parasti ir lielākā skaitā, un tie ir klusi aprūpētāji. Sirds dziļumos viņi ilgi dzīvo līdz aprūpējamiem.

Ziemassvētkos ir arī jauks paradums apdāvināt bērnus, radus un paziņas. Šī savstarpējā ievērība un īpaša bērnu iepriecināšana izceļ cilvēka humāno dabu, kas viņu paceļ pāri ikdienišķībai, īpaši materiālajām interesēm. Tāpēc minētais paradums ir sevišķi cilvēka cienīgs, viņa ideālisma ierosināts.

Ziemassvētku aprūpes darbs un paradums bērnus un citus tuviniekus iepriecināt ar dāvanām skaŗ ne tikai aprūpējamos un apdāvināmos. Tas atbalsojas visā sabiedrībā. Grūti atrast sabiedrības locekļus, kam šī aprūpe un apdāvināšanās paiet pilnīgi secen. Tāpēc jākonstatē, ka Ziemassvētku aprūpe, savstarpējā apdāvināšanās un īpaši bērnu iepriecināšana ar dāvanām ir tāds paradums, kas savstarpēji tuvina sabiedrības locekļus un vismaz uz kādu laiciņu pārceļ viņus tai gara pasaulē, kur mājo miers un cilvēkiem labs prāts.

DAUGAVAS VANAGI

AIZRĀDIJUMS

Vēl ļoti liels skaits Vācijā dzīvojošo tautiešu, īpaši vecākie gados, kam karā zuduši apgādnieki, nesaņem rentes. Renšu pieprasīšanas pēdējais termiņš noteikts 1958. gada 31. decembrī.

DV nodaļu valdēm Vācijā jāpadara viss iespējamais pierādījumu sagādē, vajadzības gadījumā izpalīdzoties ar liecībām. Jāatzīmē, ka katrā ziņā renšu saņēmēji ir daudz labāk situēti kā materiāli, tā morāli nekā sociālo pabalstu saņēmēji, tāpēc par katru cenu jāmēģina šīs rentes izgādāt tiem, kas tās vēl nesaņem, bet kam tās pienākas.

Nodaļu valdēm jānoskaidro, kāpēc daudzi vecāki ļaudis šīs rentes nav vispār pieprasījuši. Nav svarīgi, vai dēli ir krituši vai pazuduši bez vēsts — tie vecākiem vai piederīgajiem tās rentes tomēr pienākas. DV rīcībā Vācijā atrodas saraksti kā par karā iesauktajiem, tā par kritušajiem un bez vēsts pazudušajiem. Sīkākas ziņas pieprasāmas DV Rietumvācijas valdei.

300 dolaru — Ziemassvētku ieskaņai

Sv. Katrīnas Vanadžu kopas gadskārtējais labdarības mērķiem un Ziemassvētku ieskaņai veltītais sarīkojums šogad bija pulcinājis nepiedzīvoti lielu apmeklētāju skaitu. Tas notika Atlanta kluba mājīgajās telpās, kur skaistu svētku dekorējumu bija gatavojusi Irma Andersone. Vakara degpunktā bija Vanadžu rīkotās lielās naudas loterijas izloze, kur no 600 pārdotajiem biļetiem — laimestam 300 dol. Izvilkt laimestus rīkotājas aicināja [illegible] ciemiņus. Par lai-

Vanadžu pr-ce M. Vītola pasniedz V. Kolesnikovai laimestu $150,00.

migo $150,- laimesta īpašnieci izrādījās 11 gadus vecā Niagaras ģuntiņa Māra Kolesnikova. Otrs laimests — $100,- — krita A. Brennerei, bet trešais — $50,- — kādam kanadietim Deividam Skihenaus. Sarīkojums noritēja ļoti omulībā un Vanadzes gādāja, lai katrs viesis justos tiešām patīkami.

Vakars deva ļoti labu atlikumu, ko nosūtīs trimdiniekiem Eiropā. Nākošais Vanadžu sarīkojums — karnevāls — notiks turpat, Atlanta klubā, 22. februārī.

J. L.

9.400 DM AIZDEVUMI ĢIMENES MĀJIŅU CELŠANAI

DV Rietumvācijas valdes sēde notika 30. novembrī un 1. decembrī M.S.O. vienības telpās M.-Gladbachā, kur namatēvs bija DV Rietumvācijas valdes loceklis plkv. R. Kociņš. Sēdē galvenokārt pārrunāja organizācijas tekošās lietas, pabalstu un aizdevumu piešķiršanu, kā arī nākošās DV Rietumvācijas delegātu pilnsapulces termiņa noteikšanu un darba kārtības izstrādāšanu.

No valdes locekļu ziņojumiem izrietēja, ka turpmāk vēl lielāka vērība ir jāpiešķiŗ nodaļu darbības aktīvizēšanai. Darbs nodaļās nav viegls, jo visu darba smagumu arvien uzveļ atsevišķu nodaļu valdes locekļu pleciem. Arī informācijas darbam turpmāk jāveltī lielāka vērība. Valde vienojās, ka nākošā gadā pie valdes konstruēšanās pēc 1/3 valdes locekļu pārvēlēšanas, būtu izraugāmi viens vai vairāki darbinieki, kas stātos pie plaša informācijas darba veikšanas.

Šinī gadā Memmingenas, Vircburgas, Valkas un Eslingenas DV nodaļas atskatījās uz 10 darbības gadiem, valde 13 šo nodaļu biedriem piešķīra atzinības rakstus par ilggadīgu un aktīvu darbību organizācijas mērķu īstenošanā.

Ģenerālis Rūdolfs Bangerskis, kas ir arī DV Fonda, Anglijā, goda biedrs, nākošā gada 21. jūlijā kļūst 80 gadus vecs. Sirmā ģenerāļa darbs bija veltīts Latvijas brīvībai un tās sargāšanai, un, ievērojot viņa lielos nopelnus kaŗavīru dzīvē, valde nāca ar ierosinājumu visā DV organizācijas saimē vākt ziedojumus „Balvai latviešu kaŗavīram", lai to pasniegtu viņa dzimšanas dienā.

Šogad Ziemsvētku velte būtu sadalāma pēc tiem pašiem principiem kā pagājušā gadā, un proti: velte dodama visiem DV aprūpējamiem un to ģimenes locekļiem, izņemot strādājošos vieniniekus un strādājošos bezģimeņu pāŗus. Veltes lielums DM 10,- ģimenes galvam resp. vieniniekam un DM 3,- katram ģimenes loceklim.

Valde piešķīra arī aizdevumus ģimenes mājiņu un dzīvokļu iegādei 4 gadījumos DM 8.000,- apmērā, aizdevumus 4 gadījumos DM 1.400,- apmērā, kā arī vairākus pabalstus, kam nepieciešams bija valdes akcepts. Kaut gan vāc ziedojumus visā pasaulē saiņu sūtīšanai uz Latviju un Sibiriju mūsu cīnītājiem, ziedojumi tiešai aprūpei, cerams, šogad ienāks nesamazinātā daudzumā.

Valde vienojās, ka nākošā DV Rietumvācijas delegātu pilnsapulce būtu noturama nākošā gada 25. un 26. janvārī Oldenburgas latviešu novietnē, kur tās organizēšanu uzņemas DV Oldenburgas nodaļa. Darba kārtībā starp citu valde ir paredzējusi biedru naudas paaugstināšanu no DM 0,50 uz DM 1,-, par ko katram biedram Rietumvācijas valde piesūtīs bez maksas DV mēnešrakstu. Dabiski, ka par biedru naudas paaugstināšanu vai noraidīšanu izlems nākošā delegātu pilnsapulce. Kā jau zināms, tad DV Rietumvācijas valdes un revīzijas komisijas locekļi delegātu pilnsapulcēs piedalās bez balss tiesībām, izņemot, ja kāds no valdes vai revīzijas komisijas locekļiem pārstāv kā delegāts kādu nodaļu.

Nākošā īsa DV Rietumvācijas valdes sēde notiks delegātu pilnsapulces priekšvakarā. A. Mežals

RŪDOLFAM KOCIŅAM 50 GADU

15. decembrī 50 gadu mūža slieksni pārkāpj pulkvežleitnats Rūdolfs Kociņš. Viņš dzimis 1907. g. Tirzā. 1931. g. beidzis Latvijas kaŗa skolu, bet 1939. g. Augstāko kaŗa skolu.

Sākoties Vācijas un Pad. Savienības kaŗam, 1941. g. vasarā vadījis latviešu partizānu grupu Krimuldas rajonā, bet vēlāk iestājies latviešu policijas vienībās. Tā paša gada rudenī nosūtīts uz austrumu fronti, kur ar 12. decembrī tiek iecelts par 16. Zemgales latviešu policijas bataljona komandieri. Bataljons līdz 1943. g. pavasarim operē Ilmeņa ezera rietumu krastā, apsargājot dzelzceļa līnijas St. Soļci-Dno — Staraja Russa rajonā, kā arī piedalās vācu frontes aizmugures nodrošināšanā. 1943. gada 8. februārī Kociņš ar savu bataljonu ierodas Ļeņingradas frontē, kur to ieskaita 2. latviešu brigādē.

1943. gada beigās R. Kociņš kādu laiku Volchovā komandē 42 (1. latv.) grenadieŗu pulku. Kad 1944. g. sākumā saformē 44. (6. latv.) grenadieŗu pulku, K. komandē to Veļikajas upes krastos, kā arī atkāpšanās kaujās līdz Kurzemei. Kopš 15. oktobŗa pulks Kurzemē izcīnīja 4 lielkaujas pret lielinieku armijām, kas dažreiz uzbruka ar desmitkārtīgu pārspēku. Ar 24. janvārī 1945. g. jubilārs darbojās Liepājā Latvijas nacionālā komitejā kā iekšlietu nozares vadītājs, bet ar aprīli kā Kurzemes tautas padomes loceklis.

Pēc kapitulācijas nokļuvis Rietumvācijā, K. atkal redzams darbojamies latviešu nacionālā padomē. Taču viņa tuvākie tomēr paliek viņa likteņa biedri, un kopš 1952. g. viņš ir Daugavas Vanagu Rietumvācijas valdes loceklis. Pašreiz plkv.-ltn. R. Kociņš veic sardžu rotas komandieŗa pienākumus, būdams arī sakaru virsnieks pie angļu Reinas armijas.

Par leģiona sastāvā izrādīto varonību apbalvots ar vācu armijas Dzelzs krusta II un I šķiru un Vācu krustu zeltā.

Latvijā rakstījis par militāriem jautājumiem un problēmām Latvijas Kareivī un Militārajā apskatā, bet trimdā DV mēnešrakstā un citos izdevumos.

Pārkārtos telefona numurus

Ar 1958. gada marta mēnesī Toronto pilsētā pārkārtos pāri par 40.000 telefona numuru.

Mainīs tikai burtus, bet cipari paliks līdzšinējie:

Mohawk	mainīs	uz	HUdson 3
MAyfair	„	„	HUdson 5
Orchard	„	„	RUssell 2
Redfern	„	„	RUssell 3

DV BRAMPTONAS NODAĻA

Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcijā savākusi $120,75. Individuāli lielāko summu ziedojis J. Greizis, $10,-. Pavisam ziedojumus iemaksājušas 50 personas. Ziedojumi sadalās: palīdzībai Kanadā $17,-; latviešu ģimnazijai Vācijā $14,50; nosūtīšanai uz vārdu $5,-; medikamentiem Latvijā $15,25; aprūpei Vācijā $69,-

Māc. Prauliņš Londonā (Ont.) iesvētīja pēkšņi mirušā tautieša Ādmiņa kapa akmeni

KANADĀ

Latviešu ārsti Toronto

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 537 College St., tel. WA 1-0455 vai LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel. RO 2-0962 vai CH 4-2081; Dr K. Zymantiene, 1393 Dundas St., W., tel. LE 4-6851.

SADBERIJĀ

18. novembŗa svinības ievadīja svētbrīdis Latviešu svētdienas skolā 17. novembŗa rītā. Pēcpusdienā svētku dievkalpojumu Sv. Jāņa baznīcā vadīja draudzes māc. E. Ķerģis, sekoja svinīgs akts baznīcas zālē.

Runu teica Ž. Neimanis, īsos vārdos apcerot šīs lielās dienas nozīmi, gadiem ieilgstot svešumā, kā arī katra latvieša pienākumu, ar mazāk nepārdomātas kritikas, bet vairāk gribas piedalīties tautas kopības uzturēšanā un cīņā par Latvijas atbrīvošanu.

Ar dziesmām un deklamācijām piedalījās svētdienas skolas audzēkņi. No pieaugušajiem deklamēja T. Neimane un J. Vuškāns.

Pēc akta klātesošie pakavējās pie Vanadžu klātiem tējas galdiem un noskatījās V. Kīca uzņemtās krāsu filmas par draudzes izbraukumu vasarā un skolas iepriekšējā gada Ziemassvētku sarīkojumu.

NIAGARĀ

Kopš 5 gadiem niagariešu sapnis ir redzēt paceļamies šai pilsētā latviešu namu, kas draudzībā un vienībā kalpotu visiem šai kontinentā dzīvojošiem tautiešiem. Tas būtu latviešu centrs, kuŗā katrs iebraucējs būtu aicināts un gaidīts kā mīļš viesis. Kaut gan vietējā kolonija nav liela, tomēr pēdējos gados, galvenokārt no Draudzības un jaunatnes dienu atlikumiem, draudzes iemaksām un tautiešu ziedojumiem, ir sakrāti apm. $4.000, kas līdz šim glabājas latviešu draudzes pārziņā.

Lai lemtu par latviešu nama fonda Niagarā turpmāko darbību un līdzekļu vairošanu, vietējā latviešu ev.-lut. draudzes pārvalde sasauca visu vietējo organizāciju valžu kopsēdi. Kopējās pārrunās pieņēma lēmumu dibināt Fonda padomi, kuŗu sastāda visu vietējo organizāciju pr-ki un valžu locekļi. Padome ik gadus ievēl Fonda pārvaldi. Izšķirīgu lēmumu pieņemšanai sasaucama Niagaras latviešu sanākšme. Gadskārtējām revīzijām vietējās revīzijas komisijas izraugа trīs revidentus. Pēc pārrunām notika pārvaldes vēlēšanas, ievēlot P. Treijeru (pr-js), J. Celmu (pr. vietn), A. Šteinbachu (sekr.), E. Mundeciemu (kas.) un N. Pļavinski.

Lai vairotu ienākumus, pilnvaroja fonda pārvaldi laist uzkrātos līdzekļus apgrozībā, izsniedzot vajadzību gadījumos vietējiem tautiešiem īstermiņa aizdevumus par 5% gadā. Brīvā nauda ieguldāma valsts aizņēmuma obligācijās.

SKATS NEIZPĒTĪTAJOS DIENVIDAMERIKAS DŽUNGĻOS

SAŠA ZIEMELIS MILVOKOS

Savā kārtējā priekšlasījumu turnejā populārais džungļu mednieks Saša Ziemelis 30. novembrī un 1. decembrī iegriezās Milvokos, kur minētajās dienās noturēja četrus priekšlasījumus par saviem ilggadīgajiem piedzīvojumiem jaguāru medībās Brazīlijas džungļos. Viņa priekšlasījumi bija saistīti ar krāsu filmu demonstrējumiem, kuŗus bagātīgi papildināja autora paskaidrojumi.

Lekcijas savā kārtējā ciklā bija rīkojis Milvoku publiskais mūzejs un tās bija pievilkušas plašas Milvoku aprindas, to starpā daudzus latviešus, kas bija nākuši redzēt un dzirdēt savu slaveno tautieti, kuŗš gan ilgo gadu tecējumā, šķiet, ir pazaudējis saites ar savu tautu.

Publikā manīja arī pa spānietim, kas jau arī pa daļai S. Ziemeli var pieskaitīt pie savējiem, jo gadu desmitus mītot spāņu pēcnieku vidū, mednieks ir stipri piesavinājies viņu valodu un paražas.

Klausoties S. Ziemeļa runā un vērojot viņa kustības demonstrējumos, par spīti visam tam, ka viņš ir pazaudējis katru kontaktu ar savu tautu, varēja itin viegli pateikt, ka acu priekšā stāv krietns un bezbailīgs latviešu vīrs — tik latviski raksturīga, skaidra un nepretencioza bija viņa izturēšanās, tāpat arī vingrais augums un zilās acis pauda varenu mieru un pašpārliecību, kas tik raksturīga latviešu vīriem, kas iet vientuļus, bet mērķtiecīgus ceļus grūtās un bīstamās cīņās

Katrs latvietis, sastopot S. Ziemeli svešā vietā un apstākļos, bez maldīšanās no pirmā acu uzmetiena pateiks, ka savā priekšā redz latvieti — tik raksturīga stāja un izskats ir S. Ziemelim.

Nepakavējoties sīkumos pie S. Ziemeļa lekcijas, kas jau pamatos zināma no viņa grāmatas „Tigrero" (latviski „Džungļu mednieks") jāsaka, ka pēdējais ir liels ne tikai savā cīņā ar šķēpu pret jaguāriem, bet vēl lielāks un nozīmīgāks ir viņa pētnieka, zinātnieka un ceļotāja darbs, kas paveŗ skatu neizpētītos Dienvidamerikas džungļos.

Savās filmās viņš ietvēris visu džungļu dzīvi, no visniecīgākā dzīvniecīņa līdz plēsīgajam jaguāram uzbrukumā un cīņā ar bezbailīgo šķēpa vīru, pa ceļam parādot gan rupjo un nabadzīgo kovboju dzīvē, gan brīnumdaiļo, dienvidniecisko rančera sievu ar bērnu klēpī. Jau pati filmēšana ir saistīta ar briesmām un prasa lielu pieredzi un praksi, lai nemanot piekļūtu tuvumā 30 pēdu gaŗai tuksneša indīgai čūskai, izsalkušajam jaguāram vai krokodilim. Kamēr šādas filmas uzņem bagātas cilvēku un līdzekļu apgādātas filmu sabiedrības, tikmēr S. Ziemelis šo darbu savieno ar savām mednieka gaitām, un viņa vienīgais palīgs ir sieva un mācīto suņu pulciņš.

Savā priekšlasījumā viņš ar jauku humoru ieteic ikvienam, kas atrodas briesmās, nesaukt palīgā nevienu citu, kā vienīgi savu sievu, illustrējot kādu savu medību piedzīvojumu, kur sieva viņu izglābusi no tīģeŗa nagiem.

Viņa medību ierocis gandrīz vienmēr ir bijis šķēps, ko S. Ziemelis priekšlasījumā arī demonstrēja. Mākslu apieties ar šķēpu viņš pirms 37 gadiem iemācījies no kāda indiāņa. Šo ieroci viņš uzskata par visdrošāko un nemaldīgāko džungļu medībās. Savā mednieka karjērā S. Ziemelis ir nonāvējis 271 jaguāru, bet dzīvus sagūstījis 24. Izdevīgākos medību apstākļos, kur skatu netraucē krūmi un zāle, viņš izmanto šauteni un reizēm arī loku un bultas.

Lai gan mednieks ir 67 gadi vecs, to no viņa skata nevar pateikt, jo brīvā dabā, medībās un savvaļas dzīvē viņš ir norūdījies un izskatās daudz jaunāks, un tikai sirmā bārda un mati liecina, ka mūžs tiecas un otro pusi. Par spīti savam vecumam S. Ziemelis klausītājiem apliecina, ka nākošo vasaru viņš atkal dosies uz medībām džungļos. Lai gan viņa spēki neesot vairs tik lieli, kā pirms 20 gadiem, toties pieredze esot garantija panākumiem.

Pēc priekšlasījuma „Latvijas Amerikā" līdzstrādnieks apmeklēja S. Ziemeli, stādoties priekšā par tautieti, uz ko mednieks apliecināja, ka esot dzimis Rīgā, bet gaŗos gados svešumā latviešu valoda aizmirsusies, lai gan saprast viņš to vēl saprotot. Noslēgumā viņš nodeva sveicienus ASV un Kanadas tautiešiem.

S. Ziemeli acīmredzami iepriecināja kāda latviešu jaunekļa lūgums pēc viņa paraksta mednieka jau pieminētajā grāmatā, kamēr amerikāņi veltīgi jautāja, kur var dabūt viņa grāmatu pirkt, jo, kā izrādās, tad tā izpārdota.

Jāsaka, ka S. Ziemeļa personā latvieši ieraudzīja patīkamu un ļoti kultūrālu vīru, kuŗā nav nekā no rupja džungļu mednieka, bet iemiesojas smalks dabas pētnieks un zinātnieks savā nozarē. Bija tiešām jauks pārdzīvojums viņā klausīties un mācīties viņu pazīt.

Egus.

VAJADZĪGAS ASINIS

Kāds latviešu žurnālists, kas jau ilgāku laiku ārstējas Vestonas tuberkulozes slimnīcā un kam šai trešdienā izdara nopietnu plaušu operāciju, lūdz tautiešus ziedot viņam asinis, piesakoties LA redakcijā. Lai atlīdzinātu Kanadas Sarkanajam Krustam par asiņu aizdošanu, nepieciešami vismaz 6 painti resp. 6 personu asinis. Event. ziedotājus lūdz zvanīt EM 8-0792.

Mūsu laikraksta pārstāvis ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,
pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā ar abonementu pagarinājumus.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

PIRMAIS GRADUETAIS (C.L.U.)
LATVIEŠU APDROŠINĀTĀJS
ar visilgāko pieredzi
I. ANDREJSONS, C.L.U.,
84 ABBOTT AVE., TORONTO.
Tel. RO 2-0372 # LE 5-3197.

LASĪTĀJU vēstules

JO DZIĻĀK MEŽĀ, JO VAIRĀK MALKAS

Latvijas Amerikā red:

Ar veiklu vārdu spēli A. Voitkus šīs avīzes 9. nov. numurā lasītāju vēstulēs mēģina pierādīt, ka norobežošanās no „Gaudeāmus" nozīmē norobežošanos arī no tautas atmodas laikmeta darbiniekiem: Kronvaldu Aša, Krišjāņa Valdemāra un citiem.

Turpinot vārdu spēli tādā pašā garā, varētu arī apgalvot, ka, nevalkājot tautas atmodas laikmeta stila drēbes, attiecīgā persona norobežojas no visa šī laikmeta un tā darbiniekiem. Šāda apgalvojuma vērtējumu atstājot lasītāju ziņā, pieminēšu šeit tikai dažus faktus.

Ja arī Kronvaldu Atis Tērbatā atjaunoja latviešu studentu vakaru darbību, no kuŗiem vēlāk izveidojās korporācija, tad maz ticams, ka lielais patriots un latviešu tautas mīļotājs, kam „latviešu valoda bija tautas kauli un asinis", būtu iestājies par nelatvisko Gaudeāmus kā himnu visai latviešu akadēmiskai saimei uz visiem laikiem

Skaidri nacionālu nostāju un norobežošanos no Gaudeāmus parādīja izcilais latvietis Krišjānis Valdemārs, aizsūtot atpakaļ viņam piesūtīto krāsaino korporācijas cepuri.

Arī brīvās Latvijas universitāte norobežojās no Gaudeāmus, izraudzīdama sev par oficiālo himnu J Vītola „Līdzīgi saulei".

Pat divi mācītāju rētorikas mākslas nepietiks, lai apgāztu to faktu, ka Gaudeāmus nav visu latviešu akadēmisko saimi vienojoša dziesma, jo tās hedoniskais teksts ir svešs šī laika latviešu akadēmiskam garam un vēl svešāks tas ir trimdā studējošai latviešu jaunatnei.

Katram, kam šodien rūp mūsu tautas liktenis, vajadzētu apzināties, ka brīvajā Latvijā izaugušo latviešu akadēmisko saimi nevieno mēģinājums uzspiest tai atsevišķas grupas tradicijas, un ka trimdā augošā jaunā akadēmiskā saime no mums sagaida brīvu domu apgarotu, skaidru skatu nākotnē, bet ne no Viduslaiku Vācijas alus tvana piesātinātiem pagrabiem izvilktas tradicijas.

H. Vilks

ATBILDE DAUMANTAM KRŪMAM

Latvijas Amerikā redakcijai:

Mīļais kungs!

Vajādams krievu sputņikus, Jūs esat aizmirsis lasīšanas mākslu latviešu valodā. Man nav ne mazākā prieka Jums dot pamācības vai Jums kaut ko aizrādīt, jo tur tā kā tā nekas neiznāks, bet nepatīkami ir tādi komentētāji, kas, neizlasījuši rakstu līdz galam vai izlasījuši to pavirši, jau steidzas dot savu spriedumu. Tas ir mazākais, ko es šinī gadījumā varu pieņemt, grūti iedomāties, ka Jūs apzināti būtu centušies manu domu sagrozīt vai kropļot.

Kurā vietā es esmu teicis, ka latgaļu izloksne ir „īpaša valoda"? Bet katrā ziņā italiešu valoda nav angļu un angļu valoda nav krievu valodas dialekts. Kas attiecas uz Raini, Sprūdžu, Raudivi u. c. latviešu rakstniekiem, kas rakstījuši literārā valodā, tad to es esmu pietiekami skaidri pateicis, un šeit es to vairs negribu atkārtot. Varu tikai ieteikt Jums vēlreiz manu rakstu izlasīt.

Ja Jūs, kungs Krūms, labi pārzināt ventiņu, neretiešu, sauciešu, seciešu u. c. „valodas" un „literātūras", tad uzrakstiet to literātūras vēstures. Mēs, latgalieši, priecāsimies par Jūsu panākumiem.

Nevaru saprast, ko Jūs esat domājis ar tās „peršas" citēšanu, ko Jūs esat iemācījies pirms 35 gadiem. Vai tas ir šī žargona salīdzinājums ar latgaļu dialektu? Ja tas tā būtu, tad, tautas vienības vārdā, izsaku jums sirsnīgu paldies, jo tas Jums, kā „pirmās šķiras" latvietim piestāv.

Vai R. Blaumanis latviešiem mīļš ir tikai tāpēc, ka viņš ir uzrakstījis šo „peršu"? Kā redzams, Jūs pārāk zemu vērtējat R. Blaumaņa darbus. Šaujot nākošo sputņiku, citējiet kādu labu R. Blaumaņa dzejoli, ja Jūs kādu vēl no tiem zināt, citādi Jūsu domu graudi izskatās pārāk viegli.

Šo neauglīgo disputu izbeidzu.

Latgalietis.

Jānis Klīdzējs.

ALBERTA RAIDOŅA GRĀM

LATVIEŠU MISIŅŠ RODAS ARĪ TRIMD

Ir vieglāk tādam, kas daudz nevaicā, kāpēc jādzīvo un kas notiks ar viņu un daudziem citiem parīt. Ir jau vieglāk tā — gaidīt čeku piektdienā, mazliet pamīlēt, mazliet patenkot, aiziet uz baznīcu, lai paziņas un mācītājs neteiktu, ka tas nu gan ir nekristīgs, un sākt jaunu nedēļu tāpat un ļaut, lai dzīve „rit". Varbūt tā ir ļoti normāla dzīve vairumam. Galu galā brīvā sabiedrībā nav nevienam tiesības noteikt mērauklu un veidu, kā katram no mums un visiem vajadzētu būt laimīgiem un ko un kā un kad mums jādara vai jādomā. Tikai aiz dzelzs aizkara tiek pamāts un parādīts, kad jākliedz: „Lai dzīvo!"

Bet ir arī otrā puse. Paēdušais organisms ir noskaņots uz snaudu un paļaujas, ka gan jau nomodā par viņu būs Dievs un valdība, un tādi kaimiņi, kam „niez" būt nomodā.

Arī mūsu trimdas dzīve ir iegājusi paēdušajā posmā. Garīgais, sabiedriskais, politiskais nomods ir pa atsevišķu, izkaisītu individu mājām un domām. Tie cenšas iecirst papēdi zemē, lai varētu atsperties pret bara plūsmu un redzēt, kas tad nu īsti notiek un notiks, ja nu dzīve tā savā gaitā „rit". Tā nav tikai latviešu problēma vien. Eiropas, Kanadas un ASV tautās dzīve ir „ritējusi" uz patērēšanas, izklaidēšanās un uz dzīvošanas, kamēr vēl var dzīvot, principa. Kas tālāk? To uzskata gandrīz par nepieklājīgu, piedauzīgu jautājumu.

Tādas ir Alberta Raidoņa domas par mūsu pašu ikdienu un par visu to, kas ap mums notiek pasaulē. Viņš pieder pie tiem, kam „niez" būt nomodā, kam gribas iecirst papēdi zemē un apstāties, un neļaut dzīvei „ritēt" — vienalga, kādā virzienā. Tas, kas mierīgi paļaujas būt par „ritēšanas" vergu, tas it viegli var kļūt par varmācības vergu. Vairs pasaulē nav „laimīgo", neaizsniedzamo salu.

Alberta Raidoņa domu un jūtīgās lietu un notikumu redzēšanas pasaule nav vis radusies no avīžu virsrakstu izlasīšanas ielas stūrī, bet no sistēmatiskas zināšanu un faktu krāšanas, pārbaudīšanas un organizēšanas šīsdienas notikumu atspīdumā. Viņa meklēšanas lauki ir politika, ģeopolitika, vēsture, filozofija, reliģija. Šīs kāpinātās zināšanu kā-

litikā, vēsturē, filozofijā, jā.

Var apbrīnot un varbū apskaust Alberta Raidoņa matisko pacietību, ko viņš dījis savu grāmatu kalnos ne jau pacietība vien šeit dīta, tur ieguldīta arī viņa pirktā māja un mašīna. grāmatu krātuvē ieguldī dzekļi sniedzas kaut kur 10.000 un 12.000 dolaru. „ labāk nevajadzētu minēt" Raidonis, „jo ne vien svešā vēki ,bet arī no draugie kāds padomāt, ka man „sk izkritušas, jo tas, vismaz las, var izskatīties kā ze mesta nauda ..."

Pārskatot ar sējumu sēj piekrautās sienas pa vis vokli un redzot retu un g gūstamu izdevumu krāju das nojauta, ka diezin dam otram latvietim vis das izkaisītībā ir vēl tā mēru un tādas izvēles g un periodisko izdevum jums. Varbūt pats nema jauzdams, Alberts Raid kļuvis par latviešu Misiņ dā.

Nebūtu par ļaunu, ja viešu apgādi brīvajā vienalga, ko viņi izdod, tas, avīzes vai žurnālus, tu tāda vienreizīga krājē kumu ar to, ka katru viem jaunīznākušiem miem bez maksas piesū bertam Raidonim. Būtīb ta Raidoņa krātuves vē nozīme sniedzas pāri p un privātas grāmatu nozīmei. Kādu dienu t vajadzēties mums visi gribēsies atrast avot mums nebūs. Mūsu a Alberta Raidoņa vienp pūliņus varētu atbalstīt izdevumu piesūtīšanu.

Adrese: Alberts Raid W. Walton Street, Ch Ill., U.S.A.

Nav tā, ka Alberts būtu palicis tikai savā krātuvē. Viņš ir aktīv namikas un sabiedrība Dzīvi viņš redz un sniegšanās procesu a kas ir labais cilvēkā kas tāpat meklā jēgu gaismu, draudzību — visu to, ko mēs sauca

LAI SV… LATV…

Deju kopa Kam…

MAINĀM ATKAL JAUNAS GRĀMATAS P… VECAJAM
Par pilnu vērtību maināim agrākos trimdas iz… pret jaunām grāmatām. Piesūtiet sarakstus, … jums savus.
LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, IO…

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

PIRMAIS GRADUETAIS
(C.L.U.)
LATVIEŠU APDROŠINĀTĀJS
ar visilgāko pieredzi
I. ANDREJSONS, C.L.U.,
84 ABBOTT AVE., TORONTO.
Tel. RO 2-0372 # LE 5-3197.

LASITAJU vēstules

JO DZIĻĀK MEŽĀ, JO VAIRĀK MALKAS

Latvijas Amerikā red:

Ar veiklu vārdu spēli A. Voitkus šīs avīzes 9. nov. numurā lasītāju vēstulēs mēģina pierādīt, ka norobežošanās no „Gaudeāmus" nozīmē norobežošanos arī no tautas atmodas laikmeta darbiniekiem: Kronvaldu Aša, Krišjāņa Valdemāra un citiem.

Turpinot vārdu spēli tādā pašā garā, varētu arī apgalvot, ka, nevalkājot tautas atmodas laikmeta stila drēbes, attiecīgā persona norobežojas no visa šī laikmeta un tā darbiniekiem. Šāda apgalvojuma vērtējumu atstājot lasītāju ziņā, pieminēšu šeit tikai dažus faktus.

Ja arī Kronvaldu Atis Tērbatā atjaunoja latviešu studentu vakaru darbību, no kuriem vēlāk izveidojās korporācija, tad maz ticams, ka lielais patriots un latviešu tautas mīļotājs, kam „latviešu valoda bija tautas kauli un asinis", būtu iestājies par nelatvisko Gaudeāmus kā himnu visai latviešu akadēmiskai saimei uz visiem laikiem

Skaidri nacionālu noslieču un norobežošanos no Gaudeāmus parādīja izcilais latvietis Krišjānis Valdemārs, aizsūtot atpakaļ viņam piesūtīto krāšņo korporācijas cepuri.

Arī brīvās Latvijas universitāte norobežojās no Gaudeāmus, izraudzīdama sev par oficiālo himnu J Vītola „Līdzigi saulei".

Pat divi mācītāju retorikas mākslas nepietiks, lai apgāztu to faktu, ka Gaudeāmus nav viena latviešu akadēmisko saimi vienojoša dziesma, jo tās hedoniskais teksts ir svešs šī laika latviešu akadēmiskam garam un vēl svešāks tas ir trimdā studējošai latviešu jaunatnei.

Katram, kam šodien rūp mūsu tautas liktenis, vajadzētu apzināties, ka brīvajā Latvijā izaugušo latviešu akadēmisko saimi nevieno mēģinājums uzspiest tai atsevišķas grupas tradicijas, un ka trimdā augošā jaunā akadēmiskā saime no mums sagaida brīvu domu apgarotu, skaidru skatu nākotnē, bet ne Viduslaiku Vācijas alus tvana piesātinātu pagrabiem izvilktas tradicijas.

H. Vilks

ATBILDE DAUMANTAM KRŪMAM

Latvijas Amerikā redakcijai:
Mīļais kungs!

Vajādams krievu spūtniku, Jūs esat aizmirsis lasīšanas mākslu latviešu valodā. Man nav ne mazākā prieka Jums dot pamācības vai Jums kaut ko aizrādīt, jo tur tā kā tā nekas neiznāks, bet nepatīkami ir tādi rakstiņi, kas, neizlasījuši rakstu līdz galam vai izlasījuši to pavirši, jau steidzas dot savu spriedumu. Tas ir mazākais, ko es šini gadījumā varu pieņemt, grūti iedomāties, ka Jūs apzināti būtu centušies manu domu sagrozīt vai kroplot.

Kurā vietā es esmu teicis, ka latgaļu izloksne ir „īpaša valoda"? Es tikai teicu, ka tādā ziņā italiešu valoda nav angļu un angļu valoda nav krievu valodas dialekts. Kas attiecas uz Raini, Sprūdžu, Raudivi u. c. latviešu rakstniekiem, kas rakstījuši literārā valodā, tad to es esmu pieskaitījis pie latviešu rakstniekiem, un šeit es to vairs negribu atkārtot. Varu tikai ieteikt Jums vēlreiz manu rakstu izlasīt.

Ja Jūs, kungs Krūms, labi pārzināt ventiņu, neretiešu, sauciešu, seciešu u. c. „valodas" un „literatūras", tad uzrakstiet to literatūras vēstures. Mēs, latgalieši, priecāsimies par Jūsu panākumiem.

Nevaru saprast, ko Jūs esat domājis ar tās „peršas" citēšanu, ko Jūs esat iemācījies pirms 35 gadiem. Vai tas ir šī žargona salīdzinājums ar latgaļu dialektu? Ja tas tā būtu, tad es vienības vārdā, izsaku jums sirsnīgu paldies, jo tas Jums, kā „pirmās šķiras" latvietim piedien.

Vai R. Blaumanis latviešiem mīļš ir tikai tāpēc, ka viņš ir uzrakstījis šo „peršu"? Kā redzams, Jūs pārāk zemu vērtējat R. Blaumaņa darbus. Šaujot nākošo sputniku, citējiet kādu labu R. Blaumaņa dzejoli, ja Jūs kādu vēl no tiem zināt, citādi Jūsu domu graudi kaut kur izplēšanos stūri un izcels izteikt.

So neauglīgo disputu izbeidzu.

Latgalietis.

Jānis Klīdzējs.

ALBERTA RAIDOŅA GRĀMATU KRĀTUVĒ

LATVIEŠU MISIŅŠ RODAS ARĪ TRIMDAS DIENĀS UN CEĻOS

Ir vieglāk tādam, kas daudz nevaicā, kāpēc jādzīvo un kas notiks ar viņu un daudziem citiem parīt. Ir jau vieglāk tā — gaidīt čeku piektdienā, mazliet pamīlēt, mazliet patenkot, aiziet uz baznīcu, lai paziņas un mācītājs neteiktu, ka tas nu gan ir nekristīgs, un sākt jaunu nedēļu tāpat un ļaut, lai dzīve „rit". Varbūt tā ir ļoti normāla dzīve vairumam. Galu galā brīvā sabiedrībā nav nevienam tiesības noteikt mēraukļu un veidu, kā katram no mums un visiem vajadzētu būt laimīgiem un ko un kā un kad mums jādara vai jādomā. Tikai aiz dzelzs aizkara tiek pamāts un parādīts, kad jākliedz: „Lai dzīvo!"

Bet ir arī otrā puse. Paēdušais organisms ir noskaņots uz snaudu un paļaujas, ka gan jau nomodā par viņu būs Dievs un valdība, un tādi kaimiņi, kam „niez" būt nomodā.

Arī mūsu trimdas dzīve ir tā gājusi paēdušajā posmā. Garīgais, sabiedriskais, politiskais nomods ir pa atsevišķu, izkaisītu individu mājām un domām. Tie cenšas iecirst papēdi zemē, lai varētu atsperties pret bara plūsmu un redzēt, kas tad nu īsti notiek un notiks, ja nu dzīve tā savā gaitā „rit". Tā nav tikai latviešu problēma vien. Eiropas, Kanadas un ASV tautās dzīve ir „ritējusi" uz patērēšanas, izklaidēšanās un uz dzīvošanas, kamēr vēl var dzīvot, principa. Kas tālāk? To uzskata gandrīz par nepieklājīgu, piedauzīgu jautājumu.

Tādas ir Alberta Raidoņa domas par mūsu pašu ikdienu un par visu to, kas ap mums notiek pasaulē. Viņš pieder pie tiem, kam „niez" būt nomodā, kam gribas iecirst papēdi zemē un apstāties, un neļaut dzīvei „ritēt" — vienalga, kādā virzienā. Tas, kas mierīgi paļaujas būt par „ritēšanas" vergu, tas ti viegli var kļūt par varmācības vergu. Vairs pasaulē nav „laimīgo", neaizsniedzamo salu.

Alberta Raidoņa domu un jūtīgās lietu un notikumu redzēšanas pasaule nav vis radusies no avīžu virsrakstu izlasīšanas ielas stūrī, bet no sistēmatiskas zināšanu un faktu krāšanas, pārbaudīšanas un organizēšanas šīsdienas notikumu atspīdumā. Viņa meklēšanas lauki ir politika, ģeopolitika, vēsture, filozofija, reliģija. Šīs kāpinātās zināšanu kāres rezultātā, kas gan ir un varētu būt tie faktori, kas pasaules notikumiem liek „ritēt", vai apstāties, vai reizēm mainīt virzienu, Alberts Raidonis jau dzimtenē sācis krāt grāmatas un periodiskus izdevumus. Izstaigājis karavīra gaitas un iznācis no gūsta Vācijā, viņš sāk atkal būvēt savu grāmatu krājumu no jauna un šoreiz vēl sistēmatiskāk.

Pašlaik Alberts Raidonis ar kundzi Broņislavu un divām meitiņām — Pērli un Lauru — dzīvo Čikāgā, un viņa dzīvoklis vairāk gan izskatās pēc bibliotēkas nekā pēc parastā trimdinieku mīksti mēbelētā mājokļa. Ar ļoti maziem izņēmumiem ir sakrāti visi trimdas izdevumi — grāmatas, laikraksti ,žurnāli. Laikraksti un žurnāli iesieti pa gadu gājumiem. Grāmatu un periodisku izdevumu krājumā ir tūkstoši angļu un vācu grāmatu, žurnālu un laikrakstu. Alberts Raidonis abonē 47 periodiskus izdevumus no visas pasaules. Kā pats saka, viņa galvenais nolūks nav sakrāt lielu grāmatu daudzumu, bet gan pēc iespējas visus trimdā iznākošos latviešu izdevumus un vērtīgus un retus izdevumus citās valodās, tādus, kam šādā vai citādā veidā ir sakars ar mūsu gara un politiskās dzīves notikumiem. Par piemēru, Alberta Raidoņa grāmatu krātuvē atrodami Latvijas brīvības gados izdotā žurnāla „Atpūta" 18 gadu sējumi, Latvijas Tautas padomes un Saeimas stenogrammas, politisku karikatūru 10 sējumi, fon der Golca memuāri, Trocka atmiņas, ASV ārlietu ministrijas izdevuma „Foreign Affairs" 36 gadu sējumi, u. t. t.

No svešo valodu grāmatām un periodikas Alberts Raidonis meklē un krāj retas grāmatas ap savu interešu lauku: politikā, ģeopolitikā, vēsturē, filozofijā, reliģijā.

Var apbrīnot un varbūt arī apskaust Alberta Raidoņa sistēmatisko pacietību, ko viņš ieguldījis savu grāmatu kalnos. Bet ne jau pacietība vien šeit ieguldīta, tur ieguldīta arī viņa nenopirktā māja un mašīna. Viņa grāmatu krātuvē ieguldītie līdzekļi sniedzas kaut kur starp 10.000 un 12.000 dolaru. „Nē, to labāk nevajadzētu minēt", saka Raidonis, „jo ne vien svešāki cilvēki ,bet arī no draugiem var kāds padomāt, ka man „skrūves" izkritušas, jo tas, vismaz no malas, var izskatīties kā zemē nomesta nauda ..."

Pārskatot ar sējumu sējumiem piekrautās sienas pa visu dzīvokli un redzot retu un grūti iegūstamu izdevumu krājumu, rodas nojauta, ka diezin vai kādam otram latvietim visā trimdas izkaisītībā ir vēl tādu apmēru un tādas izvēles grāmatu un periodisko izdevumu krājums. Varbūt pats nemaz nenojauzdams, Alberts Raidonis ir kļuvis par latviešu Misiņu trimdā.

Nebūtu par ļaunu, ja visu latviešu apgādi brīvajā pasaulē, vienalga, ko viņi izdod, grāmatas, avīzes vai žurnālus, atbalstītu tāda vienreizīga krājuma pastāvēšanu ar to, ka katru no savu jaunizdevumu izdevumiem bez maksas piesūtītu Albertam Raidonim. Būtībā Alberta Raidoņa krātuves vērtība un nozīme sniedzas pāri personīgas un privātas grāmatu krātuves nozīmei. Kādu dienu to var ievajadzēties mums visiem, kad gribēsies atrast avotus, kuru pasaulē mums nebūs. Mūsu apgādi šos Alberta Raidoņa vienpersonīgos pūliņus varētu atbalstīt ar savu izdevumu piesūtīšanu.

Adrese: Alberts Raidonis, 4245 W. Walton Street, Chicago 51, Ill., U.S.A.

Nav tā, ka Alberts Raidonis būtu palicis tikai savā grāmatu krātuvē. Viņš ir aktivitātes, dinamikas un sabiedrības cilvēks. Dzīvi viņš redz un saprot kā sniegšanās procesu ar visu to, kas ir labais cilvēkā pēc citiem, kas tāpat meklē jēgu, atbildes, gaismu, draudzību — ar vārdu, visu to, ko mēs saucam par brīva cilvēka dzīvi. No viņa publicista spalvas jau gadu gadiem ir nākuši raksti, visvairāk ar politiskiem akcentiem, un šie raksti ir manāmi atšķīrušies no gadījuma pašalošanas rakstiem par šīm problēmām ar to, ka tie ir dibinājušies uz sistēmatiskas rakstu izvērtēšanas. Patīkamais Alberta Raidoņa avīžu rakstos ir tas, ka viņš „nečivina" par šo un to, it kā garām ejot, viņš neraksta par lietām, ko viņš nezina, vai nav pētījis, kā tas mūsu rakstos mēdz bieži vien būt. Ar to Alberts Raidonis pierāda, ka viņa cieņa iespiesto vārdu un ka viņš ar latviešu avīzes lasītāju apietas kā ar intelliģentu domātāju un spriedēju, bet ne vis kā ar vientieši. Būtu patīkami, ka šī cieņa pret latviešu avīžu lasītājiem būtu katram, kas domā, ka viņam ir kaut kas pasakāms ar iespiestu vārdu.

Lai atrastu solidāku bazi savai politiskai domāšanai, Alberts Raidonis ir kādu laiku studējis politiskās zinātnes Čikāgas universitātē.

Atklāta vārda teikšana rakstos un sabiedriskos sarīkojumos Albertam Raidonim ir sagādājusi personīgas nepatikšanas un dažu labu nedraugu ... Bet viņa dabā ir runāt atklāti, ne ap stūri.

„Katrs aug, top un dzīvo pa savam," saka Raidonis. „Man ir gribējies iztikt bez liekuļošanas un līšanas, vai es satiekos ar lielu „kungu" vai ar gluži vienkāršu cilvēku. Tā nu tad arī iznāk, ka es neticu radošs ar tiem, kas acīs saka vienu un aiz stūra pavisam ko citu. Tomēr man liekas, ka vairums ir tādu cilvēku, kas savas varēšanas robežās centās iet atklātu ceļu. Tas tad arī ir tie, ar kuriem patīk kopā ar viņiem meklēt kādas jaunas domas, jaunas idejas, kas cilvēkam liek pacelt galvu un domāt: nav jau vēl viss pagalam ..."

Alberts Raidonis dzimis, audzis un pirmajās skolās gājis Ludzas apkārtnē, vēlāk studējis Rīgā. Trimdas dienas vada Čikāgā.

„Dūmaina šī lielpilsēta? Jā, varbūt... Bet arī caur šiem dūmiem var redzēt, ka debesīs pār mums vēl arvien ir zvaigznes... Ar to gribēju teikt, ka nav iemesla būt bezcerīgiem..."

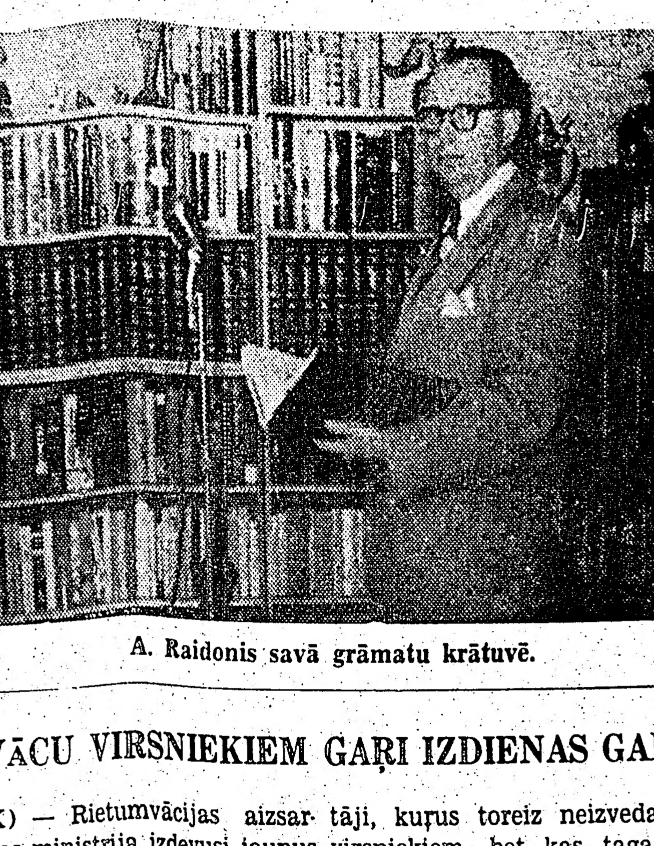

A. Raidonis savā grāmatu krātuvē.

LAI SVEŠUMĀ SAGLABĀTU LATVISKO UGUNTIŅU

Deju kopa Kamoliņš organizē latviešu jaunatni Līdzā

Anglijas rūpniecības pilsētā Līdzā trimdas dienas vada vairāki simti latviešu, kas jo bieži vien pulcējas kopā, lai uz brīdi nobīdītu malā pelēko ikdienu, ļaujot atspīdēt latviskās gaismas stariņam.

Sevišķi rosīga Līdzā ir jaunatne ar savu deju kopu Kamoliņu, kas darbojas jau astoņi gadi. Kopa šai laikā ar priekšnesumiem kuplinājusi latviešu un angļu sarīkojumus, kā arī piedalījusies daudzos internacionālos festivālos. Starp tiem minami: Internacionālais eistedfods Velsā. Internacionālais t. d. festivāls Īrijā un Mančesterā, Edinburgas festivāls (kur Kamoliņš sacensībā ieguva otro vietu un ceļojošo kausu). Vēl pieminams brauciens šajā vasarā uz Vāciju, kur Kamoliņš piedalījās ELJA's kongresā un dejoja arī vācu publikai. Ļoti atzinīga bija vācu un arī angļu prese. Mūsu dejotājus filmējušas britu nedēļas apskatu s-ba, kā arī notikusi uzstāšanās televīzijā un intervija radiofonā.

Līdztekus dejošanai Kamoliņš veicis arī citus pienākumus, jo viens no galvenajiem mērķiem ir bijis piesaistīt sev visus Līdzas jauniešus, arī tos, kas nedejo.

Kā pirmais solis šinī virzienā bija tautisks uzvedums ar nosaukumu „Vakarēšana lauku sētā, ko izrādei sagatavoja Valdis Pūlis. Uzvedumā dejotājiem nāca talkā dziedātāji un tautas dziesmu skandētāji. Tā skatītāji vairāk kā stundu kavējās latviskās paražās, un kontakts ar skatuvi bija tik liels, ka visi pievienojās tēlotāju dziedātām „Pūt, vējiņi".

Kamoliņš aicināts viesoties arī „kaimiņu pagastos", un tuvākā nākotnē dosies ciemos pie notinghamiešiem.

Garākais brauciens Kamoliņam būs uz Agrigento Italijā, kur februāra sākumā notiek Mandeļu ziedu svētki un internacionāls tautas deju festivāls. Mūsu dejotājiem pilsētas viesmīlību šajos svētkos piedāvāja Agrigento pilsētas vecākais, kad kopa uzstājās Internacionālajā eistedfodā Velsā š. g. jūlijā.

Kopas dalībnieki nolēmuši pilsētas vecākam dāvināt tautisku leļļu pāri (Bārtas meitu un Nīcas puisi) ar mākslinieciski darinātu adresi Agrigento pilsētai.

Brauciena maršrutā ietelp Londona, Parīze, Milāna, Florence, Roma un Neapole.

Nākošajā vasarā kopa paredzējusi atkal viesoties Vācijā, atceļā apmeklējot pasaules izstādi Briselē.

Ka Kamoliņa darbs arvienu iet plašumā, pierādīja deju kopas sasauktā sanāksme š. g. 10. novembrī, uz kuru aicināti bija arī pārējie Līdzas jaunieši. Sanāksmes mērķis bija nodibināt Līdzā ELJA's kopu; šī ideja arī istenojās. Jaundibinātā kopa darbosies ar Kamoliņa nosaukumu. Kopas vadītājas pienākumus veiks tautas deju kopas administrātīvā vadītāja.

Pirmais jaunās kopas sarīkojums — saviesīgs vakars ar mantu loteriju notika 7. dec. DVF klubā. Vakara atlikumu izlietos saiņu nosūtīšanai latviešiem uz Sibiriju. Atsaucīgi šim pasākumam bijuši Kamoliņa draugi un labvēļi, ziedojot mantas loterijai.

Kaut gan skaitā jauniešu pulciņš Līdzā ir mazs, taču griba saglabāt latvisko uguntiņu ir liela.

S. L.

MAINĀM ATKAL JAUNĀS GRĀMATAS PRET VECAJĀM

Par pilnu vērtību mainām agrākos trimdas izdevumus pret jaunām grāmatām. Piesūtiet sarakstus, nosūtīsim jums savus.

LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, IOwa, USA.

VĀCU VIRSNIEKIEM GAŖI IZDIENAS GADI

(X) — Rietumvācijas aizsardzības ministrija izdevusi jaunus noteikumus par virsnieku izdienām. Īpatns noteikums, ka ikvienam virsniekam, kura izdiena pieļauj viņa paaugstināšanu nākošā dienesta pakāpē, vispirms jāizpilda 4 mēnešus nākošās augstākās pakāpes amats un praksē jāpierāda savi dotumi kā ierindas, tā stāba dienestā. Ar šiem noteikumiem cer sasniegt, ka piemērotus uzdevumus veiks vienīgi piemēroti virsnieki. Turpmāk ikvienam pulkvedim būs jāpierāda savas spējas kā cīņas grupas komandierim, bet lai kļūtu par majoru, jābūt beigušam īpašus stāba virsnieku kursus. Virsnieku, kuru priekšniecība divi reizes novērtēs par nesekmīgu ,pārcels uz citām vienībām.

Bijušo vācu armijas virsnieku kategorijā kapteiņa vecums noteikts 32 g. (lidotājiem — 29. g.). Majoram, kas agrāk bijis vācu armijas virsnieku kadros, tagad būs nepieciešams 15 gadu ilgs virsnieka stāžs, pulkvežleitnantam — 17 g., bet pulkvedim 19 g. virsnieka pakāpē. Lidotājiem divus gadus mazāk. Pārvērtības laiku starp 1945. g. un atpakaļiestāšanos armijā, ieskaitīs kā virsnieku dienesta laiku. Paaugstināšanā zināmas priekšrocības baudīs augstskolu beigušie un virsnieki ar pieredzi ārzemēs.

„Balto gadu" virsniekiem — tie ir pēdējā pasaules kaŗa cīnītāji, kuŗus toreiz neizveda par virsniekiem, bet kas tagad atjauno dienestu jaunā vācu armijā, — izdienas laiks noteikts īsāks: 1 gads virsleitnanta pakāpei, 3 virsnieka gadi kapteiņa pakāpei. Savs izdienas laiks noteikts jauniem vācu kaŗavīriem, kas vēl nekad pulveri nav oduši: kadets var iegūt leitnanta pakāpi pēc 3 izdienas gadiem, leitnantu pēc 3 gadiem var paaugstināt par virsleitnantu, pēc 7 virsnieka dienesta gadiem par kapteini un 12 virsnieka gadiem par majoru.

Komponista J. Cīruļa jubilejas koncerts

Tuvojoties iecienītā komponista, mūzikas kritiķa un diriģenta Jāņa Cīruļa 60 g. jubilejai, Toronto nodibinājusies īpaša komiteja, kuŗas sastāvā ir visu dziedošo ansambļu pārstāvji. Šī komiteja rīkos Jānim Cīrulim veltītu vakaru svētdien, 29. decembrī, plkst. 5 p.p. Sv. Andreja baznīcas zālē. Koncerta daļā J. Cīruļa dziesmas atskaņos Dainas koris, dubultkvartets Kalvis un sieviešu dubultkvartets Līga, bet pēc koncerta sekos komponista godināšana kopīgā tējas vakarā turpat Sv. Andreja baznīcas zālē. Tuvāka informācija un apsveicēju pieteikšanās pie R. Tūtera, tel. RO 2-4135, 14 Glenwood Ave., Toronto 9, vai pie A. Jankovska, HO 5-2985, 11 Hogart Ave., Toronto.

SAVIENOTĀS VALSTIS

NUJORKĀ

● Augsburgas DP nometnes iemītniekiem būs vēl palicis atmiņā toreizējais UNRRA's direktors majors M. S. Višiks. Nesen Višiks apmeklēja Ņujorku, kur sastapies ar vairākiem bij. „augsburgiešiem". Viņš privātās sarunās atzinās, ka toreiz, būdams UNRRA's dienestā, viņš nav varējis brīvi izteik savas domas. Tagad viņš varot pateikt, ka vienmēr esot apbrīnojis baltiešus viņu stingrās stājas dēļ, un domājot, ka tie sasniegšot savu mērķi. Višiks ir apprecējis igaunieti.

● Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudze ir lielākā latviešu draudze brīvajā pasaulē. Bērnus ieskaitot, tai ir pāri par 3.000 locekļu. Lai apkalpotu visus tās locekļus, kas dzīvo izkaisīti pa visu Ņujorku un tās apkārtni, dievkalpojumi notiek vairākās vietās. Betlemes baznīcā, Bruklinā, notiek dievkalpojumi katru svētdienu pl. 3 p.p. māc. R. Zariņa vadībā. Sv. Toma baznīcā, Bronksā, dievkalpojumi notiek 3 reizes mēnesī, māc. A. Ozola vadībā. Port - Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā dievkalpojumi notiek divreiz mēnesī māc. F. Treua vadībā. Džamaikā Mūsu Pestītāja baznīcā dievkalpojumi notiek vienreiz mēnesī. Atsevišķi dievkalpojumi notiek Beisaidā — Mesijas baznīcā, Beišorā — Sv. Lūka baznīcā, Frīportā — Kristus baznīcā. Visās šinīs vietās darbojas arī svētdienas skolas.

ČIKĀGĀ

● Čikāgas latviešu organizāciju un sarīkojumu rīkotāji, sekojot Čikāgas latviešu organizāciju apvienības pr. Al. Oša aicinājumam, pulcējās trešdien, 4. dec., lai sastādītu sarīkojumu kalendāru no 1958. g. 1. janvāŗa līdz 1. jūlijam. Plāna sastādīšana nekādas grūtības vai nevienprātības neradīja, un, kā par brīnumu, dažas svētdienas palika pat brīvas. Cerēsim, ka tas tā arī patiesībā piepildīsies, lai nenotiktu tā kā iepriekšējā pusgadā, kad nāca klāt nepieteikti sarīkojumi, un tādu reizēm vienā dienā bija pat veseli 6!

● ČLJP aktīvo biedru sanāksme notiks 13. decembrī, pl. 8 vakarā pie Modra Avotiņa, 3924 N. Hermitage Ave. Šoreiz apspriežami esot „tikai interesanti" jautājumi. No biedrzines pienākumiem atteikusies Ruta Sidraba. Viņas vietā nāk Uldis Pūliņš.

● Čikāgas pilsētas valde rīkoja svētdien, 8. decembrī, pl. 4 p.p., Kongresa ielas laukumā, Kongresa un Miliganas ielu krustojumā, Ziemassvētku festivālu. Aicināti bija piedalīties koŗi no visām vietējo tautību grupām, arī latviešu.

GRAND RAPIDOS (MICH.)

● 29. novembrī Latviešu nacionālā centra sarīkojumā Grand Rapidu latviešu biedrībā koncertēja vīru dubultkvartets „Tēvija" no Bostonas. Rīkotājiem bija zināms risks, šo koncertu organizējot, jo šejienes latviešu publika ,kā tas pierādījies, pret šāda veida sarīkojumiem līdz šim bijusi ne visai atsaucīga. Dubultkvartets Tēvija tomēr laikam sev pratis nodrošināt tādu slavu, ka Grand Rapidos bija pārsniegts viss cerētais, un pietrūka pat biļešu. Priekšnesums bija lielisks, daudz siltuma un apgarotības dvesa vai no katras dziesmas. Publika lielā atsaucībā „izspieda" neskaitāmas piedevas, un brašo dziedoņu sumināšana nemaz negribēja rimties.

● 28. novembrī Grand Rapidu latviešu skolotāju kopa bija aicinājusi jaunās paaudzes skolotāju Maiju Roziņu ,kas beigusi Mičigenas Centrālo kolledžu Mount Pleasant pilsētā, lai tā pastāsta par šejienes izglītības lietām un skolotāju sagatavošanu. Referente diezgan izsmeļoši informēja klātesošos, kā darbojas šis zemes izglītības sistēma, kāda ir darba kārtība skolās, praktisko darbu veikšana, pārbaudes u. t. t. Bija arī diezgan daudz „āķīgu" jautājumu no „veco" skolotāju puses, bet žēl, ka pēdējo bija tik maz, un tādēļ nav brīnums par daudziem vecās paaudzes atzinumiem, kas ir novecojušies. Šis vakars ar jautājumiem un debatēm pierādīja, ka arī jaunie var teikt savu vārdu ,un mums no tiem vienā otrā gadījumā jāmācās.

● Latviešu ev. - lut. Vienības draudzes sadraudzības vakars 30. novembrī ar pašu dalībnieku sanestiem groziņiem bija pulcinājis ap pussimts viesu. Vakarā par ētisko sirdsapziņu runāja vēsturniece A. Grīnvalde, un viņas dziļais domu tvērums bija skaists atgādinājums ieskatīties katram sevī pašā, lai kļūtu labāks un ienestu vairāk gaišuma arī citu sirdīs. Vajadzēja runāt vēl citiem dalībniekiem un dažs labs pāris teikumos dažkārt pateica vairāk, kā citi daudzos gadījumos gaŗās izplūdušās runās.

V. Z.

LIELAIS un VISPĀREJAIS GRĀMATU, SKAŅU PLAŠU un LATVISKU IZSTRĀDĀJUMU

KATALOGS IR IZNĀCIS.

Saturā daudz retu grāmatu un citas noderīgas lietas, kas nekur citur nav iegūstamas. Piesūtām par brīvu.

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA.

ALGU UN CENU CĪŅA SATRAUC VĀCIEŠUS

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO RIETUMVĀCIJAS

Ja pagājušās nedēļās satraucošākā tema Rietumvācijā bija boļševiku gaisā palaistie „sarkanie mēneši", kas nu jau simtiem reižu apjoņojuši zemi, tad pašlaik visu vāciešu prātus nodarbina izraisītā cīņa algu un cenu starpā.

Šī cīņa sākās jau tūlīt pēc septembrī notikušajām Bonnas parlamenta vēlēšanām. Sākumā tā daudziem likās „neinteresanta", par to ne visai uztraucās. Bet kad pirms neilga laika ogļraktuvju sabiedrības atklātībā nāca ar paziņojumu, ka ogļu cenu paaugstināšana ir neizbēgama, tad sākās īstā cīņa, kas pašlaik pieņēmusi kolosālu apjomu. Nav Rietumvācijā gandrīz vai rūpniecības nozares, kas jau nebūtu pieteikušas savas prasības par cenu paaugstināšanu. Un ne tikai rūpnieki stūrē šinī virzienā, padomā ir paaugstināt arī dzelzceļu, pasta, elektrības, gāzes tarifus. Arī pārtikas vielu ražotāji, lauksaimnieki jau galdā nolikuši savas vēlmes. Maizei, gaļai sviestam, margarīnam un citām uzturvielām jau tuvākajās nedēļās un mēnešos paredzētas jaunas cenas. Viss Rietumvācijā sološ kļūt dārgāks.

Arodbiedrības no savas puses savukārt prasa algu paaugstināšanu. Daudzi līdzšinējie tarifi jau uzteikti. Dažos apgabalos ievadītas sarunas darba devēju un darba ņēmēju starpā. Bet gandrīz vai visur duēlis beidzies bez panākumiem ,sarunas pārtrauktas vai pavisam izjukušas. Abi parti strikti pieturas pie sākotnēji prasītā.

Rietumvācijas saimniecības ministrs Erhards, kas reizē ir arī bundeskanclera vietnieks, krietni daudz pūlējies, lai šo cīņu izbeigtu, lai šī cīņa vismaz neietekmētu vācu markas stabilitāti un pirktspēju. Diemžēl, ministram panākumu līdz šim nav bijis. Tādu nebija sarunās ar ogļu producentiem, tādu, šķiet, nebūs arī ar citu preču rūpniekiem un lauksaimniekiem. Tas viss satrauc vāciešu prātus.

Gan Rietumvācijas sociāldemokrati it kā solījušies ne vienmēr atbalstīt arodbiedrību prasības algu paaugstināšanai, bet kā tas ir patiesībā, to pagrūti pateikt. Lai kā sociālisti domātu par valsts saimniecisko drošību, pāri vienmēr paliek tīri egoistiskās intereses. Un šīs intereses var pateikt vienā teikumā: **iespējami vairāk kaitēt valdības partijai un valdībai.** Labs trumpis sociāldemokratu rokās ir tas, ka valdībai var pārmest nespēku cenu un algu stabilizēšanā. Sociāldemokrati atklāti pasaka: ja valdībai būs panākumi cenu celšanās apslāpēšanā, tad arī darba ņēmējiem nebūs nekāda pamata prasīt algu paaugstināšanu. Bet ka tūrīgo ļaužu „iespiešanu kaktā" arī valdība tik viegli nevar veikt, to jo labi pierāda pašreizējā situācija, kad valdība gan protestē pret preču cenu celšanos, bet patērētājam, gribot negribot, plašāk jāatveŗ maks, lai samaksātu dārgāk kļuvušo preci.

Šo algu-cenu dueli no saimnieciskā lauka Bonnas opozicionāriem it viegli pārsviest uz politisko arēnu. Kā sociāldemokrati (SPD), tā liberāļi (FDP) kancleram Adenaueram atgādina tos solījumus, kādus viņš vācu tautai devis pirms vēlēšanām. Kancleram atgādina arī vārdus, ko viņš teicis savā valdības programmā. Kā vienā, tā otrā gadījumā kristīgie demokrati (CDU) un vācu partija (DP) solīja vēlētājiem un valsts iedzīvotājiem stabilas cenas, labas algas — īsi sakot — augstu dzīves standartu. Pašreizējā attīstība, saka opozicionāri, nerādot, ka valdībai padomā solīto īstenot. „Tā ir tautas apzinīga un brutāla krāpšana", raksta sociālistiem un liberāļiem stuvu stāvošā prese. Nožēlojami, bet jāsaka, ka Rietumvācijas saimniecības ministram pagaidām nav izdevies atrast īsto formulu, lai sākušos negātīvo tendenci algu un cenu cīņā ievirzītu labvēlīgākā gultnē .Ministram Erhardam pagaidām nav bijis cita padoma, kā tikai mierināt vāciešus, ar vārdiem, ka „radušos situāciju nevajaga pārspīlēt un drāmatizēt." Bonnas valdība sola visiem līdzekļiem panākt, lai cenas un algas būtu stabilas, „par svētību visai vācu tautai."

Ja bundesrepublikas valdībai izdotos tiešām atrast līdzekļus, kā paralizēt nu jau tik nenormālu kļuvušo algu-cenu spirāles griešanos, tas būtu liels panākums .Tas rādītu, ka Rietumvācija ir vai pati spēcīgākā un enerģiskākā valsts Eiropā ne tikai savas aizsardzības organizēšanā un patstāvības sargāšanā, bet arī saimniecisku brīnumu atkārtotā radīšanā. Jo ir neoliedzama patiesība, ka nebremzēta cenu un algu politika arī Rietumvāciju var novest tur, kur saimnieciski jau ir Francija, Italija, pat, varbūt, Anglija un viena otra cita Eiropas valsts.

Vācu cilvēki, lai dažkārt pesimistiskus vārdus lietojot, visumā tomēr tic, ka Bonnas „spēka vīriem" arī šoreiz izdosies, kā jau daudzas citas reizes, pārvarēt radušos šķēršļus, kaučū arī zaudējot pa piekritējam gan no „augšējiem, gan apakšējiem desmittūkustošiem" — no bagātnieku vidus un no strādnieku, darbinieku un ierēdņu aprindām.

Mks.

PAŠVALDĪBU DARBINIEKA 70 GADI

Skaistas un Kastrānes pagasta bij. sekretāram Osvaldam Budbergam Jaungada dienā piepildās 70 mūža gadi. Dzimis Jēkabpilī un jau agri uzsācis pagasta pašvaldības darbinieka gaitas, strādājot sākumā par rakstveža palīgu Skaistas pagasta valdē. Interese un spējas šai darbā B. ātri izvirza augstākam amatam, un nepilnu 20 gadu vecumā viņu 1908. gadā ieceļ par rakstvedi Skaistas pagasta valdē. Izceļoties 1. pasaules kaŗam, B. pārceļas uz Asūnes pagastu, kur uzsāk strādāt par tiesu izpildītāju, vēlāk strādā banku grāmatvedībā un apdrošināšanas sabiedrībā. Bet šis darbs B. sevišķi nesaista, un viņš lolo nodomus reiz atkal atsākt darbu pašvaldības iestādēs. Nodibinoties neatkarīgai Latvijas valstij, B. atsāk darbu Skaistas pagasta valdē, kur nostrādā līdz 1940. gadam, kad, komūnistiem iebrūkot Latvijas territorijā, B. spiests darbu atstāt.

Ar teicamo prasmi un ilggadīgo pieredzi rakstveža darbā, Budbergs panāk, ka Skaistas pagasts kļūst par vienu no pirmajiem valsts mērogā ir techniskās iekārtas, ir samnieciskā izkārtojuma ziņā. Par teicamiem sasniegumiem pagasta pašvaldību darbā B. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni un Viestura Piemiņas Krustu.

Trimdas laiku Eiropā Budbergs ar dzīves biedri pavada Eslingenā, kur vietējā latviešu kolonijas pārvaldē strādā par grāmatvedi un izdales punkta vadītāju. 1951. izceļo uz Savienotajām Valstīm, izraugot par dzīves vietu Ročestru, N. Y.

Budbergs trimdas gados ir attīstījis dzīvu interesi un uzrādījis teicamus dotumus daiļamatniecības nozarē ,paša priekam veidodams gaumīgus darinājumus ,kas droši var sacensties ar reklāmētiem izstrādājumiem profesionāļu darbnīcās.

Skaistas pagasta ļaudis, daudzi draugi un paziņas visās trimdas zemēs novēl Osvaldam Budbergam dievpalīgu, jo viņa darba dedzīgākais posms veltīts Latvijas valstij.

As.

CEĻA VĀRDI

Ne nāves bailes, ne trimda, ne sāpes, nedz kas cits tamlīdzīgs nav īstais cēlonis kādai mūsu darbībai vai bezdarbībai, bet gan mūsu garīgais satvars un principi.

Epiktets.

☆

Atceries, ka ļoti maz ir vajadzīgs, lai dzīvi darītu laimīgu.

Marks Aurēlijs.

☆

Mēs esam dzimuši, lai meklētu patiesību; tam ir lielākā vara, ja kāds to atrod.

Montēņs.

Jānis Cīrulis

RĪGAS GALVA

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

IV

Likās, ka naudas pietiks un atliks, jo bija paredzēts, ka mums Varšavā nekādu lielo izdošanu nebūs — par brīvām naktsmājām un maltītēm bija apsolījušies rūpēties poļi, tāpēc apsolījos sievai atvest lepnu lepno kleitu.

Līdzi brauca direktors, Šaberts, Zommers, Lagzdiņš un Gromovs. No Rīgas izbraucām īsi pirms pusnakts un otrā dienā ap launaga laiku bijām Varšavā. Iebraucām ziedonī — tur ziedēja ķirši un bija karsts kā vasarā. Stacijā mūs sagaidīja izglītības ministrijas, institūta un teātŗa pārstāvji, un Zelverovičs teica īsu apsveikuma runu skaidrā latviešu valodā. Viņš arī aizveda mūs uz apmešanās vietu moderni celtā un iekārtotā skolotāju namā.

Jau ceļā uz Varšavu abi ar Andersonu pārspriedām un pārrunājām visādas atrakcijas, kas mūs tur varētu sagaidīt; neaizmirsām arī slaveno Fukjē, par kuŗu bija dzirdēts un lasīts — restorānu, kuŗa simtgadīgos vīnus dzēruši karaļi un visas Eiropas slavenības. Norunājām, ka, tikko iebrauksim Varšavā, tai pašā vakarā paklusām divātā aizlavīsimies uz turieni un paraudzīsimies kaut vai cenās, ja netiksim pie pašas mantas. Nomazgājuši ceļa putekļus, apkopušies un paēduši ,iemetāmies pirmajā ormanī un pateicām tam vienu vienīgu vārdiņu — Fukjē! Ormanis noskatīja mūs ar cieņu, pamāja ar galvu un palaida zirdziņu raitā rikšītī. Andersons, būdams pats liels ormaņu cienītājs, to prata pienācīgi novērtēt, un priecīgi ierunājās:

„Vai tu redzi? Uz vienu prātīgu ormani var vienmēr paļauties un tas tevi aplam neaizvedīs arī tad, ja neproti nosaukt ne ielu, nedz numuru!"

Tā arī bija Iebraucām kādā vecpilsētas romantiskā laukumā ar ,strūklaku vidū un senlaicīgiem namiem. Tā vien likās, ka no kādas ieliņas var iznirt Fausts ar Mefistofeli vai kāds cits Viduslaiku dēkainis, bet viņu vietā pie necila namiņa, kur mūsu vedējs patlaban pieturēja, ieraudzījām ļoti cienīga izskata vīru sarkanā ar zeltu tresotā kamzolī, sirmu bārzdu un gaŗām šļachtiča ūsām, ar tādu kā maršala zizli rokā — īsts Sienkēviča romānu varonis. Samaksājuši ormanim, devāmies uz ieeju, bet tas Volodarskis vai Zarūba, ne vārda neteicis, krusto durvis ar savu ieroci un nelaiž mūs iekšā. Kāpēc? Kas par lietu? Nepraz dami poliski, tomēr noskaidrojām, ka šai stundā ieeja atļauta tikai vakartērpos.

Neko darīt — pret likumiem un noteikumiem ,tāpat kā pret dzeloni, nav vērts spārdīties, tāpēc padevāmies bez iebildumiem un raudzījāmies pēc mūsu prātīgā ormaņa. Tas, it kā paredzēdams mūsu ķibeli, turpat netālu baroja zirgu un laikam klausījās. Kāpām iekšā un likām braukt atpakaļ uz mūsu mājvietu — pārģērbties. Pusstundas laikā bijām kārtībā un devāmies atpakaļ uz aizliegto paradīzi. Ormanis par vizināšanu un gaidīšanu izvilka no mūsu kabatām labu šķipsniņu zlotu, un Andersons domāja, ka esam, kā jau ārzemnieki, pamatīgi apcirpti. Šoreiz tikām iekšā bez starpgadījumiem un maršaligais cerbers pat zemu paklanījās.

Fukjē lokāls pastāv jau no 17. g. s. otrās puses un atgādina drīzāk mūzeju kā krogu. Pie sienām veci gobelēni, vēsturiskas ieroču kollekcijas, vērtīgas gleznas. Grīdas klājs smagi paklāji, un visas telpas rotā vecas, bet labi uzturētas stila mēbeles. Visa apkārtne un gaisotne tik senlaicīga ,ka cilvēks frakā te jūtas kā nevietā ienācis. Bet tur jau sēd atsevišķas grupiņas poļu paņu ar dāmām, klusi čalo un lēnām sūc dārgo dziru.

Kustīgais un runīgais pārvaldnieks, respektēdams mūsu nacionālo krāsu rozetes pogcaurumā, mūs izvadāja pa visām telpām, apstādamies gan pie sudraba trauku un dzeŗamo kausu vitrīnām, gan pie šļachtiču zobeniem, kuŗus pat Andersons, spēka vīrs būdams, nez' vai varētu vicināt ar abām rokām — tik gaŗi un smagi tie izskatījās.

Andersons, vērodams sudraba kausus, tūliņ sāka interesēties par vīniem. Pārvaldnieks zināja stāstīt, ka pirms 1. pasaules kaŗa te varējuši baudīt 200 g. vecu, bet kaŗa laikā to izplītējuši tiklab krievi, kā vācieši, un patlaban viņš varot mums piedāvāt tikai 75 gadus vecu.

„Cik tad tāds maksā?" — apjautājās Andersons.

„Tam nav noteiktas cenas un mēs aprēķinām atkarībā no pārējā pasūtinājuma un tēriņa, bet — kā jau visi retumi — maksā labu naudu."

Mums, protams, atlika tikai nolaizīties un pateikt ,ka esam iegriezušies šeit vienīgi aiz ziņkārības un mazā ekskursijā, ne jau kādas dzīrošanas dēļ, bet pudeli laba vīna par pieņēmīgu un cietu cenu nograšotu labprāt. Pārvaldnieks mums ieteica kādu desmitgadīgu un aizveda mūs kādā klusā stūrītī. Andersons vēl piebilda, ka uz to sagatavodamies mēs iedzertu arī kādu mēriņu krietnā poļu brandvīna ar mazu piekodu. Pārvaldnieks mūsu vēlēšanos pieteica sulainim un tūlīt pietecēja veseli divi — viens nesa paplāti ar divi glāzītēm laba uzpirksteņa lielumā ,bet atrs piestūma galdiņu ar maizītēm, tik lielām kā mūsu pieclatnieks.

„Kā sapalim ods!" — nopūtās Galva, kad trauciņus bijām iztukšojuši, un tūliņ kā Čērčils pacēla divi pirkstus. Sulainis saprata žestu un tūliņ apmainīja tukšos pret pilniem. Viņa kollēga atnesa vīna pudeli un piepildīja glāzes.

„Nektārs! Kas par smaržu!" — izsaucās Galva, baudkāri celdams glāzi pie deguna un lūpām. „Vai zini, to es dzertu un slavētu arī mirkli pirms nāves!"

Tikko bijām malciņu nogaršojuši, pēkšņi kaut kur aiz muguras atskan latvisks sveiciens: „Uzodām gan blēžus!"

Gluži negaidot pa mūsu pēdām bija atnācis Jānis Šaberts ar kundzi un Kārlis Lagzdiņš Viņi uz ātru roku atkārtoja mūsu pirmo gājienu un norunājām, ka pasūtināto pudeli tukšosim kopīgi. Uz ilgāku sēdēšanu arī nevarējām ielaisties, jo rītdien bija ģenerālmēģinājums un izrāde. Tāpat arī tālais brauciens, neizgulētā nakts un vīna malks viesa kaulos gurdenumu, un kad pēdējā lāsīte bija iztukšota, posāmies uz iešanu, norunādami, ka citu dienu, ja vien kas neparedzēts negadīsies, katrā ziņā atnāksim atkal.

Kad viesmīlis Galvam ,kā paskatā vecākam un cienīgākam, pasniedza rēķinu, tas ilgu laiku tanī raudzījās kā nenovēršamā nelaimē. Kad viesmīlis, domādams, ka kungs nevar labi salasīt ,nosauca skaitli, Andersons aiz pārsteiguma izsaucās latviski:

„Ko jūs teicāt, obera kungs?" — bet tūliņ aprāvās, saprazdams, ka nekas nav glābjams un jāmaksā, kas maksājams

Īsiem vārdiem, šī ekskursija mums četrām vīriešu galviņām katram izmaksāja turpat 40 zlotus un ierāva krietnu robu mūsu poļu valūtas krājumos.

„Te nu, bāliņi, citu dien' gan laikam neatnāksim", — ārā ejot noteica Kārlis Lagzdiņš, un Galva piebiedrojās ar vārdiem:

„Ienākdams frakā, no šejienes var drīz vien iziet kreklā!"

Tā beidzās mūsu pirmā diena Varšavā.

(Turpinājums sekos).

Ievadā ALJA's valdes priekšsēža Dr. Valža Muižnieka „Saruna"; saturā LNJAK priekšnieka raksts par LNJAK un ALJA's sadarbību; vēstule no rakstnieka Nikolaja Kalniņa, kam šogad piešķira (ALJA un LNJAK) jaunatnes balvu; viņš, cita starpā, raksta: „Zinādams jaunatnes organizāciju cēlos mērķus un vajadzību arī pēc materiālā atbalsta, es lūdzu man piešķirto balvu $75,- sadalīt šādi: 1) Jaunai Gaitai $25,-; 2) ALJA'i $25,-; 3) LNJAK $25,-." ALJA un LNJAK augsti vērtē N. Kalniņa pašaizliedzību un izsaka sirsnīgu pateicību lielajam jaunatnes labvēlim. Seko raksts par latviešu jaunatni okupētajā Latvijā; biedrziņa J. Šventecka aicinājums biedriem, Jaunās Gaitas saimn. daļas sludinājums, ka līdz 31. dec. Jauno Gaitu var dāvināt (6 burtnīcas) par $3,- (L. Neimanis, P. O. Box 44, Kalamazoo, Mich.); reportāža par ALJA's valdes darbu; rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa vēstule.Trīs lappuses aizņem „rezolūcijas un deklarācijas", kuŗas pieņemtas 6. kongresā un ar kuŗām būtu jāiepazīstas katram jaunietim.

Pulciņu nodaļā sniegts Jāņa Peniķa raksts, kur viņš ne bez

IZNĀCIS ALJA'S ZIŅU 4. NR.

Žurnāls, kas jālasa katram jaunietim

pamata aizrāda, ka bez vēstuļu rakstīšanas nevar iztikt. Tālāk interesants ierosinājums par Jaunās Gaitas lomu pulciņā. Pāri runām, argumentiem, ALJA's apgāda nozare, saskaņojot ar līdzīgu pasākumu Eiropas latv. jaunatnes apvienībā šinī ALJA's Ziņu numurā pieteic latviešu valodas neklātienes kursu, resp. atklāj pierakstīšanos (tas izdarāms līdz 31. dec., rakstot V. Nollendorfam, P. O. Box 2121, Ann Arbor, Mich.). Šim nolūkam izmantojama īpaši pievienotā veidlapa. Paskaidrojams, ka šie latv. valodas kursi visumā atbildīs latv. valodas kursam vidusskolas apjomā, un kursu vadībā piedalīsies skolotāji un latv. valodas speciālisti. Izsludināta arī rakstdarbu sacensība: „Balsis un atbalsis: manā dzimtā pusē šodien." Pulciņu dzīve — šoreiz reportāžas no Filadelfijas, Kalamazū, Indiānāpoles, Grand Rapidiem, no pulciņa Burtnieks Longvjū un Sakramento jaunatnes pulciņiem. ALJA's Ziņu 4. n-rs pavairots 720 eksemplāros; vāku zīmējis Elmārs Kalnaraups; ALJA's Ziņas rotātora technikā izdevis Pērses jaunatnes pulciņš un lielāko daļu no 17 redakcijas darbiniekiem devis Grand Rapidu jaunatnes pulciņš Pērse. Raksti 5. numuram iesūtāmi redakcijai (P O. Box 44, Kalamazoo, Mich.) līdz 5. janvārim.

H. A.

VAĻAS BRĪŽOS

GAIŠĀM GALVĀM

SAVĀDAS LIETAS (75)

Nāca tas, kas visbagātākais pasaulē un tad savādas lietas dabūja redzēt.

Visi kungi svārkus met, trīs vien nemet Tur bija **melns vīrs** zaļiem matiem Un kaut kas pavisam savāds: bez roku, bez kāju — **kokā kāpj!** Bet mežā: **mazs, mazs vīriņš** vienu kāju, brūna cepure galvā .Un vēl kāds cits — **mazs**, mazs vīriņš, ass, ass cirvītis; kur cērt, tur pampst. Bet tur — maza, maza **sieviņa**, iet pa lauku, pelēks lakats apkārt. Bet otra — maza, **maza sieviņa, franciski** runā: žak-fut, čak-fut. Un cits — **mūri mūrē**, pa mūri staigā, vāciski runā.

Bet nu — tālāk, tīrumā stāv **kaŗavīrs**, viss ar pogām nopogots. Vēlāk — stigā pa mūsu pļavu, sarkanas zeķes kājā un **klapē vardes** klap un nap. **Bet krievs** sēž bedrē, mati laukā. Viņam — **ielāps** uz ielāpa, adatas ne dūriena. Viņš piedzimis uzaudzis **spuraiņu mājā**; kad nāk vecāks, tad bēg laukā. **Čaumalu** ēd, kodolu met zemē.

Vēl tālāk — **sarkans bullis** apakš zemes. **Sarkans vērsītis**, deviņas ādas; kas tās ādas novilka, tas gauži raudāja. Bija arī maza **sarkana** gosniņa zīda diegā. Astītē piesieta **sarkana telīte**. Tad vēl redzama — maza, maza mājiņa, pilna **baltu aitiņu**. Arī **dzeltens gailis**, adataina astīte. **Zaļa vista**, melns perēklis, baltas olas, cita maza, cita liela

Balta zoss, zaļi spārni. Sarkana zoss, zaļi spārni.

Visu to uzrāda tas, kas bagātāks par ķēniņu.

Visu šo gaŗo stāstu var pavisam īsi pastāstīt, ņemot vērā, ka te ir 25 mīklas. — Nu tad uzminiet šīs mēklas!

BURTU MĪKLAS UZMINĒJUMS (73)

Imule
Naigs
Gaiķi
Rauna
Istra
Amata
Valka
Irida
Kursa
Sauka
Nātre
Arabi

Pirmos burtus lasot, dabūjam: Ingrida Vīksna.

VĀRDU MĪKLAS UZMINĒJUMS (74)

Egle
Sēne
Saka
Aita
Kosa
Usma
Pope
Anna
Lija
Dēle
Ilga
Elza
Sams

Pirmos burtus no augšas uz leju lasot, dabūjam: Es saku paldies (Ingridas Vīksnas dzejolu krājums).

(Turpinājums un atbildes sekos)

Eglīte ir simbols, kas
VIENO ZIEMASSVĒTKOS

PRIEDE ČIEKUROTĀ EGLE EGLE CIEDRS

IZVĒLOTIES EGLĪTES DEDZINĀŠANAI KOCIŅU, IEVĒROJIET SEKOJOŠO: Priede ir drošāka pret uguni, jo skujas tai nav tik blīvi kopā, rada patīkamas ēnas. Čiekurotai eglei ir retāki zari, uz kuŗiem ērti var uzspraust svecītes un sakarināt daudz dāvanu. Eglei arī ir daudz telpas dekorātīvo priekšmetu un dāvanu novietošanai, bet tā ļoti ātri nokalst — nobirst skujas. Ciedrs ir piemērots tad, ja nav vajadzīgs daudz telpu, arī tas ātri nokalst, un tā zaros grūti novietot smagākus priekšmetus.

Pērkot kociņu, jāraugās, lai tas būtu svaigs. To var pārbaudīt, braukot saujā skujas: ja tās birst nost, kociņš ir par sausu. Kociņš jāuzglabā neapsildītās telpās. Ja vien iespējams, stumbrs jāapliek ar sniegu.

DEKORĒŠANA: Sākot dekorēt, jāraugās, lai kociņš būtu kārtīgi nostiprināts. Izvēlieties un izstrādājiet dekorēšanas plānu: jo tas ir vienkāršāks, jo gaumīgāks. Vieglākos priekšmetus novietojiet augstāk, bet lielākos un smagākos zemāk. Ieturiet līdzsvaru. Raugaities, lai dekorējums nebūtu pārspīlēts.

RŪPĒJIETIES, LAI NEIZCELTOS UGUNSGRĒKS: Kociņam, lai tas ilgāki turētos svaigs, nepieciešams ūdens, tāpēc tas jānogriež slīpi, lai uzsūktu vairāk ūdens.

Kociņu novietojiet tā ,lai neaizsprostotu izeju, un neturiet tā tuvumā viegli degošas vielas.

Pirms atstājiet telpu, kurā novietota svētku eglīte, izslēdziet elektrību un kociņu aprasojiet ar ugunsdrošu šķidrumu (pajautājiet tuvākajā ugunsdzēsēju nodaļā, tur jums pateiks, kāds šķidrums šai vajadzībai lietojams).

Dekorēšanai nelietojiet materiālus ,kas ātri aizdegas.

LABATT'S
'50'ALE
BREWERY LIMITED

SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI PUBLICĒJUSI JOHN LABATT FIRMA.

Indra Gubiņa

Spoguļa lauska

Romāns

3. turpinājums

„Par ko gan jūs nedomājat šādā vakarā? Tā ir tāla pagātne. Es gan esmu pārvilcis svītru tai dzīvei pāri. Jā, es atzīstos, ko gan man var dot atmiņas par kādu mazu zemīti, par dzīvokli, ko mēs īrējām pilsētas nomalē — tas viss ir pagājis. Tagad ap mani ir cita dzīve, es dzīvoju tai. Vajag priecāties, jo gadi aizskrien tik ātri! Bet kamēr vēl esam jauni, tikmēr prieks ir mūsu daļa!" un Ošiņš aplika roku Margas pleciem. Viņa viegli izvairījās.

„Jūs vēl esat tik jauna un tik skaista!"

Marga neatbildēja, tikai viņas lūpās iegula smīns.

„Žēl, ka esat mana darba biedra sieva!" Ošiņš iesmējās. „Valteram taisnība. Kad Ģirts atnāca pie mums strādāt, Valters teica, būšot zīmētājs ar gaumi. Nepārprotami, gaume viņam laba."

Marga gribēja atcirst kaut ko asu, bet tikai pasmaidīja. Ko gan šis cilvēks viņai sekoja kā ēna, kādu prieku viņš vēlējās atrast?

„Iznesiet man ko dzeŗamu, kaut ko garšīgu!" Viņa mierīgi sacīja, ar tīksmi redzēdama, kādā ātrumā Ošiņš steidzās viņai pakalpot. Varbūt tomēr bija labi, ka viņš tā tinās apkārt, nebija jādomā, nebija jāpūlas domas ar varu aizdzīt.

Tur jau viņš atkal nāca, katrā rokā dzirkstīga glāze. Marga lēni izsūca skābeno dzērienu.

„Labs!" Ošiņš satvēra viņas roku, to draudzīgi paspiezdams. Marga atrāvās, skaudri iesāpējās pušums, ko uzplēsa uz spoguļa lauskas — Laimja spoguļa. Vai tā bija roka, kas tā iesāpējās?

Marga nopurinājās, sniedza glāzi atpakaļ Ošiņam un nebēdīgi teica: „Man šovakar gribas noreibt! Netīkas domāt par to, kas jau bijis, un negribas zināt arī to, kas būs!"

Šai mirklī durvīs parādījās Ģirts. Marga mierīgi palika stāvot, kaut gan skaidri redzēja satraukumu vīra sejā. Ak, vai tad viņa nezināja, ka nav labi tā dīvatā stāvēt ar jaunu, glītu cilvēku? Bet kas par to, kas kādam daļas, ar ko šovakar runā!

„Kādēļ tu dzer tik daudz? Mums agri jābrauc." Ģirts rūgti sacīja, pamādams Ošiņam uz glāzēm: „Nes tās prom!"

„Kāpēc, Ģirt," Ošiņš smiedamies runāja, „ja tev nepatīk, ka mēs divi dzeŗam, nāc tu arī! Valters vēlēja visiem priecāties — nu tad priecāsimies! Varbūt pēc pāris gadiem arī mēs vairs nebūsim vienkārši zīmētāji bet . . ."

„Direktori!" Ģirts nicīgi izmeta.

Mirkli viņi visi trīs klusēja. Marga redzēja, ka Līvija pavērās durvīs, ātri atrāvās un pazuda.

„Nāc, Ģirt, man tiešām gribas noreibt," Marga sacīja, „ es jau zinu, ka esmu varbūt mazliet vairāk iedzērusi nekā parasti, bet kas par to? Dīvainākais, ka vēl nemaz nejūtos noreibusi."

Viņa satvēra vīru pie rokas, nepaskatījās vairs uz Ošiņu un iegāja telpā.

⁂

Vilciens, vienmuļi klabēdams, skrēja cauri sīkam priežu mežam. Vietām zibēja ezeri ,upes, reti ceļi un mazas pieturas vietas. Marga ar Ģirtu snauda, negulētā nakts un ritmiskā klabēšana aijāja saldā miegā.

„Pusdienas! Lūdzu ēdamtelpā!" Viņus iztraucēja skaļa balss.

Ģirts izstaipījās un piecēlās. Marga tikai pavēra acis, pat nepakustējās, tāds gurdums vēl gulēja locekļos.

„Nu, iesim?" Ģirts prasīja.

„Negribas."

„Tikai uz vakara pusi būsim galā, visu dienu bez ēšanas neiztiksim."

„Man gribas dzert augļu sulu, kaut ko skābenu."

„Es jau tev teicu — nedzer! Bet tu vakar biji kā elektrizēta. Nē, nē — tu biji pārāk klusa. Es īsti nezinu, bet tāda tu parasti neesi."

Ģirts pieliecās pie sievas, pacēla viegli viņas zodu un pasmaidīja. „Nu, kas ir?"

„Nekas. Man gribas mieru, vairāk neko." Marga gurdi atbildēja.

Ģirts aizgāja pusdienās viens pats. Vagons viegli šūpojās. Marga paskatījās ārā pa logu, nomākusies diena, mežs, vairāk nekas. Viņa aizvēra atkal acis, klausījās vilciena klabēšanā un pēkšņi dzirdēja, ka riteņu rakstā nemitīgi skan: Laimis brauc šurpu, Laimis brauc šurpu!

„Lai viņš brauc!" Marga skaļi iesaucās, tad iztrūcinājusies paskatījās apkārt.

„Muļķīgi tagad domāt par kādu precētu vīru. Man ir Ģirts, un to es noteikti zinu, ka viņu nemainītu ne pret vienu citu. Arī pret Laimi ne!"

Margai gribējās skaļi to izkliegt, jau sirds dziļumos viņa pati sev neticēja. Pag, kā toreiz Laimis sacīja: ja es būtu ieradies šai pilsētā tikai dažus mēnešus agrāk, tu nekad nebūtu saukusies Krauzes kundze.

Ha, ha — tik pārliecināts viņš bija. Bet kāda jēga par to tagad domāt, ir pagājuši trīs gadi, kopš viņi nav viens otru vairs redzējuši.

Viņa mēģināja iemigt. Varbūt tas bija sapnis — aizgājušo dienu sapnis, bet viņa tik skaidri redzēja atkal sevi kopā ar Laimi tais rudens vakaros, kad neprāts un nemiers viņu plosīja tāpat kā pirmā jaunības mīlestība.

Laimis mākslas skolā mācījās glezniecību, bet Marga zīmēšanu, jo viņa izplānoja, ka modistes vajadzīgas visās zemēs. Laimis par to smējās, jo necieta, ka ar mākslu tirgojas. Viņu uzskati bija tik dažādi, un tomēr — tik līdzīgi. Pēc stundām viņi reizē gāja mājās, Laimis Margu pavadīja, jo kā gan lai ļautu viņai vienai tādā tumsā iet! Pamazām viņi iepazinās, pierada viens pie otra, un tais reizēs, kad Marga vai Laimis uz skolu neaizgāja, likās, ka vakaram kaut kā trūkst.

Laimis stāstīja par sevi, savu nodomu iekļūt mākslas akadēmijā, par ikdienas darbu un par tām dienām, kad viņš vēl bija zēns.

Viņš strādāja fabrikā, un tikai vakari piederēja pašam, tam darbam, ko viņš uzskatīja par savu dzīves mērķi. Ar visu savu būtību Laimis tiecās atpakaļ uz Latviju, uz mājām, ienīzdams visu svešo. Viņš redzēja gan arī svešo zemju un tautu vērtības, bet nespēja tās cienīt. Vai tā bija vienkārša stūrgalvība, vai pārāk dziļa mīlestība uz visu latvisko? Viņi ar Margu par šo jautājumu vienmēr strīdējās.

„Kādēļ man jāpieņem citu paražas vai darba veidi, mums pašiem visa bija gana!" Tā Laimis parasti teica. Kas attiecās uz mākslu — viņš gribēja būt latvisks mākslinieks, jo ticēja, ka tāpat kā rakstnieks var rakstīt vislabāk tikai savā mātes valodā, tāpat gleznotājs var gleznot tikai savas tautas mākslai.

„Aplami, aplami!" Tādās reizēs Marga sauca. — „Kā tu neredzi, ka gleznot nav tas pats, kas rakstīt, ka māksla ir māksla, vienalga, kādas tautības ir tās radītājs."

Tad Laimis sāka iztirzāt mākslinieku sūtību, un vienmēr viņam iznāca, ka nedrīkst aiziet no savas tautas, nedrīkst attālināties no senču tradicijām, tiekšmēm un paražām ,un tās var mākslā pilnīgi parādīt tikai savas tautas mākslinieks.

Reizēm viņi abi iekarsa, un tomēr — nekad nedusmojās viens uz otru, tā bija katra pārliecība. Vienā vienīgā mirklī viņi varēja atkal visu aizmirst, smieties paši par sevi un justies laimīgi.

Savās gleznās un uzmetumos Laimis iedzīvināja latvju teiksmas un tautas dziesmas, viņš gleznoja Dieva dārzus ar saules meitām, rādīja bāliņa kaŗā iešanu, saules laišanos zelta laiviņā un bāŗa bērnu dziedāšanu tumšā naktī. Laimja darbi likās dīvaina misticisma apdvesti, jo savus tēlus viņš nemeklēja dzīvē, bet atrada senā pagātnē.

Reizēm Marga teica, ka viņa darbiem nav dzīvības, nav īstenības. Laimis nesarūgtināts tad viņai izskaidroja gleznas nozīmi. Viņai likās, ka Laimis tomēr ir tāls un nesaprotams. Vai viņš bija liels mākslinieks vai zināmā norobežotībā iegrimis cilvēks?

Tomēr, dziļš skaistums un prieks izstaroja no Laimas, Dēklas, Kārtas, kuŗas Marga nekādi nespēja iedomāties, nespēja ticēt šiem senajiem dieviem. Reizēm viņa jutās sevī nevērtīga, jo tik maz zināja par savas tautas senajiem ticējumiem, paražu un rakstu nozīmi

Vai viņa stāvēja tālu no savas tautas? — Taču ne, tikai nespēja dzīvot tā, kā Laimis simtiem gadu atpakaļ, nespēja iedomāties sen zudušo pasauli. Varbūt tādēļ Laimja sejā aizvien bija tāds gaišs mirdzums, jo ar visu sirdi viņš mīlēja pagātni, ne savu — bet visas tautas pagātni.

Neapzinīgi Marga sāka ilgoties kaut kam ticēt, kaut ko tāpat mīlēt ar tādu gaišu paļāvību un mieru, — kaut ko, kas stāvēja pāri cilvēkiem.

Īsi pirms Ziemassvētkiem viņi iegriezās baznīcā. Tā bija tumša un tukša, tikai ērģelnieks lika telpai piešalkt svinīgām skaņām. Radās tāda dīvaina sajūta, kā bailes vai skumjas, un Marga pieķērās Laimja rokai, bija labi šai krēslainajā baznīcā just otra cilvēka tuvumu. Viņi skatījās gleznā, Marga zināja, ka Laimis šeit nāca vērot šīs gleznas techniku, ne saturu.

Skaņas lējās pāri viņiem, it kā nākdamas no citas pasaules, un jo ilgāki Marga klausījās, jo skaistākas tās likās. Viņa vairs nedomāja par Laimi, nedomāja par sevi, bet par Dievu. Reti viņa to bija darījusi, varbūt par daudz reti, un tas pēkšņi sāpēja. Viņa redzēja tukšumu sevī, un zināja, ka cilvēkam ir jātic. Kaut vai tā, kā Laimis — tic seniem dieviem, tic viņu labumam. Bet kāpēc viņa nespēja nekam tā īsti ticēt?

(Turpinājums sekos).

Trešdien, 1957. gada 11. decembrī, 99. n-rs.

...nes pulciņš un lielāko daļu no 17 redakcijas darbiniekiem devis Grand Rapidu jaunatnes pulciņš Pērse. Raksti 5. numuram iesūtāmi redakcijai (P O. Box 44, Kalamazoo, Mich.) līdz 5. janvārim.

H. A.

...te ir simbols, kas

...ZIEMASSVĒTKOS

...KUROTĀ EGLE EGLE CIEDRS

...EGLĪTES DEDZINĀŠANAI KOCIŅU, ...SEKOJOŠO: Priede ir drošāka pret ...jas tai nav tik blīvi kopā, rada pa... ...iekurotai eglei ir retāki zari, uz kuŗiem ...st svecītes un sakarināt daudz dāvanu. ...dz telpas dekorātīvo priekšmetu un dā... ...nai, bet tā ļoti ātri nokalst — nobirst ...piemērots tad, ja nav vajadzīgs daudz ...tri nokalst, un tā zaros grūti novietot ...šmetus.

...ņu, jāraugās, lai tas būtu svaigs. To ...braukot saujā skujas: ja tās birst nost, ...usu. Kociņš jāuzglabā neapsildītās tel... ...pējams, stumbrs jāapliek ar sniegu.

...A: Sākot dekorēt, jāraugās, lai kociņš ...stiprināts. Izvēlieties un izstrādājiet ...ņu: jo tas ir vienkāršāks, jo gaumī... ...priekšmetus novietojiet augstāk, bet ...agākos zemāk. Ieturiet līdzsvaru. Rau... ...rējums nebūtu pārspīlēts.

...LAI NEIZCELTOS UGUNSGRĒKS: ...as ilgāki turētos svaigs, nepieciešams ...s jānogriež slīpi, lai uzsūktu vairāk ...

...jiet tā, lai neaizsprostotu izeju, un ne... ...ā viegli degošas vielas.

...telpu, kuŗā novietota svētku eglīte, iz... ...u un kociņu aprasojiet ar ugunsdrošu ...utājiet tuvākajā ugunsdzēsēju nodaļā, ...ks, kāds šķidrums šai vajadzībai lieto...

...lietojiet materiālus, kas ātri aizdegas.

...S

...O'ALE

BREWERY LIMITED

...S INFORMĒŠANAI PUBLICĒJUSI JOHN LABATT FIRMA.

...un tās var mākslā pilnīgi parādīt tikai ...s mākslinieks.

... viņi abi iekarsa, un tomēr — nekad nedus... ...s uz otru, tā bija katra pārliecība. Vienā ...kli viņi varēja atkal visu aizmirst, smieties ...vi un justies laimīgi.

... gleznās un uzmetumos Laimis iedzīvināja ...mas un tautas dziesmas, viņš gleznoja Die... ... saules meitām, rādīja bāliņa kaŗā iešanu, ...noe zelta laiviņā un bāra bērnu dziedāšanu. ... Laimja darbi likās dīvaina misticisma ap... ... savus tēlus viņš nemeklēja dzīvē, bet atrada ...tnē.

... Marga teica, ka viņa darbiem nav dzīvības, ... Laimis nesarūgtināts tad viņai izskaidro... ...nozīmi. Viņai likās, ka Laimis tomēr ir tāls ...rotams. Vai viņš bija lielis mākslinieks vai ...robežbā iegrimis cilvēks?

..., dziļš skaistums un prieks izstaroja no Lai... ... Kārtas, kuŗas Marga nekādi nespēja ie... ...spēja ticēt šiem senajiem dieviem. Reizēm ...sevī nevērtīga, jo tik maz zināja par savas ... un tautas pagātni, parāžu un rakstu nozīmi ... viņa stāvēja tālu no savas tautas? — Taču ...nespēja dzīvot tā, kā Laimis simtiem gadu at... ...spēja iedomāties sen zudušo pasauli. Varbūt ... spēja aizvien bija tāds gaišs mirdzums, jo ...rdi viņš mīlēja pagātni, ne savu — bet visas ...āni.

...zinīgi Marga sāka ilgoties kaut kam ticēt, ...pat mīlēt ar tādu gaišu paļāvību un mieru, ... kas stāvēja pāri cilvēkiem.

...irms Ziemassvētkiem viņi iegriezās baznīcē. ...mšā un tukša, tikai ērģelnieks lika telpai pie... ...skaņām. Radās tāda dīvaina sajūta, kā ... skumjas, un Marga piekēra Laimja rokai, ... šai krēslainajā baznīcā just otra cilvēka tu... ... skatījās gleznā, Marga zināja, ka Laimis ... vērot šīs gleznas techniku, ne saturu.

... lējās pāri viņiem, it kā nākdamas no citas ... un ilgāki Marga klausījās, jo skaistākas ... Viņa vairs nedomāja par Laimi, nedomāja ..., bet par Dievu. Reti viņa to bija darījusi, ... par daudz reiz, un tas pēkšņi sāpēja. Viņa re... ..., ka Laimis — tie senie dievi, tie viņa ... Bet kāpēc viņa nespēja nekam tā īsti ticēt?

(Turpinājums sekos).

DAINAS KOŖA KONCERTS MONTREĀLĀ

CEĻĀ

Vajaga daudz drošmes un ticības saviem spēkiem, lai braucot visu nakti turpat vai bez gulēšanas un kārtīgas atpūtas, otrā dienā vakarā jau stātos uz estrādes un dziedātu visai atbildīgu programmu. Erika Freimane saviem ļaudīm ceļam bija devusi labu labos padomus un piekodinājusi skaļi nedziedāt, stipri nerunāt un dzeŗamam nelietāt neko stiprāku par kafiju. Vispaklausīgākās bija dāmas, un tās kā kaķēni agri vien saritinājās atzveltnēs, brītiņu parunājās, pasmējās un sāka malt savu maļamo.

Vīriešu kārtas pārstāvji noteikumus ievēroja tikai pa daļai un kafijas krūzītēs dažam labam ielējās arī kāds stiprāks piliens. Kamēr pati diriģente vēl bija žirgta un spirgta, viņa jo bieži pārbaudīja izslāpušo dzeŗamās ierīces ar deguna palīdzību, bet neatrada nekā aizdomīga. „Mazā blēdīgā tautiņa pie Baltijas jūŗas" arī šoreiz godam attaisnoja kāda chronika latviešu raksturojumu, nolikdama diriģentei pa tvērienam vissmaržīgāko kafijas pupas novārījumu. Beidzot arī pati Erika piekusa, un tai acīm redzami sāka uzmākties miegs. Vēl pametusi aci uz vienu vai otru pusi, tā pārklāja sevi ar mēteli un, droši vien, ļāvās baigai apcerei par zāles slikto akustiku, varbūtējo dziedātāju neuzmanību un kā nu viss ies, kā neies. Pamazām vagonā apklusa arī runātāji un cītīgākie kafijas dzērāji. Kāds gaujmalietis gan vēl iedziedājās par skaisto ziedu, bet, nekāda atbalsta neatradis, aprāvās pusvārdā. Vienā vagona galā gan četri vīri vēl spītēja naktij un miegam, spēlēdami zolīti, bet arī tiem galvas bija jānoliec snaudā, jo kāda sievišķīga rociņa bija nocēlusi no galda visu kāršu čupiņu, spēlmaņiem nemanot.

Visu gaŗo nakti cīnīdamies ar miegu un nemiegu, ieripojām Montreālā ap brokastlaiku. Stacijā mūs apsveica krietns pulciņš sagaidītāju, un īsā laikā visi bijām sadalīti pa viesmīlīgo montreāliešu ģimenēm, tur izguldināti, atpūtināti un pacienāti, lai novakarē sapulcētos mēģinājumam. Jaukais saulainais rīts pa to laiku bija pārvērties nepatīkamā drēgnā slapjdraņķī, kas indisponē ne vien dziedātāju balsis, bet arī apmeklētāju prātus un labsajūtu. Taču visas bažas bija nevietā — zāles akustika pietiekami laba, dziedātāju balsīs spirgtums, un mēģinājums noritēja bez lielākiem starpgadījumiem, radot pārliecību, ka koncertā viss izdosies vēl labāk.

KONCERTĀ

Un tā arī bija. Gan iesākot programmu ar Jāņa Zālīša Ceļu uz dzimteni, maza kļūmīte iznāca, vīru balsīm iekrītot, bet tā tūliņ arī izlīdzinājās. Šo dziesmu Erika Freimane interpretē gaišā, sirsnīgā noskaņā, vijīgā tempā un, kā pats Zālītis apmierināti teiktu, — ļoti iejūtīgi. Tāpat A. Kalniņa ne visai pateicīgais un testitūrā augstais Imanta izskanēja košā, plaši veidošā dinamikā un niansēs, un jāsaka, ka Freimanei pieder šīs dziesmas labākais iztulkojums, kādu jebkad esmu dzirdējis. Tas pats jāsaka arī par V. Ozoliņa Dzērvēm un ērgli. Varētu diskutēt par dažiem sasteigtiem tempiem Vītola Karaļmeitā, bet dziesmas vidus posmā diriģente panāca ļoti markantus akcentus forte un piano maiņās, labu teksta deklamāciju un lielu lokanību frāzējumos. Interesanti bija dzirdēt Cīruļa Maldus autoram svešākā, taču mūzikāli mērķtiecīgā iztulkojumā. Viņa Lielie vēji pieder programmas pirmā posma labākiem atskaņojumiem.

Savu augsto klasi koris un diriģente parādīja programmas otrā pusē — A. Feila, E. Freimanes, Melngaiļa, E. Dārziņa un Graubiņa tautas dziesmu apstrādājumos, kuŗu sarežģītais skaņu raksts nemaz nav vieglu roku atšķetināms. Te īsti varēja vērot Erikas Freimanes darba panākumus toņa vienveidībā, balsu grupu izlīdzinātībā, elpas izkārtojumā, koŗa vispārējā balsu dzidrumā un lokanībā. Šo dziesmu atskaņojumi liecināja, ka koris jau kļuvis par padevīgu un dzīvu instrumentu, kas atbalso un atbild katram diriģentes mājienam. Ir pat sasniegta īsta virtuozitāte, kas vispilnīgāk atplauka Melngaiļa Jo dziedāju, jo skaneja, Graubiņa Dziedātāja līgaviņa, kas, tāpat kā Dārziņa Rotaļa, prasa no koŗa lielu technisku varēšanu. Visai iespaidīgi izskanēja Feila Div' pļaviņas, Melngaiļa Svešai zemē, Graubiņa Aiz krūmiņa un pašas diriģentes Pilna upe baltu ziedu. Te lieku reizi varēja priecāties par koŗa bagāto dinamiku tiklab forte, kā piano vietās, drošo intonāciju un priekšzīmīgo disciplīnu.

Tas viss ir sūra un grūta darba rezultāts. Bez šaubām, tas prasījis daudz nervu tiklab diriģentei, kā dziedātājiem, bet pie zvaigznēm vienmēr jāiet caur ciešanām. Lielu un labu mērķu dēļ ir vērts arī sabārties un ciest. Un taisnība tam dziedātājam, kas pēc koncerta, sviedrus slaucīdams, traģiski teica, citēdams Leonīdu Breikšu: „Mēs varam iet caur visām mokām, mēs varam ciest vēl briesmīgāk!" Un te tiešām lai visa atzinība koŗa izturībai, ja ievēro, ka, atskaitot pāris dziesmu, visa programma bija jāatkārto — un tas viss pēc garā ceļa un provizoriskas atpūtas skatuves karstumā!

Klausītājiem pārpildītā zālē visus koŗa sniegumus uzņēma ar nedalītu sajūsmu un pelnītu atzinību. Erika Freimane saņēma tik daudz ziedu, ka iznāca visam dziedātāju pulkam pa puķītei, ko jauki puškoties, un atlika arī vēl pāris vāzēm.

Lai viss tas būtu ierosinājums un koŗa vienprātības saliedējums jaunām cīņām, ciešanām un uzvarām! Jānis Cīrulis

ILONA LEIMANE VĒL NAV VESELA

Latviešu apvienība Francijā mums ziņo, ka sekojot ārsta atzinumama ļaut Ilonai Leimanei izmēģinājuma kārtā atstāt slimnīcu, lai pārbaudītu iespējas viņas atkaliesaistīšanai dzīvē, š. g. augustā rakstniece pārvesta uz pansionātu Parīzē. Par Leimanes pašreizējo stāvokli varētu dot sekojošu raksturojumu: Viņa jūtas labi, ir mierīga un visumā apmierināta. Tomēr nepārprotami redzams, ka viņai joprojām ir brīži, kad viņa neapzinās savu rīcību. Secinājums ir tāds, ka pagaidām rakstniece nav spējīga uzsākt kādu darbu, kas tai ļautu kaut daļēji nodrošināt savu iztiku. Viņas iztika tuvākā nākotnē tāpat kā līdz šim, būs pilnīgi atkarīga no latviešu trimdinieku sabiedrības un tuvinieku atbalsta. Tāpēc LAF lūdz latviešu organizācijas, draudzes un rakstnieces cienītājus turpināt atbalstīšanu, piesūtot ziedojumus Latviešu apvienībai Francijā ar atzīmi, ka tie domāti rakstnieces uzturam. Vēstules adresējamas: Union Lettone en France, 47 av. Marceau, Noisy-le-Sec, Seine, France.

Atsaucība un sirsnība, ar kādu latviešu sabiedrība līdz šim ir atbalstījuši rakstnieci, ir bijusi liela.

Jānis Sudrabiņš

MANS TUVAIS

Mans naids ir pārvērties rūgtumā.
Esmu ierāvies sevī un klusu,
Kā ezers ar ledu pārvilcies
Rāms ielejā ieslēpies dus.

Mans tuvais ir mans pelēkais kakts,
Un ēnas, kas biezē tur melnas.
Bet seju kad rokās es paslēpju
Kļūst mitras tad manas delnas.

ZENTAI MAURIŅAI

veltītu pēcpusdienu Toronto rīko 15. decembrī, pl. 7 v. YMCA's mazajā zālē, 40 College St. Latviešu preses biedrības Kanadas kopa. Par rakstnieci referēs Dr. H. Tichovskis un viņas darbus lasīs I. Gubiņa, T. Krūka un V. Pukats. Koncertdaļā dziedās Ž. Zentiņš un P. Geistauts, pie klavierēm brīvm. M. Tūtere.

Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar $1, jaunatnei brīva. Sarīkojuma vietā būs dabūjamas visas Z. Mauriņas trimdā iznākušās grāmatas.

Latviešu meitenes panākums

KLĪVLENDAS BALETA KONKURSA JAUNATNES GRUPAS UZVARĒTĀJA — 11 GADUS VECĀ SELGA SAKSE UZSTĀSIES TELEVIZIJAS RAIDĪJUMOS

Klīvlendā, Kiwanis kluba rīkotajā gadskārtējā deju konkursā, 25 dalībnieku sacensībā pārliecinoši uzvarējusi 11 gadus vecā Selga Sakse, uzstājoties ar deju no „Gulbju ezere." Viņas panākumu Klīvlendā atzīmējusi arī vietējā prese, un, kā katru gadu, sacensības uzvarētāja ar šīs uzstāties televizijā. Tiesnešu kollēģijā rīkotāji bija aicinājuši 5 dažādu profesiju pārstāvjus; mūzikas skolas direktoru, ārstu, apdrošināšanas sabiedrības direktoru, televizijas un radio mūzikas un deju nodaļu vadītājus, kas tad no 25 dalībniekiem ar augstāko punktu atzīmi 1. vietā bija izraudzījuši latviešu meiteni.

Selga Sakse dejas pozā.

Selga Sakse savas baleta gaitas sākusi Sv. Katrīnā, mācoties 3 gadus holandiešu skolotājas Pili Galop studijā, bet īsi pirms debijas. Kiwanis festivālā, pēdējos norādījumus un slīpējumu Selgai devusi bij. Nacionālās operas baletdejotāja Velta Rubele, kas dzīvo Klīvlendā. Jāpiezīmē, ka pagājušajā gadā, kad Selga vēl dzīvoja Kanadā, ar viņas baleta māku iepazinās jaunatnes sarīkojumos kā Niagaras, tā Sv. Katrinas tautieši. Jaunās dejotājas nopietnība un rūpība baleta studijās liek cerēt, ka nākotnē tā izaugs par izcilu baletdejotāju. J. L.

Filma par latviešu gleznotājiem

kas pagājušajā nedēļā piedzīvoja savu pirmizrādi Toronto, ar tās autora D. Štauvera laipnu vēlējumu tiks izrādīta otrreiz piektdien, 13. decembrī pl. 7 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē latviešu ģimnazijas audzēkņiem un arī pārējiem interesentiem. Skolas vecuma jauniešiem un bērniem ieeja brīva, pārējiem $1,00.

LABOJUMS

Rakstā par latviešu gleznotājiem LA 97 n-rā J. Kugas jun. vietā jālasa J. Annusa jun. vārds.

DZĪVĀ GARA UN KULTŪRAS SARGPOSTENĪ

OSVALDA AKMENTIŅA ATMIŅAS PAR ZENTAS MAURIŅAS SEMINĀRIEM RĪGĀ

Latviešu populārajai esejistei un lektorei Zentai Mauriņai 15. decembrī piepildās 60 gadi. Šai dienā viņu pieminēs visa viņas plašā cienītāju un draugu saime, kas izkaisīta pa visiem kontinentiem. Ar rakstu, ko ie piežam šai LA n-rā Zentai Mauriņai sveicienu sūta viņas kādreizējais audzēknis Osvalds Akmentiņš.

Šodien neviens vairs nevarēs noliegt, ka Zenta Mauriņa ir populārākā latv. sieviete Rietumeiropā. Austrumos viņa ir noliegta, un par viņas grāmatu lasīšanu cilvēkus iesloga cietumā vai pat izsūta. Latvijā Zentas Mauriņas grāmatas nedrīkst lasīt. Rietumos viņa ir vienīgā latviete-personība, kuŗai retais var tuvoties un mēroties ar viņas plašo gara vērienu. Zenta Mauriņa šodien ir latviešu kultūras neoficiālais kultūras ministrs, vēl vairāk — visas civilizācijas sargs, kas brauc pa zemēm un valstīm, sludinot vērtības, atziņas, ko gadu simteņos atstājuši gara milži, bet kas mūsu atomu laikmetā ir gandrīz aizmirsti un draud apklāties putekļiem. Mauriņa ir tā, kas ceļ šīs vērtības augšā un ar savu šarmu un valodas daiļskanību suģestē tūkstošiem klausītāju. Viņas literārās meditācijās klausās vācieši, šveicieši, franči, angļi, zviedri . . . Un blakus lielajiem pasaules gariem Mauriņa, kā latviete, strādā par latviešu tautas pazīšanu par anonimitātes uzceltā mūŗa iznīcināšanu. Viņa cenšas un parāda saviem klausītāju tūkstošiem latviešu dvēseli, stāsta par latvieša cilvēka labāko daļu, kas ierakstīts latvju dainās. No viņas lekcijām Vakareiropā neviens neaiziet mājās ar naidu sirdī, bet ar izlīdzinātu mieru un garīgu mundrumu. Viņa panāk savu — rāda cilvēkam, ka bez posta un mašīnērijas žņaugiem vēl var atrast gaišu prieku, un visvairāk, ko viņa apjūsmo, ir saule, gaisma, kas līst pār mūsu galvām.

TAUTAS AUGSTSKOLAS AUDITORIJĀ

Šo rindiņu rakstītājs atceras tos laikus, kad Mauriņai vēl bija tikai latviešu klausītāji — mūsu skaistajā Rīgā. Gatavodamies abitūrijai, varēju būt tikai nejauss viņas klausītājs, kas reizu reizēm iegriezās Latvijas tautas augstskolas mākslas - filozofijas nodaļas anditorijā. LTA atradās Raiņa bulv. 8, Angļu ģimnazijas telpās, kur direktors bija Jānis Lapiņš. Latvijas tautas augstskola dibināta 1920. g. 24. sept, kā augstākā ārpusskolas izglītības iestāde. Par pirmo direktoru tanī darbojās tiesībnieks doc. R. Akmentiņš.

1938. g. rudenī klasē valdīja svinīga priekšsajūta. Uz katedras bija ziedi. Soli bija visi aizņemti, klausītāji saspiedušies kā katrs varēdams. Ienesa vēl papildkrēslus. Sēdētājas vairumā bija dāmas, ne jaunas meitenes. Daļa no viņām jau bija pat ģimenes mātes ar ikdienas rūpēm, bet nu sēdēja atkal kā skolnieces solos un gaidīja ienākam lektoru Kaut kam sevišķi svarīgam vajadzēja būt .Bet kam?. Priekšējos solos rīkojās pavecāka jaunava, ko sauca par Vīnkalni — skaists vārds Tuvumā viņai blakus bija kāda jauna, melnacaina dāma ar matu pīnēm ap galvu — tā bija Klāra Žukovska. Tad kāda gaišmate, diezgan aukstu seju — Austra Cielēna. Man liekas, kā šīs dāmas un vēl citas, kuŗu vārdus varbūt vairs nezinu, bija tās, kas rūpējās, lai auditorijā valdītu kārtība un klusums. Ne vienreiz vien kāda no viņām pielika pirkstu pie lūpām un visi apklusa. Tā bija zīme, ka tuvojas lektore. Vieglos ratiņos pār durvju slieksni ieslīdēja Zenta Mauriņa. Parasti viņai piepalīdzēja divi jaunāki puiši no klausītāju saimes. Lektore bija svinīga, bet bez mazākās nervozitātes. Viņa izturējās it kā valdniece, nepiespiesti, brīvi un cēli. Mūsu kollēgas, pirms Mauriņa sāka runāt, pasteidzās viņu apsveikt, jo Z. Mauriņa bija ieguvusi doktores gradu Latvijas Universitātē par dzejnieka Friča Bārdas pasaules uzskata studiju.

Tā laikam bija arī semestra pirmā lekcija pēc 1938. g. aizvadītās vasaras. Bija iespaidīgs sākums. Mēs, puiši, kļuvām daudz rātnāki un domīgāki.

Reizēm arī es biju nokomandēts pie ģimnazijas ārdurvīm sagaidīt Mauriņu. No šī pienākuma ļoti kautrējos. Baidījos, ka lektore man kaut ko nejautā, un ko tad es varētu atbildēt, jo diezgan maz varēju savā galvā paturēt no viņas spožajām lekcijām. Tā bija pārāk augsta klase man — iesācējam, kur runāja par somu Kalevalu, spāņu Donkichotu, Šopenhauera zvaigžņotajām debesīm un dievišķo likumu, par Kantu un D'Annuncio... Savas lekcijas Z. Mauriņa iesāka parasti ar kādu motto, ar kāda dzejnieka skaistu rindu, ko ieauda savas runas dzīparainā segā. Viņa reti kad lasīja, bet arvien visu izteica suģestējošā valodā. Tai laikā no latviešu autoriem viņa pieminēja Raini, Skalbi, Z. Lazdu, Andr. Eglīti, Sprūdžu u. c. Daudzi bija sajūsmināti par angļa Kronina romāniem, kas iznāca latviski. Mauriņas literātūras seminārā bija visai nopietni ko piestrādāt. Citi lasīja referātus, bet es klausījos, un tur ierados kā zagšus, uz pirkstgaliem, klusi. Ir tiesa, Mauriņa ar savām runām suģestēja klausītājus, un viņas lekcijas bija visvairāk apmeklētas. Klausītāju skaits auga arvien lielāks, par spīti tam, ka šai laikā viņai radās daudzi skaudīgi noliedzēji. Tie negulēja un arvien atrada iemeslus, kā iekost.

Mauriņa ceļoja pa ārzemēm, salīdzināja kultūras politiku savā zemē un citur. Viņai bija ko teikt. Uz Mauriņas lekcijām ieradās ļaudis ar augstskolas izglītību kā arī Rūdolfa Egles literārās studijas audzēkņi. Starpība starp abām studijām bija tā, ka Egle mācīja, kā jāraksta, bet Mauriņa — kā jāizprot literārs mākslas darbs, kā jāizprot mākslas darbā izteiktais skaistums, kas spēj lasītājam dot lielāko laimes sajūtu. Varbūt tā bija zīmīga kultūras ieskaņa mūsu zemē, kad nelaiķis Kārlis Lapiņš kādā rakstā žēlojās, ka visi jaunieši gribot tikai dzejot un pazust diletantisma nejēdzībā. Tomēr Mauriņa cēla klausītāju priekšā tikai pārbaudītas vērtības, un bija labi, ka Rīgā tajā laikā šāds pasākums darbojās. arī bez tiešas rakstīt mācīšanas, no Mauriņas semināra vidus izauga vairāki autori. No Klāras Žukovskas tapa dzejniece Klāra Zāle, no Ozoliņa — Egils Kalme, tāpat baltu filologe, Austra Cielēna-Ozoliņa, un vēl citi, kas izkaisīti plašā pasaulē.

(Nobeigums 8. lpp.)

Mūsu baletdejotāji Aina Rīga - Fībiga un Arvids Fībigs kā Borovanska baleta trupas locekļi apceļo Austrāliju. Līdz februārim trupa uzstāsies Sidnejā, pēc kam sekos viesizrādes Jaunzēlandē.

Baletdejotājs Pauls Fībigs jau 5 gadus vada savu baleta studiju Melburnā. P. Fībiga uzstāšanās skolas izlaiduma aktā bija viņa pēdējā, jo viņš ir nolēmis atvadīties no skatuves.

∴

Helsinkos atklāti pazīstamā igauņu grafiķa Vīralta darbu viltojumi. Austriešu mākslinieks Glasls pārdevis vairākus Vīralta darbu atdarinājumus ar savu vārdu. Somu grafiķu biedrība iesūdzējusi Glaslu tiesā.

ĢIRTS SALNAIS

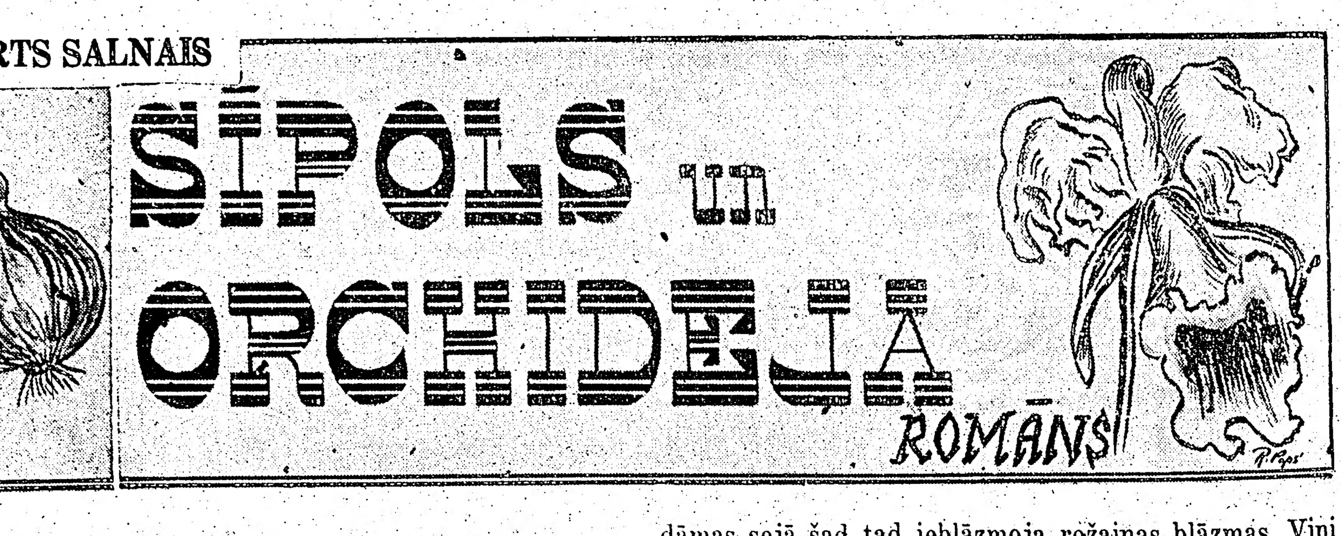

(37. turpinājums)

„Astoņpadsmit gadu laikā ,manuprāt, Liliāna nav zaudējusi nevienā pasākumā," lepni atcirta Llevelins, mīlētāja sajūsmā aplūkodams meitu, kas neērti smaidīja, sirdīdamās par tēva naīvo jūsmošanu, ne mazāk kā par Maikla nekaunīgo kūdīšanu, kas veco kungu viegli varēja novest tiklab līdz bērnišķai sajūsmai, kā naīvam sašutumam. Ole, kas sēdēja Liliānai pretī, visu laiku bija kluss un neievērojams, kā viltīgs runcis, sevī priecādamies, ka blakus tam Sibilla apbrīnojamā dedzībā seko profesora un Maikla sarunām un nepiespiež galda biedri izplīteties tukšos vārdos. Kā vecs kriminālists, kas ik mirkli meklē kādas izdevības, vai izbagātina pieredzi derīgām ziņām, kas nākotnē varētu būt lietājamas, inženieris mēģināja paturēt prātā izteikas, kas vairāk vai mazāk raksturoja pašu runātāju iedabu, nekādi nelīksmodams par viņu gludo žonglēšanu ar vārdiem un bieži vien pārspīlēto, patētisko runas veidu. Olem ikviens te likās tāds pats kā tie kontrabandisti, kam Tanžērā kādu laiciņu bija nācies kalpot, un runas — kā viltotie, fabrikās gatavotie arabu paklāji, kuŗus pēc pieprasījuma, daudzumā — mazumā, piegādāja tirgiem. Tie allaž bija jauni un tīri, bet bez izņēmuma viltoti. Ole dažreiz aizturēja sirsnīgu nopūtu. Viņš netika vaļā no bažām par Lailu un Pēteri. Domājot, ka abus pazīst tikpat labi kā sevi pašu, viņš šķita nojaušam, ka to attieksmēs iestājusies bīstama krize, kas — nelaimes gadījumā — var pārvērst visu triju dzīvi un sagandēt daudz ko, kas kopēji darīts un plānots. Māsas un drauga bērnišķās nesaskaņas tagad vairs nelikās smieklīgas, redzot, kā īsā laikā Pēteris blakus namamātei bija kļuvis dīvaini tramīgs un kā dāmas sejā šad tad ieblāzmoja rožainas blāzmas. Viņi abi inženierim izskatījās pēc cilvēkiem, kas gatavojas katrā laikā uzsākt kopēju mielastu, bet pagaidām vēl nav tikuši pie pieliekamā kambaŗa atslēgām. Kas slēpjas aiz kundzes uzbudinājuma, to Ole sev aizliedza pētīt un izskaidrot, bet baidīja Pēteris, kas — zinot pēc piedzīvojumiem — izmisuma brīžos spējīgs safantazēt diez ko, un saspītējies izdarīt trakumus, gluži pretīgus savai iedabai. Profesoram beidzot slavēt savas meitas uzņēmību un darbīgumu un padzirdot Metuzāla klusus smieklus, Ole uz vietas aizmirsa paša rūpes un raizes, un ikviens sāka ausīties, jebšu namatēvs, kopš pusdienu sākuma, nebija bildis nekā nozīmīga. Nu, izvilcis no kabatas pāris aprakstītu lapu, kam klāt bija pievienots uz biezāka papīra kāds būvlaukuma situācijas plāna uzmetums, viņš pasniedza pāri galdam sievastēvam, drusku padevīgi, drusku ironiski piezīmēdams:

„Patiesi, profesor, jūsu meita iet no uzvaras uz uzvaru, vismaz manā dzīvē." Viņš uzsvērti laipni, klātesošiem neslēpjot gandrīz vai dievināšanu, pamāja Liliānai, un jocīgi nopūtās: „Man nav nekādas izdevības to noliegt." Nu, viņš smīnēja, vērodams profesoru, kā tāds, kas, būdams miljonārs, pasviedis nabagam dažas riekšavas zelta.

„Kas jauns?" profesors brīnījās, ņemdams papīrus.

„Abi ar Maiklu esat kā radīti tam, kas tur rakstīts," atklāti pazobojās namatēvs.

Profesors atvēra rakstu, sāka lasīt, bet, vēl neticis galā ar pirmo teikumu, palika uz vietas, kā dabūjis sitienu. Viņš mēģināja kaut ko teikt, bet mēle neklausīja. Sarkans kā vēzis, pilns neparasta spēka pieplūduma, viņš pēkšņi trūkās augšā no krēsla, iesviezdams Lailas klēpī papīrus, trokšņaini pagrūdis atpakaļ sēdekli, steidzās apkārt galdam un dedzīgi apkampa Liliānu.

„Mana meita, mana dārgā meita," viņš klusi sauca jaunekļa sajūsmā, skūpstīdams to uz vaiga un pieres. „Kas par ideju! Tas ir drosmīgākais izaicinājums tagadējai technokratijai, glābiņš cilvēku dvēselēm." Tikpat pēkšņi, kā bija uzbrucis meitai (jo vētrainos apkampienus bija grūti apzīmēt par glāstiem), Llevelīns steidzās atpakaļ uz savu vietu un, atkritis krēslā, aiz sajūsmas nespēja vairs ne elpot, viegli drebēdams, kā mantrausis, kam ogles pārvērtušās dukātos. „Tas ir fantastiski, tas ir fenomenāli. Es tam neesmu spējīgs ticēt, Metuzāl, vai tiešām to sadomāja Liliāna?"

„Protams, Liliāna," apgalvoja namatēvs, bet viņa smaids zaudēja dzīvīgumu, acīm zibinot no profesora uz sievas pusi. Olem, paslepus vērojot, likās, ka Metuzālu māc lielas bažas, un inženieris būtu gatavs derēt, ka kundzi sagrābušas grūti valdāmas dusmas.

Kamēr profesors priekā trakoja, Laila nesaprašanā turēja rokās papīrus, nezinādama, ko ar tiem iesākt, un neuzdrošinoties tajos ieskatīties. Llevelinam apklustot, Maikls atvainojās, pārņēma tos savā zināšanā. Ieskatījies pirmajā lapā, arī viņš uz brīsniņu pazaudēja smaidu. Piere sagrumbojās, un viņš izlasīja dažus teikumus lielā uzmanībā. Taču beidzot rindu pēc rindas, viņa vaigs atguva ierasto saulaino izteiksmi, un kad tas atkal pacēla acis pret Metuzālu, tajās bija reizē kāds neuzticības, bet arī uzmundrinājuma sajaukums. Aizdomīgi pavērojis Liliānu, viņš zobgaļa pakalpībā palūdza atļauju Metuzālam:

„Drīkst?" Viņš ar skatu norādīja uz papīriem.

„Protams," Metuzāls atsaucās, mazliet aizsmacis.

Maikls lasīja:

„Oleandrijas - Alberdīnas Humanitārās kolledžas izveidošanas un darba projekts. Līdzekļu sagādes plāns. Dibinātājas Liliānas Gerrikas pamatkapitāla ieguldījumi un veidi. Būvlaukums un tā situācijas plāns." Viņš palasījās tālāk pantus par šādas kolledžas dibināšanas un uzturēšanas nepieciešamību. Tajos netrūka ideālisma ,kā katru līdzīgu statūtu punktos. Tur vienā teikumā bija runa par dvēseles dzīves attīstību, citā par svešvalodu zināšanu vērtību, un nākamā — par valdības grūtībām, meklējot cilvēkus ārpolītiskam dienestam, un vēl tālāk — par plašiem un — galvenais — „dziļiem" garadzīves apvāršņiem, kādi nepieciešami augsti attīstītas zinātnes un technikas laikmetā. Tie bija teikumi plakani kā plaukstas, kas tiklab varētu stāstīt daudz, vai īstenībā apslēpt nezin ko, un nekaungais Maikls, pārtraucis lasīšanu, ieskatījās sarkstošajā profesorā. „Velnišķi labi uzrakstīts," viņš nopietni ieteicās, „bet pats galvenais te nav atzīmēts."

„Kā tā?" reizē brīnījās kā profesors, tā Metuzāls. „Kas tur nav pateikts?"

„Ka cienījamais profesors Aneurins Llevelīns būs šīs kolledžas rektors," naīvā nopietnībā sacīja eļļas karalis.

Profesors noskaitās.

„Jūsu joks, Maikl, ir pēdējā prastība, kādu vien esmu dzirdējis. Rektoru vēlēs uzticības padome."

„Nu un," nebēdādams par sirmgalvja niknumu, atbildēja Maikls, smīnīgi ieskatīdamies acīs namatēvam. „Man arī būs jāpiedalās šajā uzņēmumā ar dažiem tūkstošiem Teksasas eļļas muciņu. Es balsošu par profesoru Llevelinu, institūta galvenā dibinātāja, droši vien, būs priecīga darīt to pašu, un viņas vīrs, būdams džentlmenis augstākā mērā, dzīvi piedalīdamies jaunajā pasākumā ne vien ar naudu, taču sekos savas laulātās draudzenes priekšzīmei? Profesora kungs, kur jūs tur saredzat kādu rupjību no manas puses?"

„Nuja, protams, bet runa par to varētu notikt vēlāk," profesors minstinājās un klepoja.

Metuzāls saīdzis ,likās, acīm būtu gatavs gabalos saplosīt Maiklu. Liliāna bija nodūrusi skatu galdā, — pirksti lēni knaibīja servjeti. Uz brīsniņu kaut kas draudīgs bija ienācis telpā. Un to juta visi, bet Maikla izlikšanās spējas bija apbrīnojamas, un trīs baltiešiem klausoties viņā ,uzrādās īsta cieņa pret viņa drosmi izsmiet pat Metuzālu ,no kuŗa — cik zināms — daudz kas atkarājās, lai eļļas vīrs kādu jauku dienu nezaudētu dažu labu peļņas avotu.

„Apsveicu ar lielisko ideju, Liliān," viņš sirsnīgi uzrunāja namamāti. „Kā jau sacīju — bez sevišķas piespiešanās — " viņš teica ar uzsvaru, „es piedalos jūsu pasākumā, un kaut vai būtu jāzaudē paša peļņa gadiem no vietas."

„Paldies, Maikl," namamāte nepasmaidīja. „Man vēl nav zināms, cik naudas būs nepieciešams."

(Turpinājums sekos)

MŪSU MĪĻAIS

FRICIS NĀRUNS

dzimis 1883. gada 9. februārī, miris 1957. gada 28. novembrī.
Apbedīts 30. novembrī Pensilvenijā Allegheny County Memorial Park.

Par viņu sēro

SIEVA UN DĒLS AR ĢIMENI PITSBURGĀ,
MEITA AR ĢIMENI ITAKĀ.

IZĪRĒ TELPAS
VIESĪBĀM - KĀZĀM
u. c. gadījumos
DV NAMĀ, 123 Huron St.
Dienā EM 8-0792
Zvanīt vakaros EM 6-0101, Toronto.
IZGADA DZĒRIENU ATĻAUJAS

CEĻOŠANA
Lidmašīnas — Kuģi — Autobusi — Dzelzceļi — Preču kuģi — Tūrisma vietas — Viesnīcas. Pieteikties jau tagad 1958. g. Apkalpo visu pasauli.

APDROŠINĀŠANA
VISĀDA VEIDA APDROŠINĀJUMI: AUTOMOBIĻU — PRET UGUNI — ZADZĪBĀM — NELAIMES GADĪJUMIEM UN SLIMĪBĀM.

ZVANIET VAI RAKSTIET — TIKSIT LABI APKALPOTI.
O. K. JOHNSON & Co. LIMITED
Travel & Insurance Agencies,
697 Bay Street, Toronto 2, Ont. EM 6-9488

COOK BOOK of Attractive Meals
Autore: Ženija Huns, cena $3.95
Pilnīgs apvēršums kulinārā mākslā
Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto, tel. EM 8-0792

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Iiggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9 vakarā.

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanādā
345 Bloor Et., W. (tuvu Spadina Ave.), Toronto.
Zvanīt WA 3-2003, pēc norunas p. p. un vakaros katru dienu.
Runā vācu un slavu valodās.

Vairāk kā 50 gadu John Forsyth Limited labie amatnieki ražo augstas kvalitātes krekius. Katrā Forsyth kreklā ir ierakstīta garantija, kas jums dod tā labās kvalitātes nodrošinājumu.

Apg. LATVJU GRĀMATA
JAUNĀKĀS GRĀMATAS
Prof. K. Kārkliņa monogrāfija — RŪDOLFS BLAUMANIS $3.80
Kopotu rakstu 12. sēj., pārkama arī atsevišķi.
Rich. Ērgla romāns — PELĒKO BARONU SENČI I $2.80
— PELĒKO BARONU TĒVI II $3.00
Vēsturnieka R. Ērgļa rom. ir viens no retajiem darbiem par latviešu dzīvi dziļākajos klaušu laikos.
E. Birznieka - Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA $2.60
— PASTARIŅŠ SKOLĀ $2.40
Visvairāk publicētā grāmata mūsu jaunatnes literatūrā.
Glezniecībā veidota sasta lielus un mazus, jaunus un vecus. Vērtīga dāvana skolu jaunatnei.
KRĀJUMĀ
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada

PADOMI NAMAMĀTĒM

H. KRONE - BALDUMA

DIĒTA MAZASINĪGAJIEM

Agrāk mazasinīgo diētai visvairāk lietoja gaļu, pienu un olas, bet tagad lielu vērību piešķir dažādām svaigām saknēm, augļiem, sevišķi spinātiem un āboliem, rutkiem un tomātiem, kuros ir bagātīgi dzelzs daļas. Mazasinīgajiem un arī nervozajiem ieteicamas auzu pārslas, rīsu un kukurūzas pārslas; tās sagatavojamas nevārītā veidā. Šādas pārslas ēd ar pienu un augļu sulu. Tiem, kas smagāk cieš no mazasinības, ieteicama aknu kūre. Aknas viegli jāapcep vai jāapvāra, vai arī jāēd jēlas, kas vienam otram būs ne visai patīkami. Aknu kūrei jāņem vērša aknas, bet ne cūku vai zoss, jo tanīs ir taukvielas. Aknas pārmaiņus sagatavojamas dažādos veidos.

AKNU BIEZEŅA VIRA

200 gr. vērša aknām noņem plēves, liek katliņā līdz ar viras saknēm, mazu sagrieztu sīpolu un šķēlēs sagrieztu bulciņu. Visu apcep taukos (1 ēd. karote). Tad pārkaisa ar 1 ēd. kar. miltu, pārlej aukstu ūdeni tik daudz, lai iznāktu 1 šķīvis viras. Uzvāra. Tad izrīvē caur sietu un, ja nevēlas tik biezu, var pieliet mazliet ūdens vai arī vērša gaļas buljonu. Visu uzvāra, un pasniedz galdā ar grauzdētiem baltmaizes kumosiem.

AKNU VELTNIS

Ņem 2 teļa aknu šķēles, katru apm. 1/4 mārc., un pārzież ar šādu maisījumu: 50 gr. maltas vērša gaļas sajauc ar 1 olas dzeltenumu, dažiem kaperiem, 1 mazāku skābu smalki sakapātu gurķi un sāli. Pārziestās aknu šķēles saveltnē, pārtin ar diegiem un liek karstos taukos un ātri apcep. Pēc tam liek katliņā ar mazu sviesta piedevu un mazliet viras. Ja vēlas, var pielikt 1 ēd. kar. vīna. Sautē 10 minūšu.

AKNU MĒRCE

100 gr. vērša aknu ieliek aukstā ūdenī un apsautē. Izrīvē caur sietu, pieliek pētersīļu lapiņas un sarkanvīnu. Visu vēlreiz uzvāra.

AKNU CEPUMS

100 gr. svaigu vērša aknu izmaļ 2 reizes caur gaļas mašīnu līdz ar izmērcētu 1 šķēli baltmaizes, 1 mazāku sīpolu. Pieliek sāli un piparus pēc garšas, 2 olu dzeltenumus un sakultus olu baltumus. Formu iezież ar sviestu un izkaisa ar rīvmaizi. Pilda ar aknu maisījumu un cep gatavu.

AKNU PUDIŅŠ

200 gr. vērša aknu izmaļ caur gaļas mašīnu, pieliek 1 tasi baltās mērces, sakapātas petersīļu lapiņas, piparus un sāli. Visu labi izmaisa un iecilā 2 saputotus olu baltumus. Liek ar sviestu ieziestā un miltiem izkaisītā formā. Vāra ūdens peldē.

AKNU RISOTO

1 tasi rīsu apsautē 1 ēd. kar. eļļas. Tad pārlej 2 tases ūdens vai buljona. Pieliek sāli, vienu mazu sīpolu un piparu graudus un stautē aizvākotus. Kamēr rīsi sautējas, 1 lielāku sīpolu sagriež šķēlēs un izdala apļos, apcep taukos brūnus, tad pieliek 100 gr. sagrieztu vērša aknu un sautē pašu sulā, tad samaisa ar sautētiem rīsiem. Pirms pievienošanas rīsiem izņem sīpolu un piparu graudus. Pasniedzot galdā, pārkaisa ar pomersansieru.

OMLETE AR AKNU PILDĪJUMU

3 olas sakuļ ar mazliet sāls un 1 tējkaroti sasmalcinātu pētersīļu lapiņu. Pannā izkausē sviestu, ielej olu maisījumu, un cep kā parasto omleti.

Pildījumam: Nelielu gabaliņu vērša vai teļu aknu, apcep un samaļ, pieliek sāli pēc garšas, pētersīļu lapiņas un vienu cieti novārītu un sasmalcinātu olu.

AKNAS TIROLIEŠU GAUMĒ

Aknām novelk plēves, sagriež šķēlēs, apviļā miltos un apcep karstā sviestā no abām pusēm. Izņem no taukiem un pārliek citā traukā, pārliek skābu krējumu, pieliek 1 ēd. kar. kaperu, mazliet pārkaisa ar miltiem un pieliek smalki sagrieztas citrona mizas. Visu uzvāra un, pasniedzot galdā, pārkaisa ar sāli.

TEĻA AKNAS ŽELEJĀ

Notīrītu teļa aknas gabalu sautē mazliet sviestā un vīnā un atdzesē. Formā ielej dabisko želeju, kas sagatavota no teļa gaļas, un noliek vēsumā. Kad šķidrums mazliet sarecējis, aknas sagriež šķēlēs vai vēlamos gabaliņos un ieliek želejā. Pārlej ar palikušo želejas šķidrumu un noliek sastingšanai. Formu uz dažām sekundēm ieliek karstā ūdenī, pēc tam izgāž uz šķīvja.

SAUTĒTAS AKNAS

Teļa aknas mazliet nomērcē, novelk plēves, ierīvē ar muskatu un iespeķo ar šaurām speķa strēmelēm. Izklāj pannu ar plānām caurauguša speķa šķēlēm, uzliek sagrieztas viras garšas saknes, kā arī sagrieztu sīpolu. Virsū uzliek aknas. Pārlej viņu glāzi baltvīna. Trauku aizvāk un sautē 15 minūšu. Tad aknas izņem. Pārējo izrīvē caur sietu, pieliek tomātu biezeni un pārlej aknām. Ja mērce ir par treknu, taukus nosmalsta.

KĀDS PADOMJU DZĪVES PATIESĪBAS TĒLOJUMS

NOT BY BREAD ALONE,

Vladimir Dudintsev, publ. by Hutchison and Co., England. (Nelson Foster and Scott, Toronto), cena $3.95; 447 lpp.

Dr. Edites Bon tulkojumā nesen publicētā Dudinceva grāmata ir viens no mūsu laika vitālākajiem un nozīmīgākajiem dokumentiem. Tas ir romāns, kas gan parādījies tikai pagājušā rudenī krievu valodā, bet par kuru jau var teikt, ka tam būs paliekama vieta vēsturē ne tik daudz tā mākslinieciskās vērtības, kā patiesās padomju tautas tagadējās dzīves attēlojuma dēļ.

Šis romāns vispirms publicēts Maskavas literatūras žurnālā „Novij Mir" 1956. g. augusta, septembra un oktobra numuros. Kad vēl trešais turpinājums nebija iespiests, autors bija kļuvis visai populārs, un viņa romāns gāja no rokas rokā, kamēr to izlasīja miljoniem krievu lasītāju. Tad ierēdņi un partijas locekļi visā Padomju Savienībā sāka uzbrukt autoram . . .

Bija divi galvenie Dudinceva panākumu iemesli. Pirmais — autors stāsta cilvēcīgu dzīves stāstu tā, kā krievu vecie rakstnieki to mēdza darīt pirms revolūcijas. Otrs — Dudincevs savā stāstījumā gājis daudz tālāk par Chruščevu, nostādamies pret tiranniju, ko Staļins ar saviem birokratiem uzspieda krievu tautas dvēselei un garam. Brīvības bads, ko cieš krievu tauta, grāmatā attēlots pārsteidzoši labi. Grāmatas lielie panākumi Pad. Savienības valdošai klikei radījuši daudz problēmu, kas nav tik viegli risināmas. Universitāšu studenti grāmatu ieslēguši savās sirdīs un pulcējas pārpildītos mītiņos pret Lielajiem Meliem, ar kuriem tos baroja līdz šim. No ziemeļiem līdz Kaspijas jūrai un no Eiropas pamales līdz Tālo Austrumu tuksnešiem žurnāla nobružātie numuri ar Dudinceva romānu ir dārga un slepena manta.

Tagad vēl ir grūti novērtēt šī romāna nozīmi kā pašiem krieviem, kas izmisīgi laužas uz brīvāku dzīvi, tā mums pašiem, kam krievu dzīves izprašana ir nāves vai dzīvības jautājums . . .

Romāns ir saistoši uzrakstīts, un to var lasīt arī tie, kas nekad nav nekā dzirdējuši par Ļeņinu, Staļinu vai Chruščevu.

AUGĻU PUNDUŖKOKI UN TO AUDZĒŠANA

Augļu punduŗkoki pēdējos gados šai kontinentā kļūst populāri: augļkopji un arī ļaudis, kam interesē augļu koku audzēšana, sāk punduŗkokus dēstīt arvien vairāk. Sakarā ar to gribu tautiešus iepazīstināt ar pašreizējiem jaunumiem punduŗkoku audzēšanā.

Kādreiz mūsu dzimtenē mācījos dārzkopības skolā un vēlāk tur nodarbojos ar augļu koku audzēšanu, tad Anglijā man bija iespēja vairākus gadus strādāt pie augļu koku un pašu augļu audzēšanas. Arī pašreiz šinī kontinentā man šī nozare ir pavisam tuva — Ontario apgabalā man pašam ir sava kokaudzētava (Mohawk Trail Nursery, R. R. 1., Ancaster, Ont., Canada).

No augļu kokiem galvenokārt ābeles un bumbieres audzē pundur- un puspunduŗkoku veidā, un tiem jau gadiem ilgi bijuši savi veģetātīvi pavairojami paradīzes ābeļu, duseņu un cidoniju potcelmi. Pārējiem augļu kokiem nav vēl rasti pietiekami labi punduŗpotcelmi, bet skābajiem ķiršiem, plūmēm un firziķiem praktiski šādi potcelmi nav vajadzīgi, jo tie jau ir samērā mazi savā augumā.

Punduŗkokiem ir šādas priekšrocības: tie mazi augumā, parocīgāk apkopjami, apgriežami un vieglāk novācami augļi; ražo dažus gadus agrāk par parastā auguma kokiem, sasniedz pilnas ražas un līdz ar to ātrāk atmaksājas ieguldītie līdzekļi; vairākus dažādu šķirņu punduŗkokus var iedēstīt vietā, kur citādi varētu iedēstīt tikai vienu normāla auguma koku; punduŗkokus var audzēt uz drātīm un pie sienām; var iegūt lielākas ražas pēc platības, ja pietiekami labi tos kopj.

Bet punduŗkokiem ir arī savi ļaunumi: iegādājoties, maksā vairāk, jo kokaudzētavām iznāk dārgāki tos izaudzēt; sakņu sazarojumi ir mazāki un seklāk zemē; vairākām šķirnēm ir vajadzīgs patstāvīgs atbalsts stiepļu un mietu veidā; savas dienvidnieciskās izcelsmes dēļ ziemeļu apgabalos bieži vien cieš no sala; seklās un smalkās sakņu sistēmas dēļ ātrāk cieš no sausuma un nezālēm nekā parastie augļu koki.

Viss tas attiecas uz augļu punduŗkokiem, kuŗi izaudzēti uz veģetātīvi pavairojamiem paradīzes ābeļu, duseņu un cidoniju potcelmiem (Malling IX, VII, II, XVI; Malling Quince A un B) un pa daļai arī uz jaunajiem ābeļu Malling - Merton 106, 104, 109, 111 potcelmiem.

Bet šinī kontinentā ir radies un attīstījies kāds cits punduŗābeļu pavairošanas veids — tas būtu ar tā sauc. Klarka punduri (Clark Dwarf). Šis veids ir radies un izveidojies ASV prēriju valsts Iowas lauksaimniecības izmēģinājumu stacijā — Ames. Un pie tā kopš 1924. gada ir strādājuši tādi vīri kā dārzkopis H. Walton Clark, Dr. T. J. Maney un pašreiz strādā profesors H. L. Lantz.

Zinot, ka „Clark Dwarf" ir ļoti vāji augošs ābeļu potcelms, kas gan ir izturīgs, bet ne labprāt attīsta pats savas saknes, Dr. T. J. Maney atrada, ka, to lietojot kā starppoti starp izturīgu ābeļu sēklaudzi un izvēlēto šķirni, var izaudzēt sala un sausuma izturīgus, maza auguma un agri ražojošas ābeles, kuŗām normālos apstākļos nevajaga arī nekāda atbalsta, mietu vai stiepļu veidā.

Tā viņš izaudzēja īstus punduŗkokus, piemērotus aukstajiem ābeļu audzēšanas rajoniem un prērijām.

Klarka punduŗi Ames saimniecībā ir 20—30 gadu veci; tie šinī laikā pārcietuši neparasti aukstas ziemas, pat līdz — 30 gr. F., kā arī sausas vasaras.

Sav. Valstīs šos punduŗus pavairo vairākas kokaudzētavas; arī es tos pavairoju un pārdodu Kanādā, pie kam pavairojamo materiālu saņemu tieši no profesora Lantza Ames, Iowa.

Man gribētos vēl piebilst, ka šis punduŗābeļu pavairošanas un audzēšanas veids būtu ļoti piemērots Latvijas apstākļiem. Un ja kādam no jums, kas šo rakstu lasa, ir zināms kāds tautietis mūsu dzimtenē, kuŗš nodarbojas ar augļu koku pavairošanu vai audzēšanu, tad viņam šo punduŗkoku pavairošanas veidu varētu silti ieteikt. Latvijā veģetātīvi pavairojamie punduŗābeļu potcelmi nav sala izturīgi.

Klarka punduŗkoku audzēšanas veids īsumā ir šāds: Vispirms izaudzē izturīgus ābeļu sēklaudžus - potcelmus, tos iedēsta un pārpotē vai pāraco ar „Clark Dwarf" punduri dažas collas virs zemes līmeņa vai augstāk, pēc tam savukārt Klarka punduri pāraco ar nodomāto ābeļu šķirni, atstājot apm. 2—3 collas gaŗu Clark Dwarf starppoti. Un šis 2—3 collas gaŗais punduŗa gabals tad nu ir barības barjērs visu ābeles mūžu, mazinot tās augumu, paātrinot ražošanu un vispār koku pārvēršot puspundurī, apmēram Malling VII augumā.

Kā starppoti īstā Clark Dwarf vietā varētu lietot arī parasto paradīzes ābeli, Malling IX ar Joune de Metz, jo šie abi ir apm. viena auguma, un iznākums būtu līdzīgs, tikai M. IX nav tik izturīgs pret salu.

Ja kādam būtu jautājumi, lūdzu rakstīt man, es labprāt atbildēšu.

Fricis K. Bērziņš

Aiz DZELZS aizkara

Likumīgi pērkot, nelikumīgi iepircies

„CĪŅA" 1957. G. 1. SEPTEMBRĪ

Siguldas patērētāju biedrības veikalā stāvēja nenosakāmas markas motocikls ar vienu riteni.

— Kas tas par ērmu? — pircēji brīnījās. — Jaunizgudrojums vai brāķis?

— Ne viens, ne otrs, — veikalvedis paskaidroja, un nolika uz galda aprakstītu lapu. — Šito motociklu mums pārdošanā nodeva rajona finanču nodaļa. Bezsaimnieka manta. Bojāts. Lūk, te likumā paredzētā aprakstījuma un novērtējuma akts, kur uzrādīti visi motocikla trūkumi.

Motociklu vispirms nopirka siguldietis A. Viļumsons, bet, nespēdams pats to dabūt braukšanas kārtībā, pārdeva rajona rūpniecības kombināta pakalpojumu darbnīcas strādniekam J. Glaudam.

Arī šis darījums notika likumā paredzētā kārībā: pamatojoties uz rajona finanču nodaļas dokumentiem, pirkšanas pārdošanas līgumu notariāli apstiprināja Siguldas pilsētas izpildu komiteja.

Iztrūkstošās daļas sagādājis un bojāto bezīpašnieka mantu sakārtojis, J. Glauda brauca uz Rīgu pie Valsts auto inspektora, lai, kā saka, noformētu motociklam vajadzīgos dokumentus. Pierādīdams, kādā ceļā motocikls ar motora Nr. 7446 iegūts, siguldietis lika galdā finanču nodaļas akti, pirkšanas pārdošanas līgumu un patērētāju biedrības izziņu.

Auto inspekcijas darbinieki šoreiz laipni un ar interesi J. Glaudu uzklausīja. Jā, viss būšot kārtībā. Lai tik vēl pagādājot šādus dokumentus: pirmkārt finanču nodaļas izziņu, kur šis motocikls ar motora Nr. 7446 dabūts, tad vēl rajona izpildu komitejas izziņu, ka tā atļauj motociklu pārdot, un, turklāt, vēl kvīti, ka nauda par to samaksāta.

Kad visi 3 papīri bija sagādāti, J. Glauda brauca otru reizi uz Rīgu. Auto inspekcijas darbinieki pasniegtos dokumentus saņēma sevišķi laipni, smīnēdami salocīja un iebāza galda atvilktnē, pamācīdami:

— Tagad brauciet uz Cēsīm. Tur visu nokārtos . . .

J. Glauda laida prom uz Cēsīm pie auto inspektora Šepko.

— Kur motocikls? — Šepko noprasīja.

— Siguldā.

—Atved uz Cēsīm, tad . . .

Siguldietis aizveda motociklu uz Cēsīm un . . . Dabūja braukšanas atļauju? Ne prātā! Šepko saņēma braucamo aiz ragiem un svinīgi paziņoja:

— Tagad vari braukt uz Siguldu atpakaļ ar vilcienu. Es šito motociklu izņemu no apgrozības.

— Kāpēc?

—Tā ir mana darīšana.

— Un kad es viņu saņemšu atpakaļ?

— Nekad.

— Bet kas man par to samaksās.

— Neviens.

Pārbraucis mājās, siguldietis uzrakstīja sūdzību Cēsu rajona prokuroram, ka auto inspektors viņam atņēmis motociklu, neizdodot pat raksta galiņu par to. Prokurora vietnieks, jaunākais jurists Bišers atbildēja: „Uz jūsu sūdzību par nelikumīgo motocikla izņemšanu paskaidroju, ka tas jums izņemts kā nelikumīgi pašizgatavots no rezerves daļām. Ja tomēr atzīstat motocikla izņemšanu par nepareizu, jums jāgriežas pie Latvijas PSR prokurora . . ."

Nu J. Glauda rakstīja sūdzību republikas prokuroram, lūgdams, lai viņš izprasa no Cēsu auto inspektora dokumentus, kas liecina, ka motocikls nemaz nav paša izgatavots. Republikas prokurors sūdzību nosūtīja Iekšlietu ministrijai. No turienes pienāca lakonisks paziņojums: „. . . motocikls Jums atņemts pareizi . . ."

Tagad motocikla īpašnieks rakstīja republikas prokuroram otru sūdzību. Atbildē, ko parakstījusi vecākā tieslietu padomniece Poļakova, vairs nebija ne vārda par pašizgatavošanu, bet gan „. . . auto inspekcijai ir tiesības atņemt administrātīvā kārtā motociklus, kuŗi ir iegādāti, neievērojot likumā paredzēto kārtību, un tamdēļ auto inspekcijas rīcība šai lietā nerunā pretim pastāvošiem pie mums noteikumiem. Ja neesat apmierināts ar Iekšlietu ministrijas lēmumu šinī lietā, varat to pārsūdzēt Latvijas PSR Ministru Padomei."

— Jo tālāk, jo tumšāk, — atbildi lasīdams, izsaucās J. Glauda. — papriekšu motocikls bija „nelikumīgi pašizgatavots", bet tagad jau „nelikumīgi iegādāts". Tieci nu gudrs.

Kamēr cilvēks, skaidrību meklēdams, atkal mērc cpalvu tintē un raksta sūdzību Ministru Padomei, paraudzīsimies, kur tad palicis pats strīda objekts — atņemtais motocikls. O! Tas jau aizceļojis uz Rāmuļu ciemu. Ciema padome par to milicijai samaksājusi 140 rubļu, un „nelikumīgais" motocikls skrien pa ceļiem un celiņiem, likumīgi sprukšķēdams.

— Kā gan likumīgi pirktais, ar godīgā darbā nopelnītiem rubļiem sakārtotais motocikls var izrādīties par nelikumīgu satiksmes līdzekļi? — vaicā J. Glauda redakcijai rakstītā vēstulē un piebilst: — Es domāju, ka šoreiz auto inspektori man nodarījuši pāri, tulkojot instrukcijas nevis būtiski, bet burtiski un birokrātiski.

Padomāsim mēs arī, kam te tā taisnība.

Pēteris Ēteris.

Viļa Lāča melu vēstījums „lielajā četrdesmitgadē"

„No padomju 40 gadiem pats ievērojamākais man ir 1940. gads: tad Latvija, gāžot prettautisko fašistu nacionālo buržuāzijas režīmu, iestājās padomju tautu brālībā un ieguva brīvību un laimi. Esmu laimīgs, ka man izdevās aktīvi piedalīties vecā prettautiskā režīma gāšanā un latviešu tautas dzīves jaunā celtniecībā.

Pēdējos gados esmu bijis Polijā, Čechoslovakijā, Somijā un Beļģijā. Esmu saticies ar daudziem, sākot ar vienkāršiem zemniekiem un strādniekiem un beidzit ar valsts galvām. Esmu pārliecinājies par to, ka Padomju Savienībai visur ir daudz uzticīgu draugu...

Būdamam pārāk noslogotam ar dienesta darbu, šogad man nebija iespējams neko jaunu uzrakstīt mākslas literatūras laukā. Esmu publicējis apmēram 20 publicistisku rakstu par dažādiem tematim. Radīšanas plānu man ir daudz, bet pagaidām es atturos par tiem runāt. Ceru pēc 2-3 gadiem dot atbildi ar jauniem darbiem..."

Vilis Lācis.
(„Lit gazeta" 2. 11. 57.)

Piezīme: Vecais nelietis Vilis Lācis, apgalvodams, ka 40. g. viņš piedalījies „fašistiskās" Latvijas valdības gāšanā, piesavinājies „neuzvaramās" sarkanarmijas, kas toreiz okupēja brīvo Latviju, nopelnus. Bet arī pie „ģeniālā" Staļina un topošā „ģenija" Chruščeva izcilākajām gara spējām pieder — māka viltot vēsturi. Kāpēc gan lai to pašu nedarītu arī viņu rokas puisis Vilis Lācis?

MŪSU LAIKRAKSTA
GALVENAIS PĀRSTĀVIS
ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House,
Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6 - 5399

Trešdien, 1957. gada 11. decembrī, 99. n-rs.

1958 JAUNGADA SAG
BALLE
31. decembrī Columbus zālē. (Linden
Sākums plkst. 9 vakarā 1957. gadā, be
Spēlēs labākā deju kapella „BILLY". ★ Atspirdz
Uzkožamie no A. Kristapsona vi
Galda kartes un ieejas biļetes izpērkamas ieprie
līdz 28. decembrim. Ieeja, ieskai
DAUG

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VA
AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMA
14 DIXON RD., TORONTO 15, ONT., CANA
Tel. aptiekā CH 4-5678; mājās CH 4-0107

EXPRESS TV SERVICE
RO 9-6732, TO
RADIO UN TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.
Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz
Žanis Jāka

Skaista dāvana ir latviskā dziesm
SKAŅU STUDIJA
DAINA
piedāvā:
A. Savus jaunākos izdevumus:
1012 2. Latviešu dziesmu svētku Kanadā koncer
12" LP greznā ietvarā
1013 Garīgās mūzikas koncerts 10" LP
Latviešu baptistu draudžu koŗu Dziesmu d
nas Čikāgā koncerta ieskaņojums.
1015 Toronto latviešu tauŗu orķestris 78 RPM
Seši mazi bundzenieki — maršs. Tautas vals
1016 Dubultkvartets TĒVIJA 10" LP
Tēvijas 25 darbības gadu atceres ieskaņojum
Saturā: Mana tēvija, Latvijas kalnājos, Di
zemīte, Pie Baltijas jūŗas, Ave Maria, Biķer
Mirdzi kā zvaigzne, Vecie tēvi, Visi ciema
ņi rēja, Pērkoņdancis, Puiši, puiši, Tauri
1017 V. SALNA ar kvartetu ansambļa pav. 45 R
Tik jaunība — valsis. Toreiz — tan
1018 Dueti — V. SALNA un J. KĻAVIŅŠ. 45 R
J. Norviļa — Latvietim, A. Žilinska — Kar
1019 E. REINVALDE — tautas dz. serijas 1. pl
45 RPM
Jūsu atsaucība šai pirmajai platei noteiks
rijas tālāko likteni! Saturā: Aijā, žūžū, l
bērni, Dzeltens manis kumeliņis, Man mā
ņa tā glabāja, Vilciņš zaķi aicināja, Man
viņi rožu dārzi. Neaizmirstiet šo plati dāvi
jaunajiem latviešiem!
B. Dainas agrākos ieskaņojumus — 10 dažād
C. Visu pārējo izdevēju VISAS TUR PIE
LATVIEŠU SKAŅU P
Kā svētku dāvanu no savas puses DAINA v
viešu skaņu plašu cienītājiem piedāvā kat
visām latviešu skaņu platēm. Katalogu izsūt
vienam pieprasītājam bez jebkādām sais
Saraksti un pieprasījumus līdz a
R. Spuris, 1751 N. Troy St., Chicago
U. S. A.

Vēl dabūjamas dažas MELVATON P
3 Vinteru iedziedājumā:
V 1001 Trīs vītušas rozes — tango.
Rudzpuķu ziedi — valsis.
V 1010 Vecā kokle — lēns fokstrots.
Gaujas laivinieks — valsis.
V 1015 Teic, meitene, teic — lēns valsis.
Pusnakts ziedi — valsis.
V 1016 Atmiņu pērles — tango.
Kā var aizmirst — valsis
V 1017 Neaizmirstamie skūpsts — lēns fokstrot
Anton — Anton — fokstrots.
V 1018 Tavas mazās rokas
Havajas melodija —
iespēlējis Harm. sisters un Havajas ork
V 1919 Mana gitāre — fokstrots.
Lēnā vēsmiņa — valsis.
V 1023 Viens balts, otrs koši sārts — rumba.
Gaujmalas lakstīgala — tango (iesp.
V 1025 Viltīgās acis — tango.
Dzīves ratiņš griežas — valsis.
V 1026 Sapnis — tango.
Kur esi tu? — fokstrots.
V 1027 Vienreiz laimējās — valsis ar NOre
Vai būtu daudz, ja man ļautu — samba
V 1028 Dzintra — valsis.
Zilais lakatiņš — valsis.
Lilianas Krastiņas iedziedājumā.

Daugavas Vanagu Kanadas grā
123 HURON ST., TORONTO, ONT., TEL
Katra plate maksā tikai $1.50. Pasūtīnot pa
cams izmeklēt vairākas plates, lai varētu labāk
ja izdevumiem jāpieskaita 10% no vērtības.

1958 JAUNGADA SAGAIDĪŠANAS BALLE 1958

31. decembrī Columbus zālē. (Linden - Sherbourne St., Toronto).

Sākums plkst. 9 vakarā 1957. gadā, beigas plkst. 2 rītā 1958. gadā.

Spēlēs labākā deju kapella „BILLY". ☆ Atspirdzinājumi no augstākiem plauktiem. ☆

Uzkožamie no A. Kristapsona virtuves un paša gatavoti.

Galda kartes un ieejas biļetes izpērkamas iepriekš DV namā darba laikā no pl. 9—5 līdz 28. decembrim. Ieeja, ieskaitot galdiņu, dāmām $2.00, kungiem $3.00.

DAUGAVAS VANAGU TORONTO NODAĻA

ĻOTI VĒRTĪGA GRĀMATA

GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS

Illustrējis mākslinieks A. KOPMANIS.

Glītā iesējumā. Cena $2,25.

DV GRĀMATNĪCA, 123 Huron Street, Toronto, Ontario, Canada.

IZSŪTĀM ARĪ PA PASTU.

LATVIJAS AMERIKĀ

SPIESTUVE TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas u. c.

Pasūtinājumus pieņem:

LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., TORONTO 15, ONT., CANADA, Tel. aptiekā CH 4-5678; mājās CH 4-0107

EXPRESS TV SERVICE

RO 9-6732, TORONTO

RADIO UN TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.

Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.

Žanis Jākabsons

Frank Vass, BA

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt., 403 (College un Spadina ielas stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111 WA 2-6112, Toronto.

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS — CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 Dundas St., West (Spadina stūrī)

Zvanīt EM 8-9038, Toronto.

Dr. Alexander Szatmari

nervu un noguruma slimībās

288 St. Clair Ave., W., Toronto.

Runas stundas no 2-7 p.p. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu

WA 1-0556 vai MA 5243

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

DR. OETKER

IZĪRĒJAMA istaba ar lielu, modernu virtuvi pieaugušiem par $45,- mēn. Televīzijas antena, garāžas iespējas. Tel. LE 4-7056, Toronto.

IZĪRĒJAMA nemēbelēta istaba ar virtuvi. Var būt arī ģimene ar 1 bērnu. Tel.: LE 4-1659, Toronto.

IZĪRĒJAMA istaba ar pansiju, YONGE - SHEPPARD rajonā. Tel. BA 5-8069, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM

Tel. LE 4-1403

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

MEKLĒJU bijušo darba dienesta locekli ALFREDU STRAZDIŅU dzim. 1925. g. 13. februārī Rīgā. Personas, kas kaut ko zinātu par viņa likteni, lūdz ziņot KĀRLIM STRAZDAM, WILLISTON, OHIO, U.S.A.

Skaista dāvana ir latviskā dziesma!

SKAŅU STUDIJA

DAINA

piedāvā:

A. Savus jaunākos izdevumus:

1012 2. Latviešu dziesmu svētku Kanadā koncerts 12" LP greznā ietvarā $6.75

1013 Garīgās mūzikas koncerts 10" LP $5.00 Latviešu baptistu draudžu koru Dziesmu dienas Čikāgā koncerta ieskaņojums.

1015 Toronto latviešu tauru orķestris 78 RPM $2.00 Seši mazi bundzenieki — maršs. Tautas valsis.

1016 Dubultkvartets TĒVIJA 10" LP $5.00 Tēvijas 25 darbības gadu atceres ieskaņojums. Saturā: Mana tēvija, Latvijas kalnājos, Dievzemīte, Pie Baltijas jūras, Ave Maria, Biķeris, Mirdzi kā zvaigzne, Vecie tēvi, Visi ciema suņi rēja, Pērkondancis, Puiši, puiši, Tauriķis.

1017 V. SALNA ar kvartetu ansamblā pav. 45 RPM $2.00 Tik jaunība — valsis. Toreiz — tango.

1018 Divi — V. SALNA un J. KĻAVIŅŠ. 45 RPM $2.00 J. Norvija — Latvietim, A. Žilinska — Karogs.

1019 E. REINVALDE — tautas dz. serijas 1. plate. 45 RPM $2.00

Jūsu atsaucība šai pirmajai platei noteiks serijas tālāko likteni! Saturā: Aijā, žūžū, lāča bērni, Dzeltens manis kumeliņš, Man māmiņa tā glabāja, Vilciņš zaķi aicināja, Man deviņi rožu dārzi. Neaizmirstiet šo plati dāvināt jaunajiem latviešiem!

B. Dainas agrākos ieskaņojumus — 10 dažādas skaņu plates!

C. Visu pārējo izdevēju VISAS TIRGŪ PIEEJAMĀS LATVIEŠU SKAŅU PLATES!

Kā svētku dāvanu no savas puses DAINA visiem latviešu skaņu plašu cienītājiem piedāvā katalogu par visām latviešu skaņu platēm. Katalogu izsūtām ikvienam pieprasītājam bez jebkādām saistībām.

Saraksti un naudas pārvedumus lūdz adresēt:

R. Spuris, 1751 N. Troy St., Chicago 47, Ill., U. S. A.

Vēl dabūjamas dažas MELVATON PLATES $1.50

3 Vinteru iedziedājumā:

V 1001 Trīs vītušas rozes — tango. Rudzpuķu zieds — valsis.
V 1010 Vecā kokle — lēns fokstrots. Gaujas laivinieks — valsis.
V 1015 Teic, meitene, teic — lēns valsis. Pusnakts zieds — valsis.
V 1016 Atmiņu pērles — tango. Kā var aizmirst — valsis.
V 1017 Neaizmirstamais skūpsts — lēns fokstrots. Anton — Anton — fokstrots.
V 1018 Tavas maigās rokas Havajas melodija — iespēlējis Harm. sisters un Havajas orķestris.
V 1919 Mana gitāre — fokstrots. Lēnā vēsmiņa — valsis.
V 1023 Viens balts, otrs koši sārts — rumba. Gaujmalas lakstīgala — tango (iesp. orķ.)
V 1025 Viltīgās acis — tango. Dzīves ratiņš griežas — valsis.
V 1026 Sapnis — tango. Kur esi tu? — fokstrots.
V 1027 Vienreiz laimējās — otrreiz ne — fokstrots. Vai būtu daudz, ja man ļautu — samba rumba.
V 1028 Dzintra — valsis. Zilais lakatiņš — valsis. Lillianas Krastiņas iedziedājumā.

Daugavas Vanagu Kanadas grāmatnīcā, 123 HURON ST., TORONTO, ONT., TEL EM 8-0792.

Katra plate maksā tikai $1.50. Pasūtinot pa pastu, ieteicams izmeklēt vairākas plates, lai varētu labāk pārsūtīt. Pasta izdevumiem jāpieskaita 10% no vērtības.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

3. Adventā, 15. decembrī, pkst. 2 lielā bērnu eglīte Arlingtona zālē, Manhatenā, svētbrīdi runās māc. A. Ozols. Regulārais dievkalpojums Betlemes baznīcā, pl. 3 p.p., māc. R. Zariņš. Dievkalpojums Port Vašingtonā nenotiks.

Svētdien, 22. decembrī, pl 1.00 dienā dievkalpojums Betlemes baznīcā.

Skolu eglītes sestdien, 14. decembrī: Džamaikā pl. 10, Beisōrā pl. 4 un Bronksā pl. 3 p. p.; sestdien, 21. decembrī, pl. 6 vak. Ņuarkā; svētdien, 22. decembrī, pl. 1.00 dienā Bruklīnā un Frīportā; sestdien, 28. decembrī, Beisaidā. Vidusskolēniem piektdien, 20. decembrī, pl. 6.30 Bronksā.

Citas eglītes: skautiem un gaidām sestdien, 21. decembrī, pl. 6 Bronksas Sv. Toma baznīcas zālē; Port Vašingtonas bērniem Ziemassvētku dienā, 25. dec., pl. 3 Mūsu Pestītāja baznīcas zālē; koŗiem piektdien, 27. dec., pl. 7 draudzes namā; draudzes darbiniekiem sestdien, 28. dec., pl. 7 draudzes namā; draudzes jaunatnei svētdien, 29. dec., pl. 5 Bronksā, Sv. Toma baznīcas zālē.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 15. dec., pl. 10 bērnu dievkalpojums; pl. 10,30 svētdienas skola. Pl. 11 3. Adventa dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Mācības iesvētāmiem.

Meivudā (Ill.), svētdien, 15. decembrī, pl. 3 p.p. Warren St. un 6th Ave. krustojumā, Labā Gana baznīcā Adventa dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

Dievkalpojuma laikā svētdienas skola.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Māc. A Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Svētdienas skolas nodarbības no plkst. 9,30—12,30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 p.p. Faith ev. - lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Svētdien, 15. decembrī, pl. 4 pp. dievkalpojums.

Sestdien, 21. decembrī, pl. 7.00 Draudzes bērnu eglīte.

24. decembrī, pl. 7.00 vakarā Ziemassvētku eglītes dievkalpoj.

25. decembrī, pl. 10 rītā Ziemassvētku dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

15. decembrī, plkst 3 p. p. Centrālās YMCA's telpās (College - Yonge Street) eglīte draudzes bērniem. Svētbrīdis. Svētdienas skolas uzvedums „Kristus piedzimšana..." Ziemassvētku vecītis. Rotaļas.

22. decembrī, plkst. 4 p. p. Adventa laika dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skolas eglīte. Iesvētes mācība.

24. decembrī, plkst. 6 vakarā — Ziemassvētku vakara dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā Dziedās svētdienas skolas bērnu koris. Dziesmu lapiņas. Plkst. 8 vakarā — otrs Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Solisti. Dziesmu lapiņas.

25. decembrī, plkst. 7 vakarā Ziemassvētku vakara dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

1. janvārī, 1958. gadā, plkst 11 no rīta dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

22. decembrī, pl. 3 p.p. draudzes Ziemassvētku eglīte Sv. Barnaba baznīcas zālē.

24. decembrī, plkst. 6 vakarā Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums. Dievkalpojumā dziedās „Viestura" vīru koris diriģenta komp. J. Cīruļa vadībā.

31. decembrī, plkst. 6 vak., Vecgada vakara dievkalpojums.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 1. Ziemassvētkos, 25. decembrī, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S.

Svētdien, 15. decembrī, plkst. 3,15 p.p. dievkalpojums bērniem ar sekojošu sagatavošanos Ziemassvētku eglītes sarīkojumam. Plkst. 4 p.p. dievkalpojums pieaugušiem.

Piektdien, 13. decembrī, pl. 7 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda mācītāja mājā.

Ceturtdien, 19. decembrī, pl. 7 vakarā draudzes bībeles stunda baznīcā.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto. Tel. WA 5-1566.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 15. decembrī, plkst. 13 Sampo zālē Svētdienas skolas eglīte.

Sestdien, 21. decembrī, plkst. 18 Norandas United baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 22. decembrī, plkst. 13 anglikaņu baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā Ziemassvētku vakara dievkalpojums 24. decembrī, plkst. 17.30 Sv. Jāņa baznīcā, 232 Pine St.

Sadberijā Ziemassvētku dievkalpojums 25. decembrī, pl. 13,30.

Norsbejā 2. Ziemassvētkos, 26. decembrī, plkst. 9.30 lut. baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 29. decembrī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - ut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

15. dec., plkst. 2 p.p. draudzes Ziemassvētku eglīte ar bērnu apdāvināšanu Presbiteriāņu baznīcas Lielajā zālē.

24. decembrī, plkst. 7 vak. Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

31. decembrī, plkst. 6 vakarā Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350. Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

Latvijas Amerikā Hamiltonā abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem JĀNIS GAILĪTIS, 79 SMITH AVE., Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

55 Wellington W., (tuvu pie Bay St.), Toronto, Ont. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās. Runā krieviski, vāciski un latviski.

ZIEMASSVĒTKOS

apsveiciet radus, draugus un paziņas ar R. SĪMAŅA LATVISKĀM SVĒTKU KARTĪTĒM!

6 dažādi motīvi, daudzkrāsainas, 4 x 5½ collu samērs, divdaļīgas, ar attiecīgu veltījumu svētkos.

Cena 15 c. gabalā.

Izsūtām pa pastu uz rakstveida pieprasījumu.

Pieprasīt

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada. Tel. EM 8-0792.

Atbilstošākais padzēriens tiem atspirdzinājumiem, ko jūs lietojāt savā dzimtenē...

Wilson's SINCE 1875

COCA ORANGE CREAM SODA GINGER ALE

BEZMAKSAS PIEGĀDE jūsu pikniku, banketu un visu citu svinību vajadzībām.

ZVANIET TORONTO WA 1-2151 līdz 7 vakarā darbdienās

NEPIEGĀDĀJAM PRIVĀTĀS MĀJĀS.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

PAZIŅOJAM TAUTIEŠIEM, KA ATVERAM JAUNU VEIKALU

VIKING DELICATESSEN

1077 BATHURST ST., TORONTO, Ont. (Pie Dupont St.).
TEL.: LE 2-9068.

Bagātīgā izvēlē: ◉ IMPORTĒTAS PRECES ◉ DELIKATESES ◉ SVAIGA GAĻA ◉ KONDITOREJAS IZSTRĀDĀJUMI ◉ KONSERVI

PĀRLIECINIETIES PAŠI. ★ APMEKLĒJIET MŪS VĒL PIRMS SVĒTKIEM
SESTDIENĀS PIEVEDAM MĀJĀS PILSĒTAS ROBEŽĀS.

★ LAIPNA APKALPE. ★ MĒRENAS CENAS ★ H. un M. MĪLMAŅI

TREŠDIEN, 11. DECEMBRĪ

Diena, kad jums nopietni jāpadomā, vai neesat pēdējā laikā darījuši pāri savai veselībai. Var gadīties, ka pārmērīgajam nogurumam, ar ko esat spītīgi cīnījušies ,nav pārpūlēšanās, bet gan citi, nopietnāki cēloņi. Apmeklējiet savu ārstu. Ja jūsu automašīnai motors drusku saniknojas, jūs nekavējoties griežaties pie lietpratēja. Kādēļ jūs esat tik nolaidīgi ar visdārgāko mantu — savu veselību, arī tai laiku pa laikam nepieciešama pamatīga lietpratēja pārbaude. Padomājiet, vai jūsu barības, bet īpaši alkohola un nikotīna patēriņš nav bijis nevajadzīgi liels? Šovakar atturieties no tāliem ciemiem un vēlas palikšanas nomodā.

Laimīgais skaitlis šodienai ir 6.

CETURTDIEN, 12. DECEMBRĪ

Draugi un tuvi paziņas sola sagādāt jums tuvākā laikā patīkamu pārsteigumu. Esiet laipni un neskopojieties ar uzmanību darba vietā un mājā. Jūsu rakstura labās īpašības šodien pēcpusdienā izraisīs neparedzētus notikumus. Var gadīties, ka jums būs liela vēlēšanās ar devīgu roku apdāvināt tos, kam jūs nezināmu iemeslu dēļ nebijāt veltījuši pienācīgo uzmanību. Ļaujiet šim dāvināšanas priekam vaļu, bet neaizmirstiet, ka arī pavisam niecīga dāvana, kam pievienota sava drusciņa sirsnības, var sagādāt vislielāko prieku. Marta mēneša otrā pusē dzimušajiem šodien iespējama nozīmīga izlīgšana ar tiem, kas pēdējos mēnešos sagādājuši tik daudz sirdsēstu un nepatikšanu.

Laimīgie skaitļi ir 2 un 9. Diena, kad jāvalkā dzintara rotas.

PIEKTDIEN, 13. DECEMBRĪ

Mēness un Venus šodien valdīs par jūsu jūtām. Jūs viegli ņemsit pie sirds, un mazākie asumi tuvākā ģimenes lokā būs asaru un nevajadzīga trokšņa pavadīti. Pēcpusdienā mākoņi lēnām nozudīs, un jau pirms saules norieta viss ieies gaišākā un saskanīgākā posmā. Pavadiet šo vakaru savas ģimenes vidū. Neplānojiet nekādus izbraucienus. Šovakar uzsāktie mājas darbi labi veiksies un sagādās jums lielu prieku. Padomājiet jau šovakar, kur pavadīt nākošās svētdienas rīta stundas. Ir pienācis laiks atcerēties savu baznīcu un likt pie sirds arī saviem bērniem, ka baznīca nav vieta, kur veldzēties tikai reizi brīdi — jūs tur atradīsit mieru un spēku savām ikdienas gaitām.

Laimīgie skaitļi šodien ir 3 un 5. Balta krāsa labi saderēs ar zelta rotām.

Jūsu Ēriks Jēkabsons.

ZENTA MAURIŅA . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

SKAISTĀ DIENA MEŽAPARKĀ

Ik pavasari Mauriņa rīkoja saviem klausītājiem izbraukumus. Viens, ko atceros, notika uz Mežaparku, otrs — uz Mūrmuižu Vidzemē. Abi šie izbraukumi palikuši atmiņā kā paši skaistākie toreizējos jaunības gados. Meža parkā, starp slaidajām priedēm mēs sēdējām aplocē ar Zentu Mauriņu vidū. Pavisam tuvu bija zilā Ķīšezera ūdens mala. Zālē gulēja čiekuri. Te bija cita atmosfaira kā klasē. Jutāmies brīvi un pirmo reizi redzēju, ka arī Mauriņa smejas un priecājas mums līdzi bez kāda stinguma.

Tur bija arī Konstantīns Raudive, kas asprātīgi tērzēja ar daiļām klausītājām. Arī viņam bija sava grupa no mākslas- filozofijas fakultātes. Viņš Klausītājus iepazīstināja ar spāņu kultūru, jo nesen bija atgriezies no Spānijas. Atceros, ka Mauriņa mums visiem uzstādīja diezgan kutelīgu jautājumu, lai pastāstām par savu laimīgāko brīdi dzīvē. Daži jau kaut ko stāstīja, bet vairums klusēja.Arī man nekas prātā neienāca. Tādā pusē arī nemaz nevar visu pateikt. Īsi pirms pusdienas gājām vēl iegājām Mežaparka restorānā. Ko tur ēdām un dzērām, neatceros, bet stiprus dzērienus gan nelietojām.

AR JĀNI JAUNSUDRABIŅU UZ MŪRMUIŽU

Otrs, laikam pēdējais, izbraukums notika īsi pirms Latvijas okupācijas. Mēs bijām ielūgti uz Mūrmuižu, kur LAT bija sava nodaļa, ko tur vadīja Pētersons. Ja tagad man būtu jāstāsta Z. Mauriņai par laimīgākiem brīžiem, tad es varētu minēt šo izbraukumu. Atmiņā tas izkrāsojies tīrs un jauks, ar braucienu vilcienā uz Cēsīm, tad pārnakšņošana kāda turīga kaļķu cepļa īpašnieka siena šķūnī. Bija skaista vasara, siens jauki smaržoja. Īpašnieks visu pēcpusdienu mūs izvadāja Cēsis, cienāja ar labāko, bet visu lielo ekskursantu baru nevarēja savā dzīvoklī uzņemt, tādēļ gulējām siena šķūnī. Otrā rītā devāmies tālāk caur Valmieru uz Mūrmuižu. Te mums piebiedrojās Jānis Jaunsudrabiņš. Tā bija pavisam jauka reize, un bija tā aizrāvies, ka mans foto aparāts klikšķēja vienā klikšķēšanā — klausītāji bija ārā, brīvā dabā, kur lauku ceļam apkārt pavērās Dieva svētītie lauki: viss ziedēja balts no margrietiņām un citām lauku puķēm. Pār skaistuma meklētāju galvām gāzās saules vizuļi . . . Un mēs, priecīgi čalodami ar Baltās grāmatas autoru, vēl vingru viru, devāmies uz Mūrmuižu, kur mūs gaidīja Zenta Mauriņa un Konstantīns Raudive, kas tur pavadīja vasaru. Necilā muižas ēkā pulcējās lauku jaunieši. Bija atnācis arī dzejnieks Kārlis Eliass.

Telpā valdīja svētdienīgs klusums. Saule rotājās uz grīdas, kad Mauriņa iesāka runāt. Protams, ir grūti atcerēties, ko īsti viņa teica, bet tie bija sirsnīgi vārdi. J. Jaunsudrabiņš lasīja stāstiņus no savas iznākušās grāmatas.

Redzēts, dzirdēts, justs. Tur bija tik daudz jocīgu vietu, ka smieklu bija pilna telpa.

Lauku meičas mūs, pilsētniekus, cienāja ar ēdieniem. Jā, bija skaisti. Uz dārzā iznesta galdiņa pārliecies manuskriptu blāķiem, urbās K. Raudive.

Gājām muižas ezeriņā pabraukties ar laivu. Apkārt ziedēja ūdens rozes: „Noplūksim, varbūt Mauriņai tās patiks?" kāds no mums iejautājās.

„Tikai to ne," atteica kāda klausītāja. „Ūdens rozes var viņu ievainot."

Nojautu, ka še ir runa par māntīcību.

Kur gan šodien izklīduši daudzie Zentas Mauriņas klausītāji, kas pavadīja skaistus gadus kopā par Raiņa bulvārī? Kur ir tie, kas pirms viņu apbrīnoja, gaidīja atbalstījās un deva spēku darboties skaistuma ideālim? Vēl nesen dzejniece Klāra Zāle no ASV dienvidu valsts rakstīja šo rindu autoram: „Reizēm atmiņā tik spilgti uzpeld brīži par kopēji nodzīvotām klausītām lekcijām, bet visskaistākā atmiņā palika gājiens uz Mūrmuižas tautas augstskolu kopā ar Jaunsudrabiņu . . ." Tā raksta dzīve, reiz bijušie Mauriņas klausītāji — kur citi?

Latviešu klausītāju Mauriņai palicis maz. Lielie tālumi Rietumu puslodē ir šķērslis, kas nav tik viegli ar vārgu veselību pārvarams. Pirms gada kādā vēstulē Zenta Mauriņa rakstīja: „Labprāt brauktu uz Franciju, Itāliju un sevišķi uz ASV un Kanadu, bet nav tik stipra veselība. Būtu veselība drusku labāka —iekaptu vai visu pasauli: tik dzīva un dzīvinoša ir saņemtā atbalss".

Savus bijušos klausītājus Mauriņa tagad var sildīt vienīgi ar savām grāmatām Un tas nav maz. Bet kam arī to nav, kā, piemēram, dzimtenē, tie var tikai uz brīdi iekrist atmiņu šūpulēs.

Osvalds Akmentiņš

Sarīkojumu kalendārs Toronto

14. decembrī — gaidu un skautu eglītes vakars Sv. Barnabas baznīcas zālē.
15. decembrī, pl. 7 p.p. YMCA's telpās, College ielā 40, Zentas Mauriņas 60 g. jubilejas sarīkojums.
23. decembrī Latviešu YMCA's un Lāpas kopīgs eglītes vakars Centrālās YMCA's zālē.
29. decembrī — komponista J. Cīruļa 60 gadu jubilejas koncerts.
31. decembrī Jaungada sagaidīšana Kolumba zālē.
TLB Sestdienas skolas Ziemassvētku eglīte — 5. janvārī skolas telpās.
11. janvārī Zaķu balle Kolumba zālē — TLMMK.
11. janvārī — Nakts serenāde. Lilijas Štengeles viesizrāde TLN teātrī.
19. janvārī, pl. 6 p.p. Sv. Andreja baznīcas zālē M. Ziverta Smilšu tornis. Latviešu drāmas ansamblis.
2. februārī — atkārtojums.
24. janvārī studentu karnevāls — Nakts Latiņu kvartālā.
25. janvārī — Draudzīgā Aicinājuma atcere ar R. Blaumaņa „Brīnumzālīte" izrādi Sv. Andreja baznīcas zālē. TLTA sestdienas ģimnazija.
31. janvārī 1958. g. Preses balle. LPB Kanadas kopa.
8. februārī Palace Pier telpās tradicionālais DV karnevāls. Rīko DV Toronto nod.
28. februārī — 62 Claremont St., TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums — 4. maijā skolas telpās.
KLM apvienības slēgts karnevāls.
22. decembrī Sv. Andreja baznīcas zālē teātra izrāde par labu latviešu skolai.
22. martā — 1 ev. - lut. draudzes kora 6. gadskārtējais koncerts.
29. martā Sezonas noslēgšanas balle Kolumba zālē, TLMMK.

HAMILTONĀ

14. decembrī — Latviešu skolas eglītes vakars.
15. decembrī — DV eglīte.
12. janvārī M. Ziverta luga „Smilšu tornis".
18. janvārī — HLB veco un jauno laiku deju vakars.
1. februārī Hamiltonas Mednieku-makšķernieku kluba balle.
1. martā — DV rīkotais III karnevāls Pīgbridžā.

KREMĻA MEISTARSPIEGI DARBĀ

SENSĀCIONĀLI MATERIĀLI PAR PADOMJU IZLŪKOŠANAS DAĻAS PULKVEŽA ABELA UN MEISTARSPIEGA JĒKABA SOBLES VEIKSMĪGO DARBĪBU SAV. VALSTĪS.

5. Abels „nelegāls ieceļotājs"

Šī gada 19. jūlija vakarā plkv. Abels, alias Mr. Kolins, uzmanīgi atstāja savu viesnīcu un ar lielu piesardzību tuvojas savam vecajam dzīvoklim Bronksā. Kaut gan ducim FBI vīru uzdots novērot Fulton ielas namu, diennakti ap aizdomīgo bloku stāv drošības ierēdņu sardze, divi no tiem pastāvīgi dežurē uz jumta, uz kuŗa iziet Abela ateljē logi un viņa īsviļņu raidītāja antēna, neviens nepamana, ka Abels pa pagalma pusi iegājis namā un, gaismu neiededzis, pa tumsu sagrābsta savu mazo īsviļņu radioaparātu un, novietojis to koferītī, nepamanīts atstāj apdraudēto dzīvokli.

Nākošā dienā, vēlu vakarā, Abels atkad dodas uz Fulton ielas namu. Kaut gan FBI joprojām uztur slazdus krievu meistarspiegam, arī šoreiz viņš nepamanīts iekļūst savā dzīvoklī. Abels ir tik pārdrošs, ka šoreiz iededzina savā jumta istabā gaismu. Drošības ierēdņi, kas pārgaŗlaikoju šies uz jumta, veic savu sardzes laiku, pārsteigti vēro, ka apgaismotā istabā kustas visu meklētais spiegs. Abels pat logu aiz karus nebija papūlējies aizvilkt. Tikai dažas minūtes viņš kaut ko meklē, tad klusu atkal aiziet Bet ar šiem mirkļiem arī pietika, lai FBI viņam būtu uz pēdām kā ēnas, un atrastu tā jauno mājvietu Latham viesnīcu, kuŗā iegājis Abels, vēl tanī pašā naktī ielenc drošības ierēdņu kordons.

Piektdien, šī gada 21. jūlijā, plkst. 7.30 rītā, ASV pretizlūkošanas daļas ierēdņi apcietina Abelu, kas, tikko no gultas piecelts, ir Ādama kostīmā. Abela neuzmanības dēļ amerikāņi atrod arī viņa svarku kabatā mazu zīmīti, kuŗu tas bija nodomājis atstāt kādā no „vēstuļu kastītēm", kas paredzēta aģentam, kuŗš uztur sakarus ar padomju pārstāvniecību. Pāris skopie teikumi zīmītē izsaka visu: „Nopirku biļeti uz Queen Elisabeth nākošai ceturtdienai, plkst. 1,31. Norunātā laikā nevarēju būt, jo mani izsekoja."

Amerikāņu drošības iestādes padomju spiegu nomedīja īstā brīdī, jo pēc nedēļas tas jau būtu bijis drošībā. Abela apcietināšanas brīdī mazais īsviļņu raidītājs vēl bija silts, pulkvedis, acīmredzot, to līdz pat rīta stundai bija lietojis šifrēto radiogrammu morzēšanai uz Maskavu.

Visās nopratināšanās, kas nu seko, pulkvedis Abels ir mēms. Vienīgais, ko viņš neslēpj, ir zināms par savu personību, pastāstās arī sievas un bērnu vārdus un vecumus Maskavā, bet tiklīdz viņu sāk iztaujāt par viņa spiega gaitām, minot konkrētus faktus, viņš atbild ar vienu un to pašu: „Neatceros."

Abela dienas ir skaitītas. Pierādījumi neapgāžami. Viņa līdzšinējais palīgs Hayhanens ir labākais kroņa liecinieks prokurātūrai, lai pulkvedi nosēdinātu uz elektriskā krēsla par kuŗu iemīnas arī pratinātāji, bet padomju spiegu arī tas nesatrauc.

Amerikāņiem ir savas īpatas metodes, viņi cer, ka varbūt pulkvedis apdomāsies, atklās savus aģentus, „vēstuļu kastīšu" vietas, varbūt pat uzņemsies strādāt ASV pretizlūkošanas daļā. Šajās cerībās Abeli neievieto kā spiegu aiz restēm, bet nosūta uz Allenu, Teksasā, kur atrodas illegāli ieceļojušo ārzemnieku nometne. Oficiālā apsūdzība pret Abelu formulēta: „nelegāls ieceļotājs". Viņam pat liek parakstīt apsolījumu, ka izraidīšanas gadījumā viņš nekad vairs neatgriezīsies ASV. Iestādes dara visu, lai uz āriеni paliktu iespaids, ka Abels ir tikai nelikumīgs ieceļotājs, viņa spiega gaitas ASV iestādēm nav zināmas. Uzraugiestādes paziņo arī PSRS vēstniecībai, ka padomju pilsonis Rūdolfs Ivanovičs Abels aizturēts kā illegāls immigrants.

Normāli nu varēja sagaidīt, ka padomju pārstāvība rūpēsies par Abela atbrīvošanu un garantēs, ka tā gādās par viņa izceļošanu. Ja padomju pārstāvība būtu prasījusi Abela izdošanu, amerikāņi būtu to arī darījuši, protams, tikai tanī gadījumā, ja Abels būtu iepriekš apsolījis spiegot arī ASV labā. Tas būtu bijis lielisks trumpis — amerikāņiem savs spiegs padomju spiegu centrālē Maskavā. Bet Abels par to nebija runājams, pat piemuļķot amerikāņus viņš nevēlējās. Padomju pārstāvniecībai no „drošiem avotiem" būs jau bijušas ziņas, ka Abela spiega darbība amerikāņiem zināma, tā pat neatbildēja paziņojumam, ka kāds padomju pilsonis tiek turēts apcietinājumā. Komūnisti par Abelu nelikās ne zinis. Ja viņi iestātos par to, būtu izcēlies skandāls: Abels bija dzīva liecība tam, ka Padomju Savienība izspiego ASV.

Kad amerikāņiem neizdodas nedz Abelu pierunāt strādāt viņu labā, nedz ievilināt padomju pārstāvību kutelīgā situācijā, Abelu kāds krieviski runātājs pretizlūkošanas daļas ierēdnis no Hustonas lidlauka, Teksasā, pārved uz Ņujorku. Kaut gan viss tas notiek lielā slepenībā, pat lidlaukā padomju pulkvedi ieved pa sāņus ceļiem un lidmašīnā novieto pirms pārējo pasažieŗu ielaisšanas, pāris žurnālistu saostījuši, kādu brangu ķērienu izdarījušas drošības iestādes. Nozib foto spuldzes un uz Ņujorku trauc ziņojums kollēgām. Kad lidmašīna ierodas Ņujorkā, to ielenc simtiem reportieŗu, un padomju pulkveža Abela apcietināšana par spiegošanu kļūst par dienas sensāciju.

(Nākošā turpinājumā: 15 GADUS PAR SPIEGU ASV)

Galda teniss Grand Rapidos

Grand Rapidos bija noorganizēts galda tenisa turnīrs, kuŗā piedalījās arī neatlaidīgais šī sporta veida entuziasts Imants Kārkls, kas savā laikā ieguvis pilsētas meistarnosaukumu. Šoreiz cīņas visai spēcīgā konkurencē izvērtās sevišķi sīvas, un mūsu latviešu meistaram 3 setos nācās atzīt amerikāņa V. Kromkovska pārākumu, zaudējot ar 21:19, 24:22 un 34:32. Pāŗu spēlē Kārkls kopā ar B. Lastas pusfinālā zaudēja pēc sīvas cīņas 4 setos. Imants cīnījies kā lauva un zaudējis godam, domā tie, kam gadījies šīs spēles vērot. I. Kārkls vada jaunatnes pulciņa Pērse galda tenisa sekciju. Drīzumā paredzama iesaukšana ASV bruņotajos spēkos.

PIRMS ZIEMASSVĒTKIEM IZPĀRDOŠANA

modes salonā AUSTRA

1318 BLOOR ST., W., TEL.: LE 5-3725.

Lielā izvēlē — gaumīgi dienas, sporta, kokteiļa un vakartērpi.

Arī šogad viens alnis kritis no latvieša lodes

Ziemassvētki turpat jau durvju priekšā, un viena otra veiksmīgāka latviešu mednieka svētku mielastā būs garšīgs stirnas vai zaķa cepetis. Nav apskaužami tie divpadsmit vīri, kas bija izbraukuši uz zaķu medībām Kičeneras apkārtnē un pārbrauca mājās ar 3 nošautām lapsām, jo svētku cepetim taču neizmantos pildītu lapsu ar kāpostiem. Bet kanadieši, kas redzējuši latviešus acis nepamirkšķinot ēdam zušus un pat nēģus, nedos ne piecus centus, ja kāds centīsies apgalvot, ka latvieši neēd viltīgā kūmiņa gaļu. Faktiski mums nemaz nav ko lielīties ar savu gardēžu slavu. Kanadas mednieku rokasgrāmatās jūs atradīsit vairākas receptes, kā labāk sagatavot vāveri, un, īpaši garda kumosa cienītājiem, tajās ir pārbaudīta recepte sutinātas vārnas ar sīpoliem un selerijām sagatavošanai.

Vismaz vienā, bet droši vien arī vairāku citu draugu mājās, arī šogad galdā būs alņa cepetis. Šogad brangu alni noguldījis mūsu pašu tautietis Helds. Tas pats Helds, kas vairākus gadus bija nozudis ziemeļos un tagad atkal atgriezies Toronto. Mazāk vai vairāk ticamu baumu kopnovērtējumā, šīgada medību sezonas ievadījums ir bijis samērā neizdevīgs. Bet mednieki nebūtu mednieki, ja neatrastu iemeslu: laiks par siltu un slapju.

SVARĪGO PAPĪRU JAU PARAKSTĪJUŠI 70

Toronto kluba biedri tieši uz svētkiem būs sev uzdāvinājuši brangu dāvanu — jauno lauku īpašumu, kam daži straujie jau paspējuši dot latviešu vārdu — „Šalkone'. Pagaidām vēl par īpašuma kristībām ir drusku pāragri runāt, jo vārda izvēlei būs jāsasauc ne viena vien sapulce, un izrīcības komisijām būs jāspriež, kā īsti tā kristīšanas ceremonija noritēs. Lai kristību laiks nebūtu aiz kalniem, tad kluba biedri čakli parakstās uz iesnieguma Zemesgrāmatu nodaļai, kas tad jauniegūto zemes gabalu padarīs par likumīgu latviešu mednieku un makšķernieku īpašumu. Līdz nedēļas nogalei svarīgo papīru jau bija parakstījuši turpat 70 kluba biedri. Tie, kas vēl nav paspējuši savu parakstu dot, aicināti nevilcināties un iegriezties 33 Dalton St. pie valdes priekšsēža Dr. P. Bārdiņa, kur ar vienu spalvas vilcienu dažās sekundēs var kļūt par vienu no jaunās „Šalkones" saimniekiem.

VAR IEGĀDĀTIES SILTAS BIKSES

Skopiem namsaimniekiem par lielu prieku un patikšanu, šogad ziemas aukstums kaut kur aizķēries, un īrnieki var vēl mierīgi drebināties pie tīri paciešamas 60-65 gradu istabas temperātūras. Ja viens otrs nepateicīgs īrnieks namsaimniekiem varbūt pārmet necilvēcīgu rīcību taupot padārgo eļļu, ogles vai gāzi, tad to nekādā gadījumā nevar teikt par kārtīgiem īrniekiem — žibulētājiem. Kad istabas paliek pavisam aukstas, tad mūsu žibulētāji „iekš viena miera" uzvelk aitādas puskažociņu un jūtas vēl labāk kā uz Kočičinga ezera. Gribu nopietni aizrādīt, ka nupat Toronto kaŗa materiālu pārpalikumu veikalos žīdiņi par apm. $6 vai 7 pārdod ļoti labas lidotāju parauga aitādas bikses. Ja esat žibulētājs un gribat sev uz svētkiem sagādāt labu dāvanu, nežēlojiet šos pāris dālderus un aplaimojiet sevi ar šo tiešām silto apģērba gabalu. Starp citu tagad ir īstais laiks lēti pirkt visus nometņošanas piederumus: teltis, laivas un laivu motorus. Ja jums ir liekāks dolars, pērciet jau tagad — pavasarī maksāsit otrtik.

ŽIBULĒŠANAS SEZONAI TUVOJOTIES

Gatavojoties žibulēšanas un salšanas sezonai, ieteicu jau laikus padomāt par pāris mājiņu celšanu uz Simko un Kočinga ezera. Pagājušajā ziemā kluba biedri šo lietu pārrunāja un, ja nemaldos, tad arī nolēma, ka šādas mājiņas ar krāsniņām jāceļ. Runāja, ka pie drauga Tillinga vai cita kāda latviešu rūpnieka tās varēs pagatavot par mazu maksu. Atgādinu to šoreiz tādēļ, lai neaizmirstos, kā tas gadījās pagājušā pavasarī, kad Toronto klubam aizmirsās laikā nodot latviešu skolai sekmīgākajam skolēnam labu makšķeri ar visiem piederumiem. Aizmirsās arī paredzētais priekšlasījums par makšķerēšanu un medībām Kanadā. Bet tādas lietas jau notiek pat labākās ģimenēs, un nokavēto vienmēr var vēl panākt.

A. Pelēkais.

4 Lielgaidu un roveŗu 4 sagaita Grand Rapidos

30. novembrī un 1. decembrī Grand Rapidos, Latviešu biedrības telpās notika skautu un gaidu 3. novada lielgaidu un roveŗu sagaita, uz kuŗu bija pulcējušies 66 dalībnieki no Kalamazū, Detroitas, Grand Rapidiem un vairākus simtus jūdžu braukušās 5 lielgaidas no Klīvlendas un 5 roveŗi no Toronto, vad. P. Plauža vadībā. Salidojumu ar svētbrīdi ievadīja māc. J. Lazda, bet to atklāja roveŗu cilts vecākais vad. Fr. Sīpols no Detroitas. Īsu uzrunu teica 3. novada priekšnieks vad. A. Grigors, bet apsveikumu no Grand Rapidu latviešu biedrības nodeva tās priekšnieks agr. A. Meiers. Ar lielu uzmanību visi noklausījās Mārtiņa Gaides referātu par latviešu valodas saglabāšanu svešumā, lai tā paliktu tīra un nesaduļķota, kā dzidri kalnu strauti vai avoti. Nodarbības tālāk risinājās pētniecības puduŗos, 4 interešu grupās, un referēja attiecīgu nozaŗu speciālisti: A. Grīnvalde par „Kurzemes hercogisti", A. Liepiņš — „Senlatviešu svinamām dienām", A. Štams — „Latviešu teātri" un vad. v. Ed. Grīnvalds par „Latviešu komponistiem". Ka referāti radījuši sevišķu interesi, to rādīja sekojošās debātes un pārrunas, kas negribēja rimties vēl mītnes vakarā,kad varēja risināties arī brīvāka domu apmaiņa.

Mītnes vakaram bija sava saistoša, skautu garā sastādīta programma, runāja agr. K. Liepiņš par Latvijas valsts rūpniecības atjaunošanu tās atbrīvošanas gadījumā. Noslēgumā bija dejas un tautiskas rotaļas. 3. novada gaidu priekšniece vad. V. Mežule pie sevis mājās bija noorganizējusi „pārdomu nakti" un lielgaidu svinīgo solījumu. Otrās dienas rītā nolasīja Detroitas roveŗu kopējo referātu Par „veco" un „jauno" domstarpībām, pie kam sevišķi dzīva izvērtās šī referāta iztirzāšana. Domas dažkārt dalījās. Sanāksmes dalībnieki konstatēja, ka tādas domstarpības vienā otrā gadījumā pastāv, bet tās ar iecietību un saprātu viegli novēršamas.Tālāk roveŗi un lielgaidas atsevišķi risināja savas problēmas par sabiedriskās audzināšanas jautājumiem, darbības aktivizēšanu vienībās un turpmākās sagaitas organizēšanu. Pārrunās skāra jau tājumu, ka sagaita rīkojama arī 1958. g. Kanadā, par ko nākotnē vēl apsvērs.

Plkst. 1 dienā roveŗi un lielgaidas ieradās Immanuēla baznīcā Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumā, kuŗā sprediķoja māc. Kr. Hermanis. Pēc dievkalpojuma visi sapulcējās Latviešu biedrībā, lai atvadītos un dotos katrs uz savu dzīves vietu. Par dalībnieku lielo interesi, kas valdījusi sagaitā, pateicās roveŗu cilts virsaitis vad. Fr. Sīpols un gaidu novada priekšniece V.Mežule. Tuvo un tālo viesu uzņemšanai daudz bija pūlējusies skautu vienības dāmu komiteja, tāpat roveŗu un lielgaidu vecāki, un atsaucība bija sevišķi liela, gādājot par naktsmājām un rūpējoties, lai ikviens justos latviskos ciemos. Nevar šeit nepieminēt galveno sagaitas saimnieku un organizētāju vad. J. Asīti no Grand Rapidiem, kas bija visu sīki izplānojis un paredzējis, un tādēļ sagaitas darbs ritēja raiti un bez traucējumiem. Svarīgākais tomēr tas, ka jaunieši šinī sagaitā smēlās daudz jauna un ierosinoša, slēdza jaunas draudzības un stiprināja vecās. Tas liecināja, ka latviešu skautu gars arī svešumā nav apdzisis, bet joprojām kvēlo tādā pašā krietnumā un dedzībā.

V. Zirnītis

ČAKLĀKIE NOMETŅOTĀJI

Amerikāņu skautu noteikumos bez dažādiem individuālajiem apbalvojumiem un paaugstinājumiem paredzēta arī vienību izvirzīšana goda vietā, starp citu piešķiŗot tā saucamo nacionālo jeb Visamerikas balvu. Pēdējo var iegūt, ja puse no vienības dalībniekiem gada laikā pavadījuši nometnē vismaz 10 diennaktis. Tādu balvu iegūt centušies arī Skrundas skauti, pie kam daži augšminēto normu pārsnieguši vairākkārtīgi, bet pārējie, tā sakot, vilkuši vienību „uz leju".Latviešu zēni piedalījušies gan amerikāņu, gan pašu rīkotajās nometnēs, ieskaitot ziemas nometnes un sirojumu Mičigēnas Augšējā pussalā. Čaklākie nometņotāji šogad bijuši kopn. Latvis Celmiņš ar 29 diennaktīm; viņš piedalījies arī nacionālajā džamborejā. 2. v. skauts Andrejs Graube ar 20 diennaktīm. 3. v. skauts Juris Dzeguze ar 17 diennaktīm, 4. virskopn. Māris Graube ar 15 diennaktīm. 5. v. skauts Guntis Gothards ar 14 diennaktīm, 6. v. kopn. Uldis Plīčs ar 13 diennaktīm un 7. v .skauts Andris Purgailis ar 12 diennaktīm.

DV Toronto nodaļas ZIEMASSVĒTKU VECĪTIS atgādina vecākiem pieteikt bērnus 21. dec. eglītes vakaram.

Dienā EM 8-0792, vakaros RO 7- 6903.

PRET STIPRĀM SĀPĒM

Instantine

A PRODUCT OF BAYER

◉ Ātri iedarbojas, uz ilgu laiku aptur sāpes, rada labsajūtu.

◉ Ņemiet iedarbīgu līdzekli pret galvas sāpēm, saaukstēšanos ,lumbago neiralģiju, artēriju un reimatisma sāpēm.

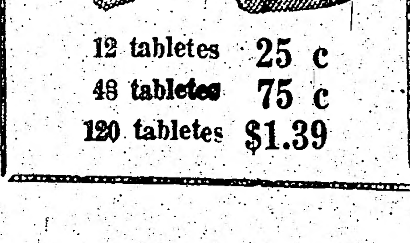

12 tabletes 25 c
48 tabletes 75 c
120 tabletes $1.39